

**Годишен доклад за дейността и декларация за
корпоративно управление на банката**

Доклад на независимите одитори

Годишен финансов отчет към 31 декември 2021 г.

ТОКУДА БАНК АД

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

за 2021 година

Съдържание

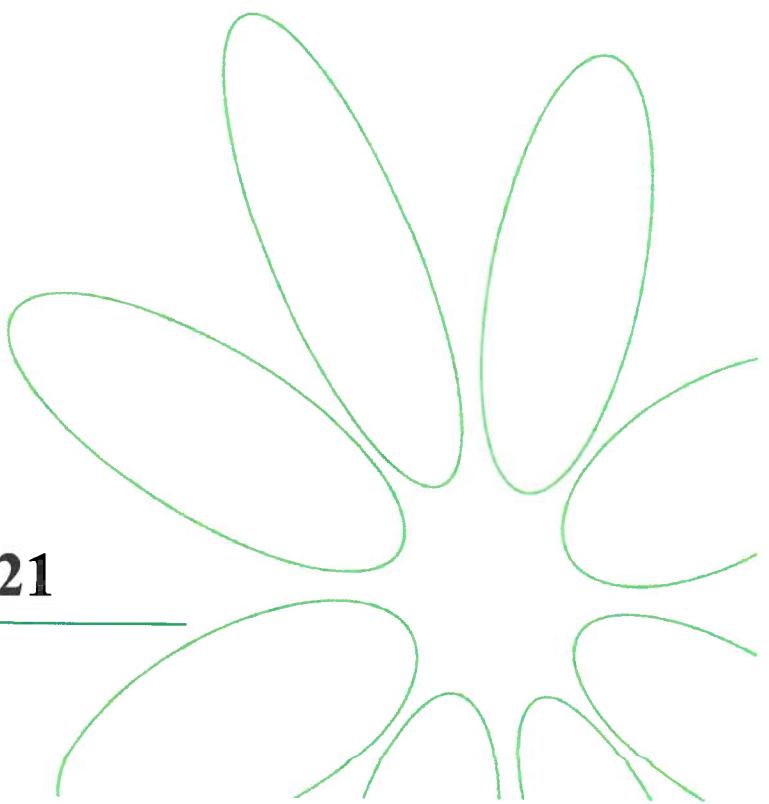
1. ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	29 страници
2. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	7 страници
3. ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	9 страници
4. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	67 страници

Токуда

Банк

**ДОКЛАД ЗА
ДЕЙНОСТТА 2021**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Състояние на средата, в която функционира Токуда Банк АД през 2021 г.	1
II. Преглед на дейността на Токуда Банк АД през 2021 година	10
1. Приходи и разходи за дейността	11
2. Кредитен портфейл	15
3. Ценни книжа	18
4. Призапечени средства	19
5. Експозиция към рисък	20
7. Офисна мрежа	23
8. Кореспондентски отношения	23
9. Човешки ресурси	24
10. Информационни технологии	24
III. Перспективи за развитие през 2022 г.	24
IV. Информация за промени в акционерния капитал, дивидентна политика и управление	27
V. Отговорност на ръководството	29

I. Състояние на средата, в която функционира Токуда Банк АД през 2021 г.

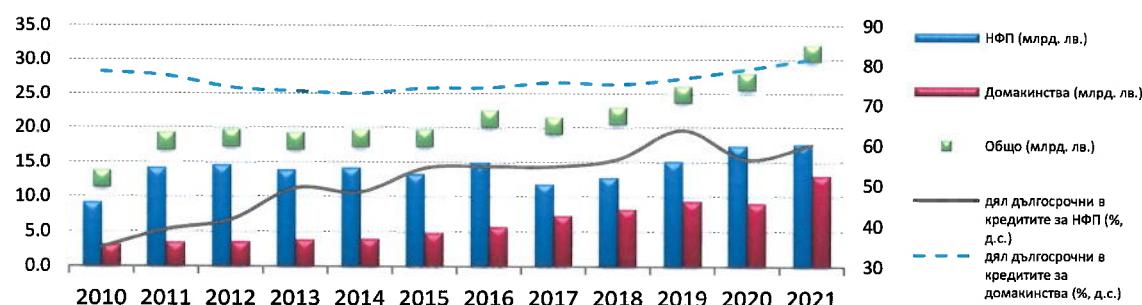
През 2021 г. банковият сектор функционира в относително устойчива среда, обусловена преди всичко от постепенното преодоляване на ефектите на пандемията. Неувереното възстановяване все още не може да доведе до устойчива промяна на нагласите на местните стопански агенти и те се запазват преобладаващо умерени. В резултат от засилващата се вътрешнополитическа и външнополитическа нестабилност, рисът на средата нараства и съответно води до забавяне на инвестиционната активност. Напрежението в Украйна (което в началото на 2022 г. прерасна в горещ конфликт) и преустановеното производство на някои базови продукти в резултат от внезапното поскъпване на енергоизточниците доведоха до по-интензивни колебания на борсовите котировки на сировините, както и до ускоряване на ценовите индекси, а оттам и до засилване на инфлационните очаквания. Делът на малките депозити продължава да се свива като израз на понижената склонност към спестяване при лицата с ограничени доходи, а активите на компаниите за бързи кредити продължават да се увеличават в резултат от миграцията на част от клиентската маса, с относително нисък скоринг. Банковата система се адаптира към предизвикателствата на средата, като в условията на продължаващо понижение на лихвите компенсира свитите лихвени маржове с известно увеличение на таксите, както и с ограничаване на общите административни разходи, а очакванията за евентуален шок върху показателите за качество на кредитните портфейли (след падежирането на предговорените в рамките на последното удължение на мораториума кредити) се компенсират частично от разходите за провизии. Като цяло, изтеклата 2021 г. се характеризира с ускорени темпове на кредитиране на фона на все още ниските лихвени проценти (които в някои сегменти на високата ликвидност запазват отрицателни стойности), по-малки разходи за обезценка и начислени провизии и най-вече – с подобряване на отчетените финансови резултати за сектора. В условията на сериозни предизвикателства в икономическата и регуляторна среда банките запазват добра устойчивост, рентабилност и високи нива на капиталова адекватност и ликвидност. В непосредствен план основните тенденции в сектора се определят от ускорените процеси по дигитална трансформация, осигуряване на адекватна киберсигурност на фона на нарастващите заплахи, повишение на ефективността и гарантиране на необходимата база при управление на процесите и процедурите, насочени към прехода към и постигането на зелена и устойчива икономика.

Кредитна активност и качество на кредитите

Анализът на данните от парична статистика (Фигура 1) показва, че през 2021 г. тенденцията на нарастване на номиналния обем кредити по нов бизнес за нефинансови предприятия е на път да се промени. След три последователни години на увеличение на обемите в сегмента с над 1 млрд. лв. сега статистиката отчита съвсем слаб прираст (от 17.5 млрд. лв. за 2020 г. до 17.7 млрд. лв. за тази година). Този обем е по-голям от отчетения през пред-пандемичната 2019 г. (15.2 млрд. лв.) както в абсолютно изражение, така и в относително, доколкото съотношението между обемите по нов бизнес за НФП и отчетената стойност на брутните кредити и аванси в сегмента към края на декември, 2021 г. достига 43.91% спешу 41.53% към края на 2019) но слабото нарастване може да се възприеме като признак за известно отслабване на потенциала на досегашния тренд. Прави впечатление, че

активността в корпоративния сегмент все още се характеризира с нарастване на дела на дългосрочните кредити. Над 10.61 млрд. лв. от договорените обеми в корпоративния сегмент са с оригинален матуритет над 5 г., като по този начин делът на дългосрочните кредити достига 59.95%, или с 3.57 пр. п. повече от отчетения за 2020 г. Това донякъде може да се обясни с различната структура на кредитната активност през двете години (делът на предговарянията, свързани с определяне на грatisен период, за който не се плаща главница и лихва през 2021 г., е значително по-нисък отколкото през предходната година поради изтичането на срока за предприемане на подобни действия през март), но също така и с опитите за ограничаване на относителния дял на бъдещите разходи за обслужване на кредитите на фона на отслабването на оптимизма при икономическите агенти, за което е достатъчно показателно понижението на индекса на очакванията в промишлеността след неговото частично възстановяване през пролетта (26.4 за м. май 2021) до близки до рекордните минимуми през следващите месеци (7.4 за декември 2021 и съответно 2.6 за м. март 2022).

Фигура 1 Обеми по нов бизнес

Източник: БНБ, собствени изчисления

Успоредно със сдържаните нагласи на бизнеса, принос за отслабването на кредитната активност в корпоративния сегмент има промяната на кредитната политика на търговските банки. Обобщените резултати от анкетата за кредитната активност на БНБ показват, че още от началото на 2020 г. банките постепенно затягат стандартите за отпускане на кредити на предприятия, за което основен принос имат сдържаните нагласи по отношение на макроикономическата среда (през третото тримесечие на 2021 г. броят на банките, посочващи този фактор като определящ за затягането на техните стандарти достига седем срещу една, която го взема като основание за занижаване на стандартите) както и оценката на риска, свързан с обезпечението. В същото време банките са все по-малко склонни да поемат рискове в корпоративното кредитиране като това е тенденция, започната още преди началото на Пандемията. Резултатите от посочената анкета показват, че ако през четвъртото тримесечие на 2019 срещу 2 банки, склонни да поемат по-големи рискове в този сегмент стоят 3, чиято склонност намалява, то през четвъртото тримесечие на 2021 г. това съотношение е вече 0 срещу 2. В същото време финансовите институции се стремят да стимулират кредитната активност като облекчават условията по предлаганите от тях кредити. След известно прекъсване на тази тенденция по време на първата вълна на пандемията, в следващите анкети балансът на мненията по отношение на лихвите по кредити за НФП излиза отново на отрицателна територия, като през четвъртото тримесечие

на 2021 г. почти 1/4 от анкетираните банки (5 от 22) докладват за намаляване на лихвите по новоотпуснати кредити във въпросния сегмент. Това стимулира някои от потенциалните бизнес клиенти, и в края на 2021 г. броят на респондентите, докладващи за увеличено търсене на фирмени кредити достига 9, срещу едва 1 отчитаща намалено търсене.

При съпоставка на брутните обеми (Фигура 2) прави впечатление, че увеличението на кредитите за НФП в номинално изражение (с 2.2 млрд. лв. за 2021 г.) значително изпреварва нарастващето на обемите по нов бизнес в сегмента (225 млн. лв.) и това отчасти може да се обясни с отслабения натиск срещу нарастващето на брутната стойност на портфейла по линия на активността, свързана с принудително събиране на вземания и отписване на несъбирами кредити.

Фигура 2 Брутни кредити преди обезценка към края на периода [млрд. лв.]

Източник: БНБ, собствени изчисления

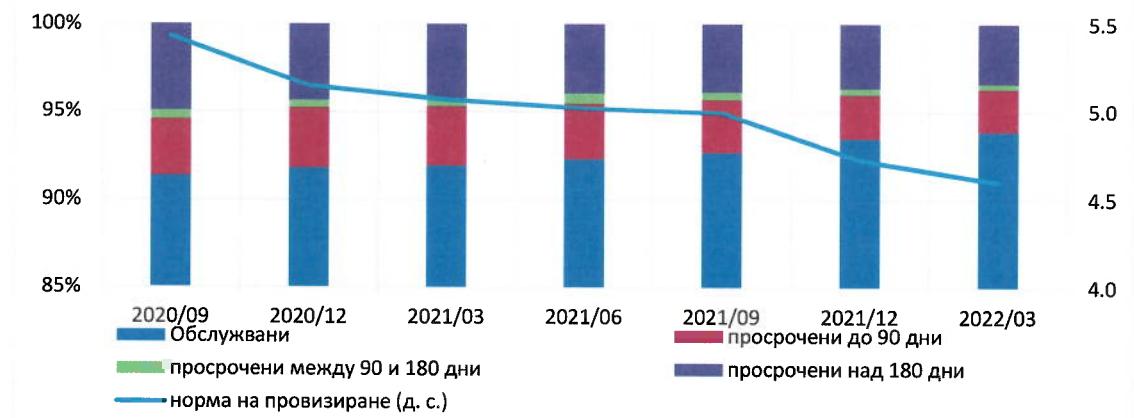
Продължаващото до март 2021 г. действие на въведените от 10.04.2020 г. мораториум върху плащанията на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества, както и действието на договорите, сключени по реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения (продължаващо за максимален период от 9 месеца след крайния срок за кандидатстване – 31.03.2021 г.) доведе до ограничаване на активността по принудително събиране на дължими суми и съответно – до задържане на част от по-старите експозиции. В рамките на споменатия мораториум бяха сключени множество споразумения за отсрочване (на обща стойност 8.9 млрд. лв., от които – 6.9 са за НФП), като от тези обеми иначе щяха да бъдат (частично или изцяло) погасени или съответно реализирани (срещу продажба на обезпечения и прихващане на остатъчния дълг, чрез цесия и др.) като при всички случаи това би довело до по-малък прираст на брутните кредити, отколкото отчетения в момента. С други думи, пакетът от стимули за банковия сектор оказа позитивно въздействие върху дела на просрочените вземания с над 180 дни и независимо от забавянето на икономическата активност този дял намаля до 3.4% в края на март 2022 г. (Фигура 3).

Тенденции при кредитирането на дребно

Особено благоприятни тенденции се наблюдават при кредитирането на дребно. Сегментът демонстрира висока активност и общият обем по нов бизнес продължава възходящата си тенденция (след нейното прекъсване през 2020 г.) достигайки 13.084 млрд. лв. за годината, което е с 4.001 млрд. лв. (или 44.2%) повече от отчетеното за 2020 г. Тази тенденция проявява добра устойчивост във времето – на практика обемите по нов бизнес в този сегмент се увеличават постоянно от 2010 г. насам с изключение на 2020 г., когато беше

отчетен отрицателен прираст на стойност 277 млн. лв. Доста устойчива, също така, е и тенденцията при изменение на дела на дългосрочните кредити за домакинствата. След достигнатия минимум от 72.9% през 2014 г. това съотношение нараства ежегодно с над 1 пр. п., достигайки 81.57% за 2021 г. (срещу 79.05% за предшестващата година). Изключение се наблюдава само през 2018 г. когато този дял намалява с 51 б. п. до 75.22% заради съкращаването на сроковете при част от склучените нови договори с граждани и домакинства (в резултат от увеличението на доходите и натрупването на позитивни очаквания), но също и заради частичното понижение на дела на ипотечните кредити. През 2020 и 2021 г. жилищното кредитиране се засилва, заемайки съответно 43.38% и 44.81% (срещу 37.49% за предпандемичната 2019 г.), което може да се обясни не толкова с ефектите на самата пандемия, колкото със засилването на инфлационните очаквания в резултат от продължаващата политика на количествени улеснения, но също и в резултат от намаляването на лихвите по спестяванията и въвеждането на санкции под формата на допълнителни такси (обикновено за поддържане на остатъци над определено ниво) по разплащателните сметки.

Фигура 3 Качество на кредитния портфейл

Повишената активност при кредитирането на дребно дава своето отражение върху динамиката на абсолютния обем на брутните кредити. След продължителното запазване на негативни темпове при кредитите за граждани и домакинства (в първите години след 2010 г.), през лятото на 2016 г. темповете в сегмента достигнаха положителни стойности (0.17% на годишна база към края на август), а от октомври 2017 г. темпът на растеж се задържа трайно над 6% на годишна база. След известно забавяне на темпа в този сегмент сега той отново се ускорява, достигайки през декември 13.85% на годишна база.

Основен принос за поддържането на високи темпове в този сегмент има интензивното нарастване на новия бизнес, който за изтеклата 2021 г. достига четирикратно по-голям обем, отколкото за първите години след началото на световната криза (през 2009-2012 г. новият бизнес се движи в тесни граници – между 2.9 и 3.5 млрд. лв.). Изоставащото нарастване на брутните кредити за домакинствата – с 3.586 млрд. лв. при близо 1/5 по голям абсолютен прираст на обемите по нов бизнес (4.009 млрд. лв.) се дължи от една страна на засилващото се рефинансиране (свързано с предсрочно погашение на съществуващи кредити и

отпускането на съпоставима сума по „нов“ кредит от друга банка при по-изгодни условия), а от друга страна вероятно се дължи и на изтичането на вече споменатите споразумения, склучени по реда отсрочване и уреждане на изискуеми задължения.

Рефинансирането на кредитите на физически лица донякъде наподобява процеса, наблюдаван до края на 2017 г., с тази разлика че през 2017 г. движещият фактор беше стремежът за ограничаване на потребителското кредитиране, с оглед преминаване към нови продукти с фиксирани погасителни планове (поради тази причина годишният прираст на овърдрафтите за домакинства през онзи период премина на отрицателна територия). След края на 2019 г. мотивът е различен. Домакинствата увеличават търсенето на потребителски кредити, като през второто и третото тримесечие на 2021 г. отчетеният прираст в този сегмент достига 880 млн. лв. Успоредно с това, обаче активността по привличане на клиенти се засилва, като се използват и някои съвсем нови подходи. В този смисъл основната разлика между процеса на рефинансиране през 2017-2018 и 2021-2022 г. е естеството на протичащата миграция и докато в първия случай става въпрос за прехвърляне на авоари между продукти (обикновено в една и съща банка) то през последните години миграцията е между отделните банки на българския пазар.

Успоредно с процесите по предоговаряне и рефинансиране, засилващата се активност при гражданите и домакинствата може да се обясни също и със запазването на сравнително устойчиви показатели при доходите, доколкото през целия период от началото на пандемията реалният темп на разходите за възнаграждение на наетите остава положителен, а безработицата намалява (след достигнатия пик от 6.7% през 2020 г.) до 4.8% в края на изтеклата 2021 г. Това се потвърждава от непретеглените резултати от редовните анкети на БНБ, според които броят на банките, докладващи за увеличено търсене на потребителски заеми през първото и второто тримесечие на 2021 г. са над 1/3 от респондентите. Известно забавяне се наблюдава в края на годината, когато броят на банките с увеличено търсене и тези – с намалено почти се изравнява, достигайки през четвъртото тримесечие 4 срещу 3.

Аналогична е и картина при жилищните кредити, при които броят на финансовите институции, докладващи за увеличено търсене на потребителски заеми за първите две тримесечия на 2021 г. е съответно 10 и 8, а в края на годината тази бройка намалява до 4. Трябва да се отчете, че за разлика от корпоративния сегмент, тук приносът на политиката на търговските банки за стимулиране на търсенето в сегмента е по-малък, доколкото повечето финансови посредници компенсират направените отстъпки (например при договорените лихви) с налагане на допълнителни тежести (предимно под формата на такси). Това се потвърждава и от резултатите в споменатата анкета които показват, че през цялата 2021 г. балансът на мненията за предприетите промени на лихвите по потребителските кредити е отрицателен (т. е. в посока към облекчаване), докато претегленият баланс в частта за таксите и комисионните в сегмента е положителен (т. е. в посока към увеличение). Аналогична картина се наблюдава и в ипотечния сегмент, където претегленият индекс при лихвите достига минус 44 в края на 2021 г. Това показвателно за предпочитанията на финансовите посредници към кредитите от тази категория, доколкото те понято се характеризират с по-ниско рисково тегло и по-дълъг период на погасяване, което от своя страна води до нарастване на потенциалния размер на брутните приходи.

Структура на активите на търговските банки

Общото впечатление от наблюдението на кредитната активност през 2021 г. е, че тя се доближава до таргетираните обеми, доколкото темпът на брутните кредити (без тези, за банкови институции) изпреварва общия темп на кредитите, нарастващи през изтеклата година с 9.17% на годишна база, докато общият обем на отпуснатите кредити и аванси нараства с 6.71%, достигайки през декември 106.113 млрд. лв. при оценка на съпоставима база (при която към номиналния обем на брутните кредити се прибавя и размера на вземанията от централни банки). Изпреварващият темп на вземанията от домакинства води до благоприятно изменение на структурата на кредитния портфейл (Фигура 4) в полза на споменатия сегмент, който увеличава дела си със 174 базисни пункта, достигайки 27.77% в края на 2021 г. Това изменение протича основно за сметка на свиване на дела на категорията с по-ниска доходност (вземания от кредитни институции и ЦБ) която намалява със 162 б. п. - до 28.51% в края на годината, както и на кредитите за бизнеса, чийто дял се свива с 29 пункта за този период.

Фигура 4 Структура на кредитите и авансите

Източник: БНБ, собствени изчисления

Спестяванията продължават да нарастват независимо от наложените санкции в тарифите на повечето местни банки (под формата на различни такси за наличност), които успоредно с високите темпове на цените извеждат на отрицателна територия реалната доходност на спестяванията. Нарастващият риск на средата създава сериозни затруднения с пласмента на излишния ресурс и въпреки ускорената динамика на кредитирането на домакинствата, ликвидните остатъци в системата продължават да нарастват. През второто полугодие вземанията от централни банки се увеличават с 4.423 млрд. лв. (като по този начин финансовите посредници приемат заплащането на съответната цена за поддържане на кредитните стандарти под формата на отрицателна лихва върху свръхрезервите), а отчетеният прираст на ценните книжа в актива на банковата система за същия период достига 2.298 млрд. лв. Това, от своя страна, упражнява натиск върху лихвения марж, който за разлика от предходни години вече не може да се компенсира с намаляване на лихвите по депозити и който сега бива компенсиран чрез увеличение на различни такси.

Българските държавни ценни книжа, деноминирани в евро запазват своята привлекателност поради действието на решение на ЕК от април 2020 г., с което те отново са приравнени на такива в местна валута, което означава приложимо рисково тегло от 0% до 2023 г. Това доведе до запазване на ниските рисковите тегла на тази категория активи и

съответно до задържане на интереса на финансовите посредници в страната. Това осигури алтернатива за насочване на излишъка от свободен ресурс и забави потока към НБФИ.

Банките продължават да кредитират небанковия финанс сектор и през 2021 г. но със значително по-бавни темпове, отколкото например през 2017-2018 г. (25-27% на годишна база) и в края на декември показателите за динамика в сегмента са съпоставими с тези на брутните кредити. За 2021 г. общият размер на вземанията от други финансови предприятия нараства с 10.09%, достигайки 5.152 млрд. лв., което осигурява пласмент на излишъка от ликвидни средства, но в същото време ограничава рентабилността на лихвоносните активи (доколкото заемите за НБФИ са по правило с ниска доходност). В същото време, пренасочвайки свободния си ресурс като заем, макар и с по-ниска лихва, търговските банки успяват да реализират икономия, тъй като алтернативата (депозит в БНБ) би довела до начисляване на наказателна лихва върху един допълнителен ресурс от 472 млн. лв. (колкото е отчетеният годишен прираст на вземанията от този сектор).

Поведение на банките

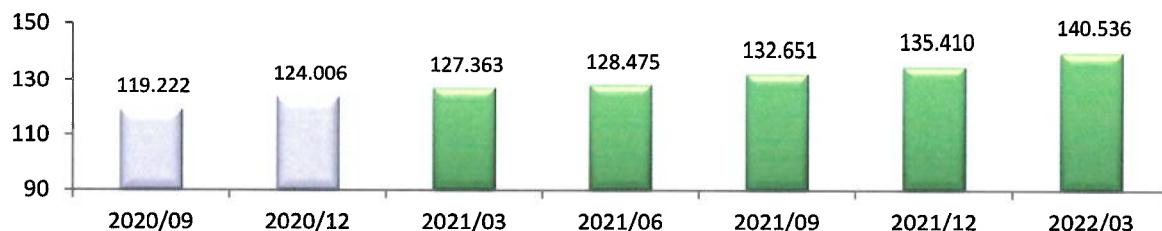
Българските банки са изправени пред множество предизвикателства. От една страна, възможностите за пласиране на свободния финанс ресурс са ограничени поради свиването на оборотите в икономиката и отслабването на инвестиционната активност, но също и поради налагането на по-строги регуляторни изисквания към критериите за отразяване на качеството на активите. От друга страна, БНБ запазва санкциите върху обема на непласирания свободен ресурс (в размер на 0.7% върху общата стойност на свръхрезервите) като с изменението на Наредба 21 от 04.06.2021 г. премахна 5-процентния буфер, в рамките на който превишението на наличностите в резерви активи над изискуемия размер на задължителните минимални резерви не се отчиташе като свръхрезерв и съответно върху неговия обем не беше налагана стандартната санкция от 0.7%. Това доведе до нарастване на разходите, които заплащат търговските банки за да удовлетворят високите критерии за сигурност и стабилност и ги стимулира да насочват все по-голяма част от ресурсите си към вече споменатите високоликвидни и по-слабо рентабилни категории активи. Така за периода между първото тримесечие на 2020 г. и четвъртото на 2021 г. коефициентът на ликвидно покритие се увеличава от 261.0% до 274.1%, а нетният лихвен марж намалява от 2.76% за 2020 г. до 2.60% през изтеклата 2021 г. на фона на интензивния ръст на активите (Фигура 5), който все още изпреварва нарастването на нетния доход от лихви.

Банковата система успява донякъде да компенсира свиването на маржовете с увеличение на таксите, в т. ч. върху касовите услуги, поддържането на по-големите наличности по текущи сметки и т. н., като по този начин от една страна се компенсира понижената рентабилност на лихвоносните активи и се осигурява устойчива динамика на приходите от основна дейност, а от друга страна така се ограничава притока на нови вложители. В известна степен тези действия изпълняват предназначението си и брутните приходи от такси за 2021 г. нарастват с 19.96% спрямо 2020 г., достигайки 1.484 млрд. лв.

Търговските банки запазват високи такси „наличност“ с цел да ограничат прираста на привлечен ресурс, но депозитите на НФП и домакинствата продължават да нарастват с бързи темпове. През януари, 2021 г. темпът на годишна база е 9.77%, а само десет месеца

по-късно този темп се ускорява до 12.65%. Известно забавяне се наблюдава през зимните месеци, като за периода ноември 2021 – февруари 2022 показателят се колебае между 9 и 10 %, но това не е достатъчно за да отслаби натиска за повишаване на ликвидността в банките. Слабото изменение на този темп показва, че ефектът от предприетите действия по изменение на тарифите и сваляне на отделни депозитни продукти от предлагане е относително слаб. Това, от своя страна води до запазване на ликвидните буфери и съответно – до съхраняване на досегашния натиск върху лихвите, които остават на исторически ниски равнища въпреки засилващите се инфлационни процеси.

Фигура 5 Активи на търговските банки [млрд. лв.]

Източник: БНБ

Като цяло през 2021 г. търговските банки продължават да демонстрират устойчиви показатели въпреки неблагоприятните условия на средата в която функционират, подпомогнати в значителна степен от т. нар. „антикризисен пакет“ за над 9 млрд. лева. В началото на 2022 г. секторът е изправен пред сериозно предизвикателство, а перспективите за неговото развитие са обект на изключителна несигурност, която произтича преди всичко от конфликта в Украйна, а също и от блокирането на голяма част от логистичните вериги вследствие на поскъпващите суровини, санкционните мерки и блокирането на ключови точки за достъп на товари. Цените на енергията и суровините, включително на пшеницата и другите зърнени култури, установиха трайна тенденция на нарастване, утежнявайки допълнително инфлационния натиск. Все повече прогнози се обединяват около очакването за значително ускоряване на ИПЦ, което ще окаже негативно въздействие върху жизнения стандарт особено при домакинствата с ниски доходи, за които храната и горивата представляват значителна част от семейния бюджет. Това, от своя страна засилва риска от нарастване на дела на необслужваните кредити, а оттам и до понижение на показателите за рентабилност в банковия сектор.

Доколкото пряката експозиция към страните – обект на санкции е ограничена, България не е особено застрашена от непосредствените ефекти на конфликта (блокиране на трансфери, преустановяване на обслужването на кредити, запори по сметки и пр.), но в същото време реалната икономика е в силна зависимост от доставките на суровини от РФ и ако санкциите продължават да ескалират, икономическите ефекти могат да доведат до неблагоприятни последици за българската икономика.

Съществува риск от продължаване на конфликта, както и от отлагане на вземането на по-балансириани решения при структуриране на следващите пакети от санкции. Това, от своя страна предполага ревизиране на досегашните умерено оптимистични очаквания (за сравнително устойчив ръст на кредитирането на фона на частичното възстановяване на икономическата активност и подобряване на инвестиционния климат).

Една от определящите тенденции през 2022 г. вероятно ще бъде увеличението на рисковата премия (като базов компонент при определянето на изискуемата възвращаемост на фона на нарастващата несигурност), но също и като опит за компенсация на ускоряващата се инфлация, която рефлектира непосредствено върху разходите за издръжка на основната дейност. В краткосрочен план това може да доведе до нарастване на лихвения спред, доколкото лихвите по кредитите са предимно плаващи (и реагиращи бързо на промените в пазарната конюнктура), а лихвите по депозитите са фиксирани. Успоредно с това, ускоряващата се инфлация ще оказва натиск върху темповете на нарастване на привлечения ресурси и ще даде възможност на търговските банки да пласират по-голяма част от своите свръхрезерви, като кредитират нефинансовия сектор при нарастващи лихви. Това, от своя страна, ще доведе до оптимизацията на структурата на активите и също ще окаже подкрепа за възстановяването на лихвения спред.

Концентрацията вероятно ще продължи да нараства, както и през целия период от началото на пандемията, доколкото в условията на дигитализация и трансформация на банковото обслужване, миграцията на клиентската маса вероятно ще се съсредоточава към по-големите банки, инвестиращи активно в разработването на нови канали за пазарна реализация, както и по-активни информационни кампании за тяхната популяризация.

С оглед реализиране на ефектите на мащаба през последните години бяха предприети няколко слиивания, като на фона на така очертаните тенденции може да се очакват и други сделки, насочени към окрупняване на собствеността в банковия сектор. Натисът за консолидация вероятно ще се запази в резултат от въвеждането на нови тежести, свързани с предстоящото въвеждане на единни стандарти за докладване на екологичния отпечатък от банковата дейност (разработване на модели за оценка на екологичните рискове, изграждане на системи от правила и процедури които да имплементират допълнителните изисквания в реда за оценка и одобряване на кандидатите, допълване на отчетните форми с нови компоненти за отчет и т. н.).

Други акцент, който до голяма степен ще определя развитието на сектора през периода до 2024-2025 г. е ефекта от предстоящите икономически реформи, свързани с присъединяването на България към Еврозоната и изпълнението на инициативите по Плана за възстановяване и устойчивост. Нарушаването на инфлационния критерий още преди края на 2021 г. доведе до формирането на очаквания за известно отлагане на обявената индикативна дата за приключване на престоя във валутния механизъм, но те бяха опровергани в изказвания на членове на правителството.

Въздействие върху развитието на сектора в средносрочен план ще оказва реализацията на вече приетия план за възстановяване и устойчивост, предвиждащ увеличение на дела на възобновяемите източници в енергийния микс, което от своя страна ще доведе до устойчив ръст на цените на енергията и до закриване на по-енергоемките (предимно базови) производства. На този фон може да се очаква, че българските банки ще се адаптират като ограничат експозицията си към уязвимите отрасли, а това от своя страна може да доведе до отслабване на кредитния импулс в икономиката и до нарастване на риска от концентрация в някои от предпочитаните (и субсидирани от фондовете на ПВУ) сектори, като например ВЕИ, информационни технологии, образование и др.

II. Преглед на дейността на Токуда Банк АД през 2021 година

Към 31.12.2021 г. активите на Токуда банк АД са на стойност 428.922 млн. лв., което представлява 0.32% от общата стойност на активите в българската банкова система (по данни на БНБ). Отнесен към активите на банките от втора група, към която се причислява и Токуда банк АД, този дял е 1.06%. Средномесечната стойност на балансовото число постепенно нараства, като за изтеклата година показателят достига 415.6 млн. лв., а през предходната година – съответно 384.5 млн. лв.

През изтеклата година Банката успешно отговаря на предизвикателствата на средата и продължава да се придържа стриктно към основните приоритети в своята стратегия. Така например във връзка с изпълнение на приоритета по подобряване на структурата на активите и пасивите могат да бъдат посочени следните резултати: брутните кредити се запазват близко до нивото си от предходната година (до 233.590 млн. лв. срещу 234.460 млн. лв. към края на 2020 г.) при намалени корективи за кредитни загуби и увеличен дял на обслужваните кредити; Делът на кредитния портфейл след обезценка в общата структура на активите заема 52.55% от общата стойност на активите в края на 2021 г. (срещу 56.75% през предходната година), като успоредно с това осезаемо се подобрява и неговото качество - през изтеклата година Банката успява да постигне свиване на дела на необслужваните кредити с 1.39 пр. п., до 11.74% от брутната стойност на кредитите и вземанията от клиенти.

Това е едно от ключовите предизвикателства за изтеклата година, на фона на неблагоприятната среда и умерените темпове на кредитиране, които са закономерен резултат от неувереното възстановяване на икономическия климат и засилената конкуренция за клиенти с доказана кредитоспособност. Свиването на дела на кредитния портфейл в структурата на активите е за сметка на категориите, които генерират относително нисък (в т. ч. нулев) доход за Банката, като например вземания от банки и вземания от централната банка.

Последното донякъде възпрепятства постигането на бизнес-целите, свързани с подобряване на показателите за рентабилност, като трябва да се отчете че свиването на дела на кредитите в структурата на активите е компенсирано донякъде от подобряването на тяхното качество. Изпълнението на посочената цел може да се проследи и чрез динамиката на съотношението на общите оперативни разходи към общия оперативен доход, което през изтеклата година се задържа (намалявайки с 6.74 пр. п. до 89.42%), в резултат от нарастването на общия оперативен доход, преди обезценка и провизии за загуби до 14.211 млн. лв. за 2021 г. (срещу 13.543 млн. лв. за 2020 г.) но така също и в резултат на ограничаването на оперативни разходи със 316 хил. лв. (до 12.708 млн. лв. за 2021 г.).

Последното обстоятелство е закономерен резултат от изпълнението на друга ключова цел, а именно подобряване на ефективността на пазарното присъствие на Банката посредством продължаващо оптимизиране на офисната мрежа. В изпълнение на тази цел през 2021 г. са закрити офисите Генерал Тошево и ИРМ Кула, като целият процес по оптимизация е проведен без значителен отлив на клиенти. Така Банката успява да оптимизира разходите си и по този начин да освободи ресурс, който да бъде насочен в точките на присъствие имащи потенциал да генерират по-висока добавена стойност.

Успешно изпълнение на целите може да бъде отчетено и по друг приоритет от стратегията и бизнес-плана, а именно ефективно управление и контрол на размера на клиентските депозити с цел намаляване на разходите за ресурс при запазване на стабилно финансиране. През 2021 г. Банката отчита известно увеличение на обема на привлечените средства от клиенти (които нарастват с 8.73% - до 381.710 млн. лв.) но делът на по-скъпото финансиране, чиито източник са граждани и домакинствата остана почти без промяна (73.81% в общата структура в края на изтеклата година срещу 72.64% за предходната), а делът на срочните депозити намалява с 4.20 пр. п., до 51.09%. Така цената на привлечения ресурс продължава низходящата си тенденция и за 2021 г. лихвените разходи остават в същия обем, както и през 2020 г. (1.099 млн. лв.) въпреки нарастването на ресурса.

През 2021 г. Банката реализира нетна загуба в размер на 492 хил. лв. Отчетеният резултат е по-неблагоприятен, отколкото през 2020 г., когато Банката отчита нетна загуба в размер на 151 хил. лв. и се дължи предимно на разликата в начислените обезценки и провизии.

1. Приходи и разходи за дейността

През 2021 г. Банката генерира оперативен доход преди обезценка и провизии за загуби в размер на 14.211 млн. лв. (Таблица 1), което е с 668 хил. лв. (4.93%) повече, отколкото през 2020 г. Върху неговата динамика през изтеклия период продължава да влияе преди всичко ефектът от понижение на лихвените равнища в страната, водещ до изоставащи темпове на брутните приходи от лихви по кредити, които при нарастващ с 0.71% обем на работещия портфейл за изтеклата година намаляват с 4.99% (481 хил. лв.). Темпът на разходите за лихви е нулев, като обемът им се запазва на нивото от предходната година, за което съществен принос има ограничаването на депозити с договорен мaturитет (чиито дял в общата структура на привлечения ресурс намалява с 4.20 пр. п.).

Банката продължава да се придържа към възприетата консервативна политика по отношение на административните разходи и през изтеклата година. В рамките на тази политика ръководството осъществява системен контрол на разходите, като от 2019 г. насам постепенно отпадат перата, свързани с ребандиране и популяризиране на новата визия на Банката. Това води до известно свиване на някои административно - оперативни разходи, в резултат на което общия им стойност през изтеклата година намалява с 316 хил. лв. (до 12.708 млн. лв.).

Съотношението на общия обем оперативни разходи към общия оперативен доход през изтеклата година намалява с 6.74 пр. п. (до 89.42%), което се дължи както на споменатото ограничаване на оперативните разходи с 316 хил. лв., така и на увеличението на общия оперативен доход, преди обезценка и провизии за загуби с 668 хил. лв. (от 13.543 млн. лв. за 2020 г. до 14.211 млн. лв. за 2021 г.).

Продължаващото понижение на лихвените равнища и влошаването на пазарната конюнктура през изтеклата година в резултат от запазването на ограничителните мерки срещу разпространението на COVID-19 през по-голяма част от отчетния период доведоха до известни изменения в структурата на приходите (Таблица 1). През 2021 г. делът на нетния лихвен доход се свива със 7.72 пр. п. и достига 59.45% от общия размер на приходите, а

нелихвените приходи увеличават дела си, заемайки 40.55% (за сравнение - през същия период на миналата година тези стойности са съответно 67.18% и 32.82%). Настъпилите изменения в структурата могат да се обяснят с положителния темп на приходите от втората категория, които нарастват със 7.13% на годишна база, (вследствие на повишаване на приходите от наеми, както и на подобряване на активността по реализация на придобитите обезпечения) докато нетният лихвен доход намалява със 7.13% през изтеклата година.

Таблица 1. приходи от дейността (млн. лв.)

	2021	2020
Приходи от лихви	9,548	10,197
Разходи за лихви	(1,099)	(1,099)
Нетен лихвен доход	8,449	9,098
Приходи от такси и комисионни	4,052	3,913
Разходи за такси и комисионни	(291)	(277)
Нетен доход от такси и комисионни	3,761	3,636
Нетна печалба от фин. активи за търгуване	387	360
Други приходи (разходи) от дейността	1,614	449
Общ оперативен доход	14,211	13,543

Брутните приходи от лихви по кредити и други вземания намаляват с 481 хил. лв. до 9.162 млн. лв. и продължават да заемат най-голям относителен дял спрямо общия размер на лихвените приходи, чието запазване е особено предизвикателство на фона на общата пазарна тенденция, насочена към намаляване на лихвените равнища. Основен фактор за отчетеното понижение на брутните приходи от кредитния портфейл на Tokuda bank АД е предоваряното с оглед осигуряване на най-добрите условия за клиентите на Банката спрямо текущите пазарни нива. Известна компенсация на ефекта от предговорените при по-ниска лихва условия е постигната чрез ограничаване на дела на необслужваните експозиции, който намалява с 1.39 пр. п., до 11.74%). Отчетеният през 2021 г. темп на приходите от лихви по кредити е отрицателен (-4.99% срещу 4.99% за 2020 г.), като на фона на изпреварващия отрицателния темп на приходите от лихви по ценни книжа през 2021 г. дельт на приходите от лихви по кредити нараства с 1.39 процентни пункта спрямо отчетения през предходната година, достигайки 95.96% в края на периода.

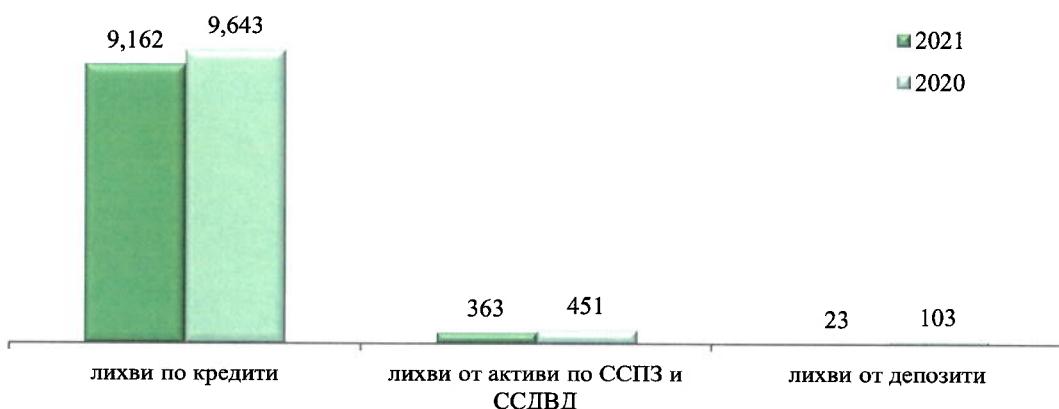
Лихвените приходи от портфейла дългови инструменти (Фигура 6) намаляват с 88 хил. лв. (или с 19.51% спрямо отчетеното през 2020 г.), до 363 хил. лв. за изтеклата година, от една страна вследствие на амортизацията на портфейла и извършените продажби на общая стойност 30,368 млн. лв., съпроводени с интензивни покупки, водещи до заместването на признатите в баланса на Банката емисии с нови, чиято доходност е по-ниска. Ускореният темп на свиване на приходите от този източник води до осезаемо намаляване на дела на първата категория в общата стойност на лихвените приходи през изтеклата година - от 4.42% до 3.80%.

Като закономерен резултат от продължаващото понижение на лихвите по междубанкови депозити и поддържането им на отрицателна територия (вследствие на ефективния трансфер на ефектите от политиката на количествени улеснения в Еврозоната), общият размер на приходите от този източник продължава да намалява, достигайки 23 хил. лв.

(срещу 103 хил. лв. за 2020 г.). Частична компенсация на ефекта от продължаващото понижение на лихвените проценти върху приходите от това перо оказва нарастването на средногодишната стойност на тази група активи през изтеклия отчетен период (до 45.992 млн. лв. за 2021 г. срещу 39.046 млн. лв. за м. г.).

Цената на привлечения ресурс се запазва над средното за банковата система в страната като депозитите на граждани и домакинства запазват относително високия си дял в депозитната база на Банката, прекъсвайки досегашната низходяща тенденция. Като следствие от взаимната компенсация на двата ефекта лихвените разходи се запазват без промяна, на стойност 1.099 млн. лв. (срещу 1.099 млн. лв. за 2020 г.).

Фигура 6. Лихвени приходи по източници (млн. лв.)

През 2021 г. лихвеният спред се запазва близо до нивото от предходната година (Фигура 7), като през по-голямата част от отчетния период показателят се колебае в сравнително тесни граници (2.3-2.7). Изключение прави месец май, когато спредът нараства съответно до 3.30 вследствие на признаване на приходи от съдебни и присъдени лихви по някои от големите необслужвани експозиции на Банката. Съпоставката на рентабилността на лихвоносните активи показва, че през изтеклата година среднопретеглената норма на приход намалява с 37 б. п. (от 3.11% за 2020 г. до 2.74% за 2021 г.), въпреки ограничаването на дела на класифицираните кредити с просрочия на главници и лихви над 180 дни. Това е закономерен резултат от базовия ефект на по-големия обем допълнителни приходи през предходната година, но също и на понижението на лихвите по новоотпуснатите кредити с оглед съобразяване с пазарната конюнктура, компенсирано в относително малка степен от намаляването на нормата на разход за привлечен ресурс, която на усреднена годишна база се свива с 8 б. п. - от 0.29% за 2020 г. до 0.21% за 2021 г. (в резултат от предприетите понижения на лихвите и настъпването на падежи на голяма част от по-дългосрочните депозити в Банката).

Умерените действия по налагане на такси върху по-големите остатъци по разплащателни сметки и запазването на по-благоприятни (спрямо масовите) лихви по срочни депозити през 2021 г. доведоха до относително слаби изменения на матуритетната структура на

привлечения ресурс, като за изтеклата година делът на текущите сметки нараства с 4.20 пр. п. (до 48.91%). Това води до понижение на цената на привлечения ресурс, което успоредно с реализацията на допълнителните постъпления (от събрани присъдени вземания) през изтеклата година, доведе до ограничаване на негативния ефект от неблагоприятната пазарна конюнктура върху лихвения спред. Така показателят при отчет с натрупване през 2021 г. достига 2.52% (срещу 2.82% за предходната година).

Фигура 7. компоненти на лихвения спред (%)

Нелихвени доходи

През 2021 г. немаржинирани доходи нарастват с 1.317 млн. лв. (29.63%) на годишна база, достигайки 5.762 млн. лв., което се дължи основно на нетния ефект от нарастването на приходи, които не са свързани с основната дейност. През изтеклата година перо „друг оперативен доход“ нараства с 1.165 млн. лв. (от 449 хил. лв. през 2020 г. до 1.614 млн. лв. през 2021 г.).

С най-голяма тежест в тази група доходи остава нетният доход от такси и комисиони, който през изтеклата година нараства със 125 хил. лв. (или 3.44% на годишна база) до 3.761 млн. лв., вследствие на увеличените приходи от парични преводи, от обслужване на карти и касови наличности. Посочените увеличения отчасти биват компенсирани от понижените приходи от такси по кредити и издадени гаранции, които през изтеклата година се свиват общо с 64 хил. лв. Структурата на постъпленията от такси и комисионни през изтеклата година се запазва без съществени изменения, като най-съществено увеличение на заемания дял се отчита при таксите по преводи (1.87 пр. п., до 32.16% от брутните приходи от такси), а най-значително свиване на дела се наблюдава при таксите по кредити (с 1.82 пр. п., до 20.21% от брутните приходи от такси).

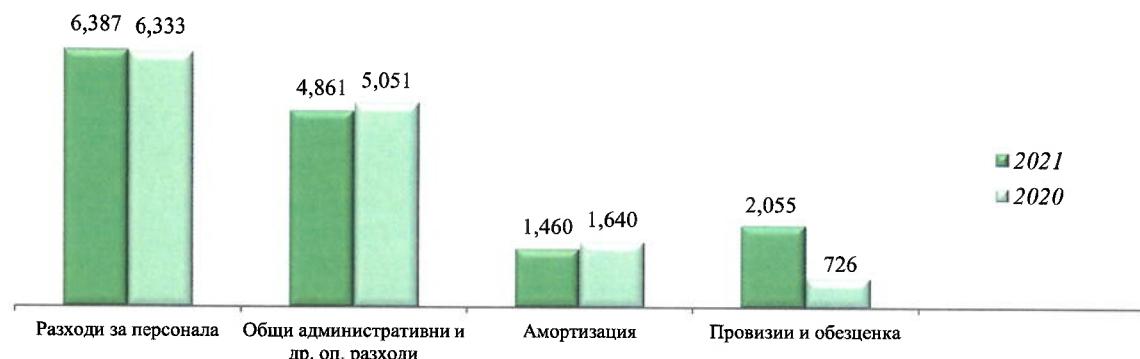
Засилването на очакванията за повишаване на основни лихвени индекси, които на фона на отминаващата пандемия от COVID-19 и ускорената динамика на цените на сировините се изместиха напред във времето, се отразява неблагоприятно върху приходите от търговия с ценни книжа, поради което нетният доход от търговия остава почти без промяна, в размер на 387 хил. лв. за изтеклата година (срещу 360 хил. лв. за 2020 г.).

Нелихвени разходи

Немаржинирани разходи на Банката за 2021 г. са в размер на 14.763 млн. лв. (Фигура 8), което е с 1.013 млн. лв. или с 7.37% повече от предходната година. Това се дължи на нарастването на разходите за обезценка на нефинансови активи с 1.085 млн. лв. спрямо 2020 г. При останалите пера от тази група се отчита отрицателен прираст, достигащ 180 хил.

лв. при разходите за амортизация (които намаляват до 1.460 млн. лв. в резултат от базовия ефект на стартиралите на по-ранен етап мерки за обновяване на технологичното оборудване на Банката). Другите административно-оперативни разходи намаляват със 190 хил. лв., достигайки 4.861 млн. лв. за изтеклата година в резултат от проведената оптимизация на регионалната структура на банката и закриването на отделни офиси през 2020 г. и 2021 г. По същата причина разходите за персонал остават почти без промяна (6.387 млн. лв. за 2021 г. срещу 6.333 млн. лв. за м. г.) независимо от общото увеличение на разходите на работодателите за възнаграждение на настите в страната.

Фигура 8. нелихвени разходи (млн. лв.)

Ясно изразената динамика на едно от перата в тази група води до изменение на нейната обща структура. Така например делът на разходите за персонал (включващи трудовите възнаграждения и осигуровките) в структурата на нелихвените разходи намалява с 2.79 пр. п. (от 46.06% до 43.26% за изтеклата година), делът на общите административни и други оперативни разходи намалява с 3.81 пр. п. - до 32.93%), а разходите за амортизация през 2021 г. заемат с 2.04 пр. п. по-малък дял, отколкото през предходната година. Делът на провизиите и разходите за обезценка нараства с 8.64 пр. п.

2. Кредитен портфейл

В края на 2021 г. брутният балансов размер на кредитния портфейл на Банката (Фигура 9) е 233.590 млн. лв. След отразяване на коректив за кредитни загуби в размер на 8.183 млн. лв., нетната стойност на портфейла възлиза на 225.407 млн. лв. Ниският му прираст се дължи на неувереното възстановяване на бизнес-климатата и запазването на високия риск на средата, но също и на активността по събиране на вземания в група ‘загуба’, *която се доближава до отчетената през 2020 г.* Постигнатият темп е по-нисък от темпа на общите активи, което от своя страна води до свиване на дела на кредитния портфейл след обезценка в общата структура на активите с 4.20 пр. п. - до 52.55% от общата стойност на активите в края на 2021 г., срещу 56.75% през предходната година.

Фигура 9. Разпределение на кредитния портфейл (млн. лв.)

Кредитите на корпоративни клиенти намаляват с 5.774 млн. лв. (до 177.522 млн. лв. преди обезценка), а делът им в брутния размер на кредитния портфейл се свива с 2.18 пр. п. в сравнение с предходната година (до 76.00%), което се дължи на пренасочване на част от активността в посока увеличение на дела на ипотечните кредити за домакинства, с оглед постигане на по-добра диверсификация.

Измененията в сегмента ‘граждани и домакинства’ са обусловени от засилената активност при тази категория кредитополучатели. Делът на този сегмент нараства от 21.18% в структурата на брутните кредити през 2020 г. до 23.44% през 2021 г. В абсолютно изражение сегментът отчита неколкократно по-силен от миналогодишни положителен прираст на стойност 5.081 млн. лв., което представлява ръст с 10.23% спрямо предходната година, като неговият дял в общата структура на портфейла нараства с 2.25 пр. п. поради изпреварващото нарастване спрямо експозициите към корпоративни клиенти.

През 2021 г. Банката продължава традиционно да работи с предприятия от отраслите промишленост, търговия, строителство, туризъм, селско стопанство, здравеопазване и други. Делът на кредитите за сектор търговия през 2021 г. нараства с 1.31 пр. п. и вече заема най-голям относителен дял (14.55%) в структурата на кредитите, докато промишлеността отстъпва на второ място в резултат от намаляването на нейния дял с 3.37 пр. п. (до 12.12% от брутните кредити) в резултат от намаляването на поръчките за местните производители. На следващи позиции според заемания дял са секторите строителство (чийто дял намалява с 3.17 процентни пункта до 11.78%), туристически услуги (чийто дял се увеличава от 9.15% до 9.76%) и селско стопанство, чийто дял нараства с 1.02 пр. п. (до 7.01%).

През изтеклата година Банката продължава да се придържа към възприетата умерено консервативна политика на кредитиране, като нови заеми се одобряват за лица, покриващи високи критерии за надеждност и кредитоспособност. Показателно за действието на тези критерии е редовното обслужване на кредитите от страна на новите клиенти.

В отговор на повишиения риск на средата, породен от следващите вълни на пандемията COVID-19, Банката продължава да се придържа към списъка с идентифицирани (особено засегнати) сектори, към които да се подхожда с повишено внимание и по изключение при запитвания за финансиране. Също в отговор на пандемията, Банката продължава да поддържа засиления директен контакт със съществуващи кредитополучатели, фирми и физически лица, с оглед осигуряване на навременна информация за тенденциите във финансираните бизнеси.

Измененията във валутната структура на портфейла са умерени. Делът на кредитите, деноминирани в единна европейска валута намалява с 3.83 процентни пункта (до 22.53% от балансовата стойност на кредитния портфейл след обезценка), което се компенсира предимно от заемите в левове (нарастващи с 3.67 процентни пункта - до 77.23% от балансовата стойност на кредитния портфейл след обезценка) и доларовите кредити, заемащи дял от 0.23% от портфейла в края на изтеклата година.

Таблица 2. разпределение на кредитния портфейл по класификационни групи (млн. лв.)

	2021			2020		
	брутна стойност	provizii по MCC	балансова стойност	брутна стойност	provizii по MCC	балансова стойност
Обслужвани	206,164	496	205,668	203,671	494	203,177
Необслужвани	27,426	7,687	19,739	30,789	8,769	22,020
Общо	233,590	8,183	225,407	234,460	9,263	225,197

В изпълнение на една от стратегическите си цели през изтеклата година Банката успява да постигне свиване на дела на необслужваните кредити с 1.39 пр. п., до 11.74% от брутната стойност на кредитите и вземанията от клиенти. Продължаването на тази тенденция се превръща в още по-голямо предизвикателство на фона на бавното икономическо възстановяване от COVID-пандемията и ускоряващата се инфлация, което се свързва с очаквания за предстоящо забавяне на темпа на реалните доходи, непълна застост, както и нарастваща несигурност на средата (принес за което има също неувереното начало на новия политически цикъл). Посочените фактори ще продължават да оказват натиск върху склонността към потребление, а оттам и върху темпа на кредитиране, което от своя страна може да препятства кредитната активност, а от там и процеса на подобряване на качеството на портфейла.

За покриване на риска от загуби от обезценка на кредити и в съответствие с изискванията на МСФО 9 към 31.12.2021 г. Банката е начислила коректив за очаквани кредитни загуби в размер на 8.183 млн. лв., като коефициентът на покритие се понижава от 3.95% до 3.50% поради отписване на обезценки на стойност 1.889 млн. лв. Покритието с провизии за обезценка за обслужваните кредити се запазва на нивото от предходната година (0.24%). Почти цялата обезценка (93.94%) е начислена по необслужваните вземания (Таблица 2).

3. Ценни книжа

Портфейлът от ценни книжа в края на 2021 г. намалява с 3.934 млн. лв. до 44.641 млн. лв. По този начин неговият дял от общата структура на активите намалява с 1.83 пр. п. спрямо предходната година, достигайки 10.41%. Темпът на изменение е умерен (8.10%), доколкото на фона на засилените инфлационни очаквания и нарастващия рисък от пазарна корекция банката се стреми да ограничи своята експозиция към инструменти с фиксиран доход. Ограничаването на тази категория активи е също така и израз на възприетата политика на Банката, насочена към постепенно преструктуриране на нейните активи чрез намаляване на нискодоходните компоненти в тяхната структура.

Както и през предходната година, преобладаващата част от книжата (93.39%) е класифицирана по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, като балансовата стойност на тази категория през изтеклата година нараства от 39.046 млн. лв. до 41.688 млн. лв. Книжата, класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата намалява, като от 9.529 млн. лв. в края на предходната година, към 31.12.2020 г. обемът им достига 2.953 млн. лв.

Таблица 3. портфейл от ценни книжа (балансова стойност, млн. лв.)

	2021-12-31	2020-12-31
Акции и дялове на местни предприятия	542	451
Български държавни ценни книжа (в т.ч. еврооблигации)	31,041	22,234
Държавни ценни книжа на чуждестранни правителства (в т.ч. еврооблигации)	13,058	23,938
Корпоративни облигации на местни и чуждестранни емитенти	-	1,952
ОБЩО	44,641	48,575

През изтеклата година инвестициите в книжа на чуждестранни правителства намаляват с 10.880 млн. лв. (до 10.058 млн. лв.), а дялът им в общата структура на портфейла от ценни книжа се свива с 20.03 пр. п. (до 29.25 %). При книжата на местното правителство (български държавни ценни книжа и еврооблигации) се отчита положителен прираст, който за 2021 г. възлиза на 8.807 млн. лв. Така балансовата стойност на активите от тази категория нараства до 31.041 млн. лв., а нейният дял в общата структура се увеличава с 23.76 пр. п. (до 69.53%) основно за сметка на свиване на дела на дълговите книжа на чуждестранни емитенти.

Освен при инвестициите в книжа на чуждестранни емитенти, отрицателен прираст през изтеклата година се отчита и при корпоративните облигации на местни и чуждестранни емитенти, които през 2021 г. намаляват с 1.952 млн. лв. до нула поради падеж на емисията. Категорията акции и дялове на местни предприятия се увеличава с 91 хил. лв. (20.18%) до 542 хил. лв. Общата стойност на начислената обезценка за кредитни загуби по инструментите, отчитани по справедлива стойност през ДВД намалява с 14 хил. лв., достигайки 8 хил. лв. за 2021 г.

4. Привлечени средства

През 2021 г. обемът на привлечените средства от клиенти нараства с 8.73% и в края на изтеклата година достига 381.710 млн. лв. В известен смисъл, ефектът от пандемията върху привлечените средства бе в увеличение на спестяванията на населението, а от там и на ликвидността на банковата система. Източник на по-голямата част от привлечения ресурс са гражданите и домакинствата (Таблица 4). През изтеклия отчетен период дялът на ресурса от този източник нараства с 1.18 пр.п. (до 73.81% в общата структура), основно като резултат от целенасочените усилия на Банката да оптимизира структурата на ресурса с оглед предстоящата промяна на пазарната конюнктура. Това изменение протича за сметка на привлечените средства (включително баланси по текущи сметки) на юридически лица, които през изтеклата година намаляват като дял в общата структура с 1.85 пр.п. (от 24.75% до 22.90%) и така запазват втората си позиция като източник на привлечен ресурс. Депозитите на разпоредители с бюджетни средства увеличават дела си с 0.26 пр.п. - от 2.52% до 2.78%. Запазването на ниския дял на привлечените средства от небанкови финансови институции е обясним на фона на нарастващите показатели за ликвидност в банковата система. През изтеклата година депозитите от този източник нарастват с 1,632 хил. лв., с което техният дял в общата структура на привлечените средства се свива от 0.09% до 0.51%.

Токуда банк не прави изключение от банковата система и продължава да поддържа висока ликвидност, като по тази причина интересът към привличане на ресурс от банки се запазва слаб. Общата стойност на депозитите от кредитни институции в края на изтеклата 2021 година заема пренебрежим дял от пасивите на Банката (0.02%), нарастващи незначително - от 45 хил. лв. до 65 хил. лв. в края на 2021 г.

Таблица 4. Структура на привлечените средства (млн. лв.)

	2021			2020		
	Депозити на виждане и спестовни	Срочни депозити	общо	Депозити на виждане и спестовни	Срочни депозити	общо
Сметки на физически лица	110,917	170,833	281,750	93,738	161,260	254,998
Бюджетни сметки	10,603	0	10,603	8,854	0	8,854
Сметки на фирми	63,434	23,966	87,400	54,259	32,627	86,886
Сметки на НБФИ	1,757	200	1,957	125	200	325
ОБЩО	186,711	194,999	381,710	156,976	194,087	351,063

През 2021 г. продължават дейностите по оптимизиране на цената и матуритетната структура на пасивите, в т. ч. и чрез запазване на таксите върху наличностите по разплащателни сметки. В резултат от постигането на добър баланс при търсените ефекти, средната договорена цена на ресурса през 2021 г. намалява от 0.24% до 0.21%, а структурата като цяло се запазва, като дялът на срочните депозити се свива с 4.20 пр.п. до 51.09%, а дялът на депозитите на виждане нараства пропорционално - до 48.91%.

Измененията във валутната структура на привлечения ресурс са относително слаби и в полза на българския лев чийто дял през изтеклата година се увеличава от 50.18% до 52.49%, основно за сметка на единната европейска валута и японските ѹени чийто дялове намаляват

съответно с 2.17 пр. п. (до 36.79) и с 0.98 пр. п. (до 0.02%). Дяловете на депозитите в долари на САЩ и в други валути се увеличават незначително и в края на периода достигат съответно 10.13% и 0.57% от общата структура.

5. Експозиция към риск

Банката е изградила система за управление на риска свързан с финансови инструменти, който за целите на неговия мониторинг и управление е дефиниран като възможността за несъответствие между очакваните постъпления (от притежаваните финансови инструменти) и фактическите. Системата е изградена по начин, даващ възможност за своевременното идентифициране и управление на различните видове рискове, имащи отношение към финансовите инструменти. От особено значение в тази система са процедурите за управление, механизмите за поддържане рисковете в приемливи граници, осигуряването на оптимална ликвидност и диверсификацията на портфейла.

Ключов елемент на системата за управление е способността да се представят и анализират видовете рискове, на които е изложена Банката по изчерпателен и категоричен начин, но също и да се направи достатъчно ясно разграничаване на видовете финансов рискове, на които е изложена Банката, а именно: кредитен, ликвиден и пазарен, който включва лихвен, валутен и ценови рискове.

Кредитният рискове, в рамките на използваната система, бива адресиран чрез определяне на лимити за максимална експозиция към един дължник, към група свързани лица и съответни бизнес сектори. За намаляване на кредитния рискове, съгласно приетите Вътрешни кредитни правила, се изискват съответни обезпечения и гаранции.

Паричните средства и вземанията от Централната банка към 31 декември 2021 г. са в размер на 73,010 хил. лв. (съответно 49,461 хил. лв. към 31 декември 2020 г.) и не носят кредитен рискове за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях по всяко време.

Кредитите и вземанията от банки към 31 декември 2021 г. са в размер на 47,450 хил. лв. (респ. 31,190 хил. лв. към 31 декември 2020 г.) и представляват предимно депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Банката управлява кредитния рискове, свързан с предоставени кредити и вземания от банки като определя лимити на експозиция на ниво контрагент.

Предоставените кредити и аванси на клиенти, чиято балансова стойност достига 225,407 хил. лв. към 31 декември 2021 г. (съответно 225,197 хил. лв. към 31 декември 2020 г.) са носител на кредитен рискове за Банката. За целите на неговото измерване, се извършва анализ на индивидуалния рискове, произтичащ от всяка отделна експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, съгласно Политиката за обезценка на финансови активи и условни задължения.

Към 31 декември 2021 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен рискове Токуда банк АД прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013,

приложими за банковия портфейл. За изчисляване на размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск се прилага подходът на базисния индикатор.

По отношение на **ликвидния риск** (породен от вероятността за несъответствие между падежа на активите и пасивите и възможна липса на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви), следва да се отбележи, че Tokuda bank поддържа значителен обем високоликвидни активи под формата на парични средства в каса и в БНБ, които ѝ гарантират без проблемно посрещане на ликвидни нужди. Към 31 декември 2021 г. паричните средства и парични салда при БНБ представляват 17.02% от общите активи на Банката (съответно 12.47% към края на 2020 г.).

Като допълнителен инструмент за осигуряване на ликвидност, Банката използва предоставените средства на банки. В основната си част това са депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2021 г. кредитите и вземанията от банки представляват 11.06% от общите активи на Банката (съответно 7.86% към края на 2020 г.).

Високоликвидните облигации, които Банката притежава и не е заложила като обезпечение към 31 декември 2021 г. са на стойност 7.76% от общите активи на Банката (срещу 9.34% към края на 2020 г.). Поддържайки над 36.00% от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежиращи финансови пасиви.

Пазарният риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения и оказват влияние върху рентабилността на Банката. Пазарната експозиция се управлява в съответствие с рисковите ограничения, определени от Ръководството. Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с определените от Ръководството лимити за риск, посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

За измерване и оценка на **лихвения риск** Банката използва метода на GAP-анализа (анализ на несъответствието/дисбаланса), при който лихвоносните активи и пасиви се разпределят по времеви диапазони, в зависимост от оставащия период до тяхната преоценка (за инструментите с плаващ лихвен процент) и падеж (за инструментите с фиксиран лихвен процент). Така се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо динамиката на лихвения процент. Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Резултатите от този анализ подпомагат управлението на активите и пасивите в качеството на инструмент за осигуряване на достатъчен и относително стабилен доход. При управление на лихвения риск Банката прилага политика и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Посредством управлението на лихвения риск Банката се стреми към стабилизиране на спреда между лихвените приходи и лихвените разходи с цел осигуряване адекватна рентабилност и максимизирана стойност, при приемлива степен на риск, като с оглед обемите и структурата на бизнеса експозицията на

Банката към лихвен риск в банков портфейл и чувствителността ѝ към този риск може да се определи като умерена.

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба в резултат на промени във валутните курсове. Основната част от активите и пасивите на Банката са деноминирани в евро или левове, поради което неблагоприятна промяна на валутните курсове е несъществена доколкото курсът на националната валута е фиксиран към еврото (със Закона за Българската народна банка, приет от XXXVIII НС на 5 юни 1997 г., обнародван в ДВ, бр. 46 от 10 юни 1997 г.). В този смисъл откритата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката, а във валути, различни от евро Банката цели да не държи отворени позиции.

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основният риск за Банката е рисът от намаление на пазарните цени на притежаваните от нея финансови инструменти държани за търгуване да доведе до спад на нетната печалба. Както е описано т. 3 на настоящия раздел, значителна част от инвестициите на Банката са в български държавни ценни книжа, които не носят съществен ценови риск.

През 2021 г. Токуда банк АД продължи да се придържа към консервативен подход при управление и оценка на рисковете, в т.ч. по отношение на кредитния риск, формиращ 88% от рисковите експозиции към 31.12.2021 г. Банката предприема действия за балансирано ограничаване на риска по кредитните експозиции (предимно за сметка на портфейла от проблемни кредити), в резултат на които делът на рисковопретеглените активи за кредитен риск се запазва. Общата рискова експозиция намалява с 3.476 млн. лв. спрямо предходната година, до 221.881 млн. лв. към 31.12.2021 г.

Таблица 5 Рисковопретеглени активи

	2021-12-31		2020-12-31		изменение	
	млн. лв.	дял	млн. лв.	дял	млн. лв.	temp
За кредитен риск	196.093	88%	198.019	88%	-1.926	-1%
За пазарен риск	0.863	1%	1.35	1%	-0.487	-36%
За операционен риск	24.925	11%	25.988	12%	-1.063	-4%
Общо	221.881	100%	225.357	100%	-3.476	-2%

Освен за целите на надзора, Токуда банк АД изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил нейната платежоспособност при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

6. Капитал и резерви

Към 31.12.2021 г. собственият капитал на Банката е на стойност 41.469 млн. лв., а базовият капитал съгласно изискванията за капиталовата адекватност на кредитните институции е 41.165 млн. лв.

Капиталовите показатели на Банката са над нормативно определените. Нейната капиталова позиция осигурява адекватно покритие на рисковите и експозиции. Адекватността на базисния капитал от първи ред намалява спрямо предходната година със 8 б. п., достигайки 18,55%, което надвишава изисканите регуляторни лимити.

Към 31.12.2021 г. акционерният капитал възлиза на 68 000 000 /шестдесет и осем милиона/ лева. Капиталът е разпределен на 6 800 000 /шест милиона и осемстотин хиляди/ броя поименни безналични акции с право на глас, с номинална стойност 10 /десет/ лева за една акция и емисионна стойност равна на номиналната.

Съгласно книгата на акционерите, водена от Централния депозитар, акционери на Банката към 31.12.2021 г. са без промяна и както следва:

- Токушукай Инкорпорейтед, Япония (притежаващ 99.94% от капитала)
- Гама Холдинг Груп АД, България (0.06%)

7. Офисна мрежа

Банката разполага с добре развита мрежа, състояща се от 20 офиса и изнесени работни места в България. Регионалната структура осигурява бърз достъп до потенциалните клиенти на Банката, тъй като поделенията са разположени в основните административни центрове в страната, а организационната и управлена структура създават условия за пряк и ефективен контакт с бъдещите клиенти, с оглед предлагане на решения, които отговарят на техните нужди. С цел оптимизация на дейността, следвана от Банката в последните няколко години и в условията на пандемията от COVID-19 през 2021 г. Банката закри офис „Генерал Тошево“ и ИРМ „Кула“. Оптимизацията е извършена без значителен отлив на клиенти

Структурата на офисната мрежа към 31.12.2021 г. е следната:

- Централно управление
- Офиси – 18 броя
- Изнесени работни места – 2 броя

Териториалните поделения на Банката осигуряват на своите клиенти професионално и качествено обслужване, своевременно съдействие при решаване на различни въпроси и възможности за ползване на нови продукти и услуги.

8. Кореспондентски отношения

Банката кореспондира с всички български банки, както и с водещи банки в чужбина, като следва политика към постоянно оптимизиране и разширяване на кореспондентските си отношения. Банката ползва услугите на две местни банки за попечителско обслужване на дейностите си относно придобиване и разпореждане с финансови инструменти на българския и/или чуждестранните пазари.

9. Човешки ресурси

Човешкият ресурс е ключов фактор за постигане на стратегическите цели на Токуда банк АД, което бе доказано в още по-голяма степен в ситуацията, която COVID-19 породи. Ръководството на Банката развива система за управление на човешките ресурси чрез постоянно оптимизиране на процесите по администриране на персонала (планиране, подбор, назначаване, мониторинг, оценка, повишаване и освобождаване). През изтеклата година броят на служителите намалява от 219 до 211 към 31.12.2021 г. Тази промяна се дължи на закритите звена в регионалната структура на Банката, което отчасти се компенсира с наемането на нови служители в офисната мрежа и Централно управление.

Решаващ фактор за реализиране на мисията и стратегията на Банката е качеството на нейните служители – тяхната квалификация, професионални умения, лоялност. Служителите на Банката участват и в множество форми на обучение и комуникация, свързани с изпълняването от тях функции, тъй като повишаването на квалификацията е едно от основните и доказали своята надеждност средства за подобряване на работната среда, качеството на обслужване и резултатите на Банката. Ефект от принудителното преструктуриране на работата в условия на пандемия, бе бързото преминаване към дистанционни методи на комуникация и обучение на персонала. Екипът на Токуда банк премина през предизвикателствата с високо ниво на ангажираност, адекватни реакции и запази операциите на Банката през всички периоди на повишен риск.

Продължава политиката на „отворените врати“, комуникацията и сътрудничеството между отделните звена. Банката продължава да полага усилия към задържане и мотивация на ценните кадри, обучения, отчетност, периодичен контрол и промени, където е необходимо.

10. Информационни технологии

През изтеклата година завърши процесът по обновяване на платформата за електронно банкиране, което бе важна форма за обслужване на клиентите в условията на ограничаване на физическите контакти. Продължава популяризирането на обновената през 2019 г. софтуерната платформа, обслужваща дебитните и кредитните карти, издадени от Банката. Целта на инициативите е да се подобри качеството на обслужване на клиентите, както и да се осигури надеждна информация за поведението на клиентите на Банката. Едно от предизвикателствата в тази област и през 2022 г. ще бъде използването на възможностите на новите системи по начин, който да спомогне за по-добра реализация на продуктите на Токуда банк.

III. Перспективи за развитие през 2022 г.

Като цяло планът за дейността през 2022 г. предвижда продължаване на предприетите действия по оптимизиране на бизнес-процесите и довършване на активните проекти, както и предприемането на целенасочени действия, ориентирани към организационни и технологични подобрения, целящи Банката да отговори на новите регуляторни изискванията, клиентските нужди и бизнес-очаквания. Предвид обстоятелството, че

процесът по планиране е проведен и приключи в условията на несигурност и влошаване на показателите на местната и глобалната икономика, породени от разпространението на пандемията COVID-19, а нарушените логистични вериги и конфликтът в Украйна допълнително усложняват обстановката, Банката планира да извърши оценка на необходимостта от актуализация на бизнес-целите си след приключване на първото полугодие на 2022 година, поради все още недостатъчната яснота и разнопосочност на икономически последици от наложените санкции.

Банката е изготвила капиталов план за периода 2022-2025 г., в който са посочени средствата и механизмите, чрез които ще се осигури покриване на регуляторните изисквания от гледна точка на предстоящите промени в резултат от последните изменения в европейските регламенти. Документът е одобрен от НС с решение № 257/17.12.2021 г. и включен като неразделна част от ВААК.

Към настоящия момент ръководството на Банката предвижда да запази умерено консервативна политика при осъществяване на основната дейност, с оглед стабилизиране на показателите за рентабилност, както и провеждане на активни маркетингови кампании, с цел увеличаване на нейния пазарен дял. Основната цел за 2022 г. се запазва непроменена и е засилване на кредитната активност при подобряване на качеството на портфейла. Предварителните разчети във финансовия план показват, че планираното нарастване на активността може бъде постигнато, доколкото Банката заема относително малък пазарен дял и има потенциала да постигне над средните за системата темпове на кредитиране.

Водещ принцип при определяне на перспективите за развитие е поддържането на риска в разумни граници, поради което основният приоритет на дейността и през тази година ще остане прецизният подбор на подходящи клиенти и разумното оценяване и управление на кредитния риск.

Накратко, основните приоритети при развитието на Банката за 2022 година се запазват във вида, в който са зададени при определяне на нейната средносрочна стратегия и могат да се систематизират в следните направления:

- Подобряване качеството на кредитния портфейл и оптимизиране на структурата на активите при следване политика за допустим кредитен риск и покритието му с капитал;
- Подобряване на ефективността на Банката, намаляване на оперативните рискове и изграждане на солидна основа за устойчив за растеж в дългосрочен план;
- Пълноценно използване на съвременните информационни технологии за достигане до широк кръг от клиенти, което от своя страна ще даде възможност за подобряване на качеството и разширяване на гамата от предлагани услуги;
- Засилване на активността в сферата на кредитирането на дребно, с оглед постигане на по-добра диверсификация на риска и подобряване на показателите за възвръщаемост;
- Разширяване на пазарното присъствие на Банката чрез провеждане на активни мерки за увеличаване на популярността на марката “Токуда банк” и постигане на по-добро припознаване сред потенциалните клиенти;
- Осигуряване на стабилен приход от основната дейност, който да гарантира постигането на по-висока възвръщаемост на акционерния капитал.

IV. Информация за промени в акционерния капитал, дивидентна политика и управление

1. Управление Промени в акционерния капитал

През 2021 г. не са настъпили промени в обема и структурата на акционерния капитал на банката. Мажоритарен акционер, притежаващ 99.94% от капитала е Токушукай Инкорпорейтед, Япония. Към 31.12.2021 г., Токуда банк АД не притежава собствени акции.

2. Управление

През 2021 г. Банката запазва двустепенна система на управление. Съставът на НС е запазен без промяна, а в състава на УС са направени следните промени:

- Тодорина Докторова получава статус на Изпълнителен директор, считано от 15.01.2021 г.
- Савка Йондова става Изпълнителен директор и член на УС, считано от 15.01.2021 г.

Към момента на изготвяне на отчета, членове на органите на управление на акционерното дружество са:

Надзорен съвет на Банката

- Артър Стърн - председател на Надзорния съвет
- Томас Майкъл Хигинс - член на Надзорния съвет
- Крис Матлън – член на Надзорния съвет.

Управителен съвет на Банката

- Димитър Вучев – председател на УС и изпълнителен директор;
- Анна Цанкова-Бонева - член на УС и изпълнителен директор;
- Тодорина Докторова – член на УС и изпълнителен директор;
- Савка Йондова - член на УС и изпълнителен директор.

Общият размер на възнагражденията, получени през отчетната година от членовете на Надзорния съвет е на стойност 72 хил. лв. (съответно 72 хил. лв. за предходната година). Общият размер на възнагражденията, получени през отчетната година от членовете на Управителния съвет е на стойност 479 хил. лв. (съответно 431 хил. лв. за предходната година).

Членовете на Управителния и Надзорния съвет нямат предоставени права за придобиване на акции и облигации на Банката, както и същите или свързани с тях лица не са сключвали с Банката договори, които излизат извън обичайната дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

3. Дивидентна политика

Банката не е изплащала дивиденти. Резултатът от 2020 г. е отнесен към загубите от минали години.

4. Събития след датата на отчета за финансово състояние

В началото на 2022 г. мерките за ограничаване на разпространението на пандемията от COVID-19 отпадат. Независимо от това активността в повечето сектори от реалната икономика е далеч от постигнатите през предпандемичната 2019 г. Успоредно с това, върху икономическите показатели в страната ще повлияе ефектът от наложените санкции срещу РФ, както и прекъснатите логистични вериги, в резултат от конфликта в Украйна. Непредсказуемият характер на последните събития затруднява оценката на крайните ефекти от тях върху бизнеса на Банката и съответно параметрите на нейната бъдеща дейност. Общото очакване е, че ускорявящите се инфлационни темпове и силната волатилност на световните пазари, успоредно с изтеглянето на сроковете за затягане на паричната политика от страна на ЕЦБ което би могло да окаже известен натиск върху кредитната активност, върху качеството на вече отпуснати кредити и стойността на определени категории активи. Първоначалната оценка на ръководството е, че на настоящия етап не могат да се идентифицират обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие на Банката.

5. Участие на членовете на съветите в търговски дружества

Надзорен съвет:

- Артър Стърн – Председател на НС: съдружник и управител на „Глобал Прайм“ ООД, ЕИК 203874715;
- Томас Майкъл Хигинс – член: съдружник (46% от капитала) в EASTISOFT Inc.; съдружник (13.3% от капитала) в ЯТОТО Inc. /САЩ/; член на Съвета на директорите и съдружник (27.5% от капитала) в И ЕМ ПИ ИНВЕСТ БЪЛГАРИЯ АД с ЕИК: 203120042; член на управителния орган на „ЯТОТО“ ЕООД с ЕИК: 203831062; член на контролен орган на Фондация за бизнес и образование с ЕИК 131468813;
- Крис Матльн – член на Борда на директорите на Фондация Америка за България (нестопанска цел);

Управителен съвет:

- Димитър Вучев – собственик и управител на „Делта Капитал“ ЕООД, ЕИК 175278566; член на Борда на директорите на Фондация Америка за България (нестопанска цел); член на Борда на директорите на Фондация Партийори България (нестопанска цел);
- Анна Цанкова-Бонева – изпълнителен директор: собственик на дяловете на „Файн Лайн“ ЕООД, ЕИК 201758352;
- Савка Йондова – съдружник в „СЕ Златен огън“ ООД, ЕИК 121215822

V. Отговорност на ръководството

Изготвеният годишен финансов отчет е съобразен с изискванията на законодателството и Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз и приложими в Република България. Той отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Банката.

При изготвянето на годищния финансов отчет (ГФО) ръководството потвърждава, че:

- същият е разработен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане;
- отчетът е изгoten при спазване принципа на действащо предприятие и е представен достоверно;
- използваната счетоводна политика е подходяща и е прилагана последователно;
- направените необходими преценки и предложения са в съответствие с принципа на предпазливостта;
- предприети са всички необходими мерки за опазване активите на Банката и предотвратяване на измами.

VI. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

Поради спецификата на дейността през 2021 г. Банката не е извършвала действия в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VII. Дейност като инвестиционен посредник

Токуда Банк АД извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник. Банката посредничи при покупко-продажба на финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар (Българска фондова борса АД) и извън регулиран пазар. Банката е член на БФБ и на Централен депозитар АД и предлага услуги като Регистрационен агент. Като инвестиционен посредник, Банката отговаря на определени изисквания за защита на клиентските интереси, в изпълнение на разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и Наредба № 58 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облаги, издадени от Комисията за финансов надзор (КФН). Банката е създала и прилага организация за сключване и изпълнение на договори с клиенти, за изискването на информация от клиенти, воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно нормативните изисквания и по-специално разпоредбите на Наредба № 38, чл. 28-31 и Наредба № 58, чл. 3. Токуда Банк в изградила и прилага правила и процедури за вътрешен контрол, които осигуряват съответствие с нормативната уредба, приложима с дейността ѝ на инвестиционен посредник.

Изготвеният годишен доклад за дейността и декларацията за корпоративно управление са съобразени с изискванията на глава седма от Закона за счетоводството и на чл.100н, ал.8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа.

През 2021 и до датата на настоящия доклад не са извършени данъчни консултации или други забранени услуги от никое от двете одиторски дружества – АФА ООД и АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД, които са извършили съвместен независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2021. За този период одиторските дружества и дружества от тяхната мрежа са извършили следните незабранени услуги:

- Договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари 2021 – 31 декември 2021, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“ – ангажиментът е поет и извършен съвместно от двете одиторски дружества АФА ООД и АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД.

По силата на Решение на УС на Токуда Банк АД:

Димитър Вучев
Председател на УС и
изпълнителен директор

Анна Бонева
Член на УС и
изпълнителен директор

София, 19 май 2022 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ТОКУДА БАНК АД

(съгласно чл. 40 Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8 ЗППЦК)

1. Информация относно спазване по целесъобразност на кодекс за корпоративно управление (по чл. 100н, ал. 8, т. 1, б. „а“ ЗППЦК)

„Токуда Банк“ АД („Банката“) спазва и през 2021г. по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление („НККУ“, „Кодекса“), публикуван на интернет страницата на „Българска фондова борса“ АД (БФБ), одобрен с решение № 461-ККУ от 30.06.2016г. на члена на Комисията по финансов надзор (КФН), изпълняващ правомощията на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ за кодекс за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 8, т. 1, б. „а“ от ЗППЦК, с последна редакция от 1 юли 2021г.

Текстът на Националния кодекс за корпоративно управление е публикуван и на интернет страницата на Комисия за финансов надзор (www.fsc.bg).

2. Информация относно прилагане на допълнителни практики на корпоративно управление (по чл. 100н, ал. 8, т. 1, б. „в“ ЗППЦК)

Банката счита, че разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление в достатъчна степен покриват изискванията за добро корпоративно управление. С оглед на това, Банката не прилага допълнителни практики за корпоративно управление, различни от установените в Кодекса.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса за финансово отчитане (по чл. 100н, ал. 8, т. 3 ЗППЦК)

3.1. В Банката е създадена адекватна системата за идентифициране, управление и контрол на рисковия профил, включваща:

- организационна структура за оценка и управление чувствителността към рискове;
- правила и методики за оценка и контрол на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции, свързани с кредитния, ликвидния и пазарните рискове;
- надеждна система за счетоводна и управленска информация, която позволява идентифицирането и контролирането на отделните видове рискове.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и за контролиране размера на допуснати загуби.

Създадената в Банката организация на управлението и контрола на рисковете е в съответствие с характера и обема на дейността, присъщите рискове и степента и обхвата на упражнявания от ръководството контрол върху дейността. Дейностите, които включва, могат да бъдат най-общо охарактеризирани като:

- управленски контрол и контролна среда;
- контрол на риска;
- контролни дейности и разделение на задълженията;
- информация и комуникации;
- мониторинг и корекция на отклоненията.

Стратегията за развитие на Банката се определя от Надзорния съвет (НС). На база на стратегията, се определят рисковият апетит и рисковият профил на Банката, които дефинират бизнес модела ѝ. Бизнес моделът се подчинява на рисковия апетит при спазване на лимитите и праговете, определени от Управителния съвет (УС) по отношение на значимите рискове, на които Банката е изложена. Въз основа на стратегията, рисковия апетит и профил на Банката, УС одобрява план и бюджет за изпълнение на стратегията, които включват цели, срокове и мерки за постигането им.

Компетентни органи, чиито решения относно управлението на рисковете водят до формирането на рисковия профил на Банката:

- НС – извършва общ надзор върху управлението на рисковете; одобрява стратегията за развитие на Банката, от която зависи рисковият профил и рисковият апетит на институцията; одобрява план, бюджет и мерки за реализация на стратегията и следи за изпълнението им. Дава становище при

определяне и назначаване на ръководителя на управление „Мониторинг и управление на риска“ (МУР) и получава периодични и текущи справки от управлението, вкл. за капитала и капиталовия план; Одобрява и потвърждава изготвения от управление МУР и одобрен от УС капиталов план;

- УС – отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява план, бюджет, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете, както и одобрява капиталовия план;
- Управление МУР – специализирано звено в Банката за анализ, управление и мониторинг на рисковете. Функциите на МУР са независими от бизнес направленията, както и от звената, изпълняващи функциите за нормативно съответствие и вътрешен одит. Управлението е на пряко подчинение на НС на Банката.

МУР изпълнява дейности в следните насоки: поддържане на база данни с информация, необходима за оценка на рисковете; мониторинг и контрол на рисковете; текущ контрол върху спазването на утвърдените лимити; методическа помощ на структурните звена на Банката по прилагането на вътрешно-дружествената уредба, свързана с текущата оценка и контрола на рисковете; спазване на нормативните актове и вътрешно-дружествената уредба, регламентиращи дейностите по управление на рисковете; актуализиране на процедурите, свързани с управлението и механизмите за контрол на рисковете в Банката.

3.2. Основните принципи и действия, цели, правомощия и отговорности, линии на докладване и видове одити, извършвани от Вътрешен одит, са регулирани в Правилата за организацията и дейността на специализираната служба „Вътрешен одит“ в Банката. Правилата са съобразени с действащите норми на: Закон за БНБ, Закон за кредитните институции, Наредба № 10 на БНБ организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Закон за комисията за финансов надзор, Закон за публичното предлагане на ценни книжа, Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закон за пазарите на финансови инструменти.

Вътрешният одит подпомага УС и НС при изпълнението на техните функции чрез предоставяне на обективна, независима и разумна увереност, че Банката е в състояние да постигне съответстваща на целите ѝ вътрешна контролна среда. Служба „Вътрешен одит“ оценява и подобрява ефективността на корпоративното управление, управлението на риска и на контролните процеси, като:

- извършва ангажименти по предоставяне на увереност и дава независимо и обективно документирано мнение относно:
 - надеждността, точността, пълнотата и навременността на финансовата отчетност и на управленската информация;
 - ефективността и ефикасността на операциите и на постигането на оперативните и финансови цели и опазването на активите;
 - нормативното съответствие с приложимите законови и нормативни разпоредби.
- дава предложения за елиминиране на идентифицирани пропуски и слабости в контролната среда;
- извършва консултантски ангажименти, като дава препоръки за подобряване на съществуващите практики и процедури и за изграждането на ефективни контроли при разработване за нови такива.
- извършва извънредни одити и одити за предотвратяване на злоупотреби.

Вътрешният одит докладва административно на УС и функционално на НС на Банката, което позволява да се постигне необходимата степен на независимост и ефективно извършване на неговите задължения. Ръководителят на Вътрешния одит има пряк и неограничен достъп до УС и НС.

3.3. В процеса на оперативна работа в Банката е организиран и се осъществява вътрешен финансов контрол – предварителен, текущ и последващ. Утвърдени са системи за вътрешен контрол върху финансовата отчетност.

Предварителният контрол се извършва върху всички видове счетоводни операции и предхожда тяхното извършване, като има за цел да осигури тяхното законосъобразно реализиране.

Текущият контрол при операции с висока степен на операционен риск се извършва в процеса на осъществяване на банковите операции и има за цел текущо отстраняване на отклонения от установените правила и ред за извършване и оформяне на счетоводните операции, осигуряване на тяхното законосъобразно осъществяване, своевременно отстраняване на допуснатите грешки и други.

Последващият контрол обхваща всички действия и мерки, с цел своевременно откриване на незаконосъобразни действия и операции, пропуски и грешки, злоупотреби, разхищения и други нередности, които са били допуснати, въпреки взетите мерки от предварителния и текущия контрол.

Изградената вътрешно-контролна среда в Банката осигурява надеждността на отчетната информация. Функциите по контрол върху финансовата отчетност обхващат: организационна и оперативна независимост на звеното, отговарящо за финансовата отчетност от бизнес направленията; съгласуваност между организационната структура и процесите по контрол и управление на свързаните рискове чрез ясно

определяне на отговорностите; интегрирани информационни системи, даващи възможност за изготвяне на детайлни справки и отчети; разработена рамка от процедури и правила, свързани с финансовата отчетност и информационната сигурност; дефиниране и съблюдаване на нива на одобрение и система от вътрешни контролни процеси; независима оценъчна дейност на законосъобразността и съответствието, осъществявана от Служба „Вътрешен одит“ и службата за нормативно съответствие.

3.4. Функцията по измерването и наблюдението на рисковете е съсредоточена в управление МУР. Управлението получава и анализира информация за оценка, контрол и мониторинг на присъщите за Банката рискове, включително:

- Кредитен риск;
- Пазарен и Ликвиден риск;
- Операционен риск.

Източници на информация на МУР за анализ и оценка на рисковете:

- електронни системи и софтуер, използвани от Банката – обща банково-счетоводна система;
- Бизнес звената по отношение на нови кредитни предложения и данни за извършване на мониторинг на кредитния портфейл;
- Управление „Трежъри и финансова пазари“ в частта на информация за развитието на банковия портфейл и търговския портфейл от ценни книжа;
- Управление „Правно“ (вкл. отдел „Предотвратяване изпирането на пари“) и Служба за нормативно съответствие по отношение на правни рискове, вкл. съдебни рискове и риск от несъответствие на вътрешната нормативна уредба, банковите продукти и др. със законовата уредба и регуляторната рамка;
- Отдел „Банкова сигурност“ по отношение на операционни рискове, вкл. риск от измама и др. потенциални рискове, свързани със сигурността на Банката;
- Главен икономист – обобщена информация на дневна база за развитието на депозитната база и привлечението средства;
- Всички служители на Банката, клиенти и др. външни лица относно Операционния риск в частта на настъпили операционни събития и подадени жалби.

Управление МУР получава за анализ и становище предложения за поемане на допълнителен кредитен и пазарен риск чрез:

- предоставяне на нови кредитни експозиции,
- одобрение на нови или промяна/прекратяване на съществуващи кредитни или депозитни продукти,
- извършване на нови сделки и покупка на финансови инструменти,
- откриване на кореспондентски отношения и откриване на нови експозиции на Банката при други банки,
- други предложения за поемане/прекратяване или промяна на въздействието на рискове, на които е изложена банката.

На база на получените предложения управлението изготвя становища до съответните комитети и УС, които разглеждат и взимат решение по предложението съгласно предвиденото във вътрешните правила на Банката, правилата за работа на комитетите и зададените лимити за поемане на риск от съответните органи.

Изготвя периодични и текущи справки и доклади до НС относно капиталовата адекватност на Банката, изгответи на база тримесечна отчетност.

Относно Операционния риск, управлението събира информация от всички служители и от засегнатите клиенти относно настъпили операционни събития и поддържа база данни на регистрираните операционни събития и постъпили жалби. Информацията се разглежда регулярно от „Комитет по управление на рисковете“ и МУР периодично информира УС относно по-значими настъпили операционни събития и установени пропуски в организацията на дейността, които излагат Банката на операционен риск.

Звена, изпълняващи функциите по поемане на риск:

- НС и УС одобряват мерки и средства за изпълнение на стратегията на Банката в съответствие с рисковия й профил и апетит, и дават окончателно одобрение/отказ на постъпили предложения за предоставяне на нови кредити, водещи до формиране на значими експозиции (в размер равен на или надвишаващ 500 000 лева), промяна в условията на съществуващи значими експозиции, мерки за излизане от проблемни експозиции, нови инвестиции в ценни книжа и други активи и др.;
- Бизнес звената, вкл. офисна мрежа и отделите, предоставящи кредитни услуги, изпълняват:
 - решения на Кредитен съвет и УС за предоставяне на нови, промяна на условията по съществуващи кредитни експозиции, предприемане на действия за намаляване на проблемни експозиции и др., взети въз основа на предоставени от МУР риск становища;
 - решения на Кредитен съвет и УС за въвеждане на нови, прекратяване на стари и промяна в съществуващи кредитни и депозитни продукти;

- Управление „Трежъри и финансови пазари“ изпълнява решенията на Комитета по управление на активите и пасивите („КУАП“) и УС, взети въз основа на предоставени от МУР риск становища относно покупка/ продажба на ценни книжа в портфейлите на Банката, установяване на отношения с контрагенти и депозиране на средства при други банки, както и при необходимост съдейства при откриване на кореспондентски отношения.

4. Информация по чл. 10, пар. 1, б. „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от Директива 2004/25/EО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложението за погълъщане (по чл. 100н, ал. 8, т. 4 ЗППЦК)

- 4.1. Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на чл. 85 (отм.) от директива 2001/34/EО.

Към 31.12.2021 г. Банката няма преки или косвени участия по смисъла на чл. 85 от Директива 2001/34/EО.

Към 31.12.2021 г. акционерната структура на Банката е следната:

Акционер	Брой притежавани акции	Дял в капитала (%)
Токушукай Инкорпорейтид	6 796 250	99,94
Гама Холдинг Груп АД	3 750	00,06
Общо	6 800 000	100,00

Д-р Торао Токуда е мажоритарен собственик на Tokushukai Incorporated, Tokyo, Japan. Въз основа на това, д-р Торао Токуда е определен като действителен собственик - физическо лице на капитала на Банката (лице, което пряко или косвено притежава достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас съгласно §2, ал.1, т.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари), което обстоятелство е надлежно обявено в Търговския регистър и регистъра за юридическите лица с нестопанска цел.

- 4.2. Банката не е емитирила ценни книжа със специални права на контрол и няма акционери, които притежават акции със специални права на контрол;

- 4.3. Уставът на Банката не предвижда ограничения върху правата на глас на акционерите.

- 4.4. Правила, с които се регулира назначаването или смяната на УС и НС, и внасяне на изменения в Устава:

- Устав на „Токуда Банк“ АД;
- Политика на „Токуда Банк“ АД за установяване, управление и предотвратяване конфликти на интереси;
- Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на Надзорния съвет, на Управителния съвет и на лицата, заемащи ключови позиции в „Токуда Банк“ АД;
- Правила за работа на Надзорния съвет на „Токуда Банк“ АД;
- Правила за работа на Управителния съвет на „Токуда Банк“ АД.

- 4.5. Правомощията на членовете на НС и УС на Банката са определени основно в :

- Устава на „Токуда Банк“ АД;
- Правила за определяне на отговорностите на Управителния съвет на „Токуда Банк“ АД;
- Правила за работа на Управителния съвет на „Токуда Банк“ АД;
- Правила за работа на Надзорния съвет на „Токуда Банк“ АД.

- 4.6. Капиталът на Банката може да бъде увеличен след решение на Общото събрание на акционерите или на УС, с одобрението на НС, съгласно разпоредбите в Устава. Намаление на капитала на Банката може да стане след решение на Общото събрание на акционерите, взето с квалифицирано мнозинство 2/3 (две трети) от представените акции. Капиталът на Банката може да се намали при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда предвиден в закона: 1) чрез намаляване на номиналната стойност на акциите; 2) чрез обезсилване на акции.

5. Информация относно състава и функционирането на административните, управителните и надзорни органи и техните комитети (по чл. 100н, ал. 8, т. 5 ЗППЦК)

Банката е с двустепенна форма на управление, която включва НС и УС със следните отговорности, правомощия и състав:

НС понастоящем се състои от трима члена, които са избрани от Общото събрание на акционерите за срок от пет години. Съгласно Устава на Банката членовете на НС могат да бъдат преизбирани без ограничение. Член на НС може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице, които отговарят на

изискванията на закона, подзаконовите нормативни актове на Българска народна банка и са одобрени от същата. НС упражнява правата и задълженията си в съответствие с действащите нормативни актове, Устава на Банката, решенията на Общото събрание на акционерите и Правилата за работата му. НС избира и освобождава членовете на УС и одобрява изпълнителните директори.

Членове на НС към 31.12.2021 г. са:

- Артър Стърн – председател на НС;
- Томас Майкъл Хигинс – член на НС;
- Крис Джон Матълън – член на НС.

УС се състои от 3 до 5 членове, като броят им се определя от НС. Членове на УС могат да бъдат само физически лица, които отговарят на изискванията на закона, подзаконовите нормативни актове и са одобрени от Българска народна банка. Членовете на УС на Банката се избират от НС за срок до 5 години и могат да бъдат преизбиранi без ограничения, както и да бъдат освобождавани и заменяни преди изтичане на мандата им по всяко време с решение на НС. УС функционира съобразно действащите Устав на Банката и Правила за работата му, и изпълнява задачи и функции, възложени му със закон, с решенията на Общото събрание на акционерите и на НС. УС е постоянно действащ колективен орган за управление и представителство на Банката, действащ под контрола на НС и в съответствие с установените визия, цели и стратегия на Банката.

Към 31.12.2021 г. членовете на УС са:

- Анна Цанкова-Бонева - член на УС и изпълнителен директор;
- Тодорина Докторова – член на УС и изпълнителен директор;
- Димитър Вучев – председател на УС и изпълнителен директор;
- Савка Йондова – член на УС и изпълнителен директор.

Членовете на УС и НС нямат предоставени права за придобиване на акции и облигации на Банката, както и същите или свързани с тях лица, не са сключвали с Банката договори, които излизат извън обичайната дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Дейността на УС и НС се подпомага от създадени в рамките на структурата на Банката постоянно действащи комитети (изброени по-долу) – консултативни органи за оценка и взимане на решения във връзка с кредитната дейност, ликвидността и портфейлите от ценни книжа, доходността на активите, рисковете и др. аспекти от дейността на Банката.

Към 31.12.2021 г. в структурата на Банката действат следните комитети:

Кредитният съвет (КС), в качеството си на колективен орган, в съответствие с приетите правила за работата му, кредитната политика на Банката и действащите нормативни разпоредби:

- разглежда и взема решения за предоставяне на нови кредитни експозиции, промени по съществуващи експозиции (предоговаряния и преструктурирания), приемане на мерки за излизане от предоставени експозиции, предсрочна изискуемост и принудително изпълнение по проблемни експозиции към клиент или група свързани лица в размер на експозиция до 10% от Капиталовата база на Банката;
- предлага за разглеждане и одобрение от УС кредитни предложения за експозиции в размер над 10% от Капиталовата база;
- разглежда и внася в УС предложения за придобиване от Банката на обезпечения по проблемни експозиции, цедиране на кредити и отписване или опрощаване на дълг по съществуващи експозиции.

КС е организиран на три нива, като правомощията на всяко ниво са определени в „Правила за работа на Кредитния съвет на Токуда Банк АД“, както и в „Политиката за кредитната дейност в Токуда Банк АД“. В своята работа КС се ръководи от разпоредбите на Закона за кредитните институции и другите нормативни актове, уреждащи кредитните взаимоотношения, както и от вътрешно-дружествените документи на Банката.

Първо ниво на Кредитния съвет се състои от: Кредитен експерт/менеджър екип банкиране на дребно/регионален менеджър банкиране на дребно/регионален менеджър корпоративно банкиране, който предлага съответната кредитна сделка и Ръководител на отдел Кредитен риск – малки и средни клиенти в управление Мониторинг и управление на риска или най-старшият от следните служители: Ръководител на отдел/екип или главен експерт „Кредитиране на дребно“.

Второ ниво на Кредитния съвет се състои от: Ресорен изпълнителен директор на управление Корпоративно банкиране, Изпълнителен директор и Ръководител на управление Корпоративно банкиране – гласува при кредити на юридически лица или най-старшият от следните служители: Ръководител на отдел/екип или главен експерт „Кредитиране на дребно“ – гласува при кредити на физически лица, Заместник-ръководител на управление Мониторинг и управление на риска, главен юрисконсулт в управление Правно.

Трето ниво на Кредитния съвет се състои от: Ресорен изпълнителен директор на управление Корпоративно банкиране, Изпълнителен директор и Ръководител на управление Корпоративно банкиране, Заместник-ръководител на управление Мониторинг и управление на риска, Ръководител на управление Правно.

Комитетът за анализ, класификация и провизиране (КАКП) е компетентният орган на Банката за наблюдение, оценка и класифициране на финансовите активи и условните задължения, и за установяване на загубите от обезценка и провизиите, който взема решенията за класифициране и определяне на загубите от обезценка на финансовите активи и за определянето на провизиите по условните задължения. КАКП анализира основанията за прекласифициране на кредитните експозиции и контролира спазването на изискванията и критериите на БНБ и вътрешно-банковите правила в тази област. В състава на КАКП влизат:

- Изпълнителен директор – председател;
- Ръководител на управление „Финанси и счетоводство“ – член;
- Ръководител на управление „Кредитна администрация“ – член;
- Ръководител на отдел „Съдебни вземания“ – член ;
- Главен експерт в управление „Мониторинг и управление на риска“ – член;
- Юрисконсулт в отдел „Съдебни вземания“ – член.

Комитетът по управление на активите и пасивите (КУАП) е основен орган за управление на ликвидността на Банката. Той носи пряка отговорност за състоянието на ликвидността и за текущото управление на основата на решенията на УС, както и за текущото управление на активите и пасивите. Съгласно Правила за организацията и дейността на Комитета по управление на активите и пасивите на Банката, КУАП се състои от осем члена, както следва:

- Изпълнителен директор – председател;
- Изпълнителен директор – заместник-председател;
- Заместник-ръководител на управление „Мониторинг и управление на риска“ – член;
- Изпълнителен директор и Ръководител на управление „Корпоративно банкиране“ – член;
- Ръководител на управление „Операции на офисите и клиентско обслужване“ – член;
- Ръководител на управление „Трежъри и финансова пазари“ – член;
- Ръководител на управление „Финанси и счетоводство“ – член;
- Главен икономист – член.

Комитет по управление на рисковете (КУпР) – КУпР е специализиран вътрешен орган на ръководството на Банката в областта на управлението и контрола на експозицията на Банката към кредитен, пазарни (в т.ч. лихвен, ликвиден, валутен), операционен и други рискове. Работата на КУпР е насочена към изпълнението на поставените пред Банката общи цели и задачи, като със своите предложения и решения той съдейства на УС и изпълнителните директори за ефективно управление на риска. В състава на КУпР влизат:

- Изпълнителен директор – председател;
- Заместник-ръководител на управление „Мониторинг и управление на риска“ – заместник-председател;
- Ръководител на управление „Финанси и счетоводство“ – член;
- Главен икономист – член;
- Ръководител на управление „Кредитна администрация“ – член;
- Главен юрисконсулт в управление „Правно“ – член.

Комитет по съдебни вземания (КСВ) – КСВ е оперативен орган за вземане на решения, свързани със принудителното събиране на необслужваните експозиции в Банката, както и за упражняване на контрол върху предприетите действия от отдел „Съдебни вземания“. В състава на КСВ влизат:

- Ресорен изпълнителен директор на отдел „Съдебни вземания“ – председател;
- Изпълнителен директор - член;
- Изпълнителен директор - член;
- Ръководител на отдел „Съдебни вземания“ - член;
- Ръководител на управление „Правно“ - член;
- Заместник-ръководител на управление „Мониторинг и управление на риска“ - член.

Одитният комитет, създаден съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит, е постоянно действащ специализиран независим консултивативен орган на Банката, имащ за цел да наблюдава ефективността и адекватността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и контрола, включително на вътрешния одит, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Одитният комитет се избира от Общото събрание на акционерите на Банката, което определя също мандата и броя на членовете му.

Одитният комитет осъществява дейността си съгласно одобрени от НС на Банката Правила за дейността му и отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно заедно с одобряването на годишния финансов отчет. Одитният комитет наблюдава финансовото отчитане и независимия одит в

Банката, ефективността на системите за вътрешен контрол и за управление на рисковете, препоръчва избор на регистриран външен одитор и наблюдава неговата независимост.

Към 31.12.2021 г. членовете на Одитния комитет са:

- Венета Илиева – Председател;
- Румяна Асенова – член;
- Виолета Милушева - член.

6. Описание на политиката за многообразие, прилагана по отношение на административните, управителни и надзорни органи (по чл. 100н, ал. 8, т. 6 ЗПИЦК)

По отношение на Банката като „кредитна институция“ по смисъла на ЗКИ се прилагат специални нормативно установени критерии при избора и одобрението на кандидатите за членове на съветите на Банката, включително, но не само, изисквания за образование, квалификация и професионален опит, надеждност и пригодност и пр.

Банката осъществява многообразие чрез:

- балансирана възрастова и полова структура на всички нива на управление и контрол;
- образователно ниво и различни области от знанието (финанси, право, информационни технологии), съответстващи на националните регуляторни изисквания и целящи включването на широк спектър от умения и компетенции;
- адекватен на съответните позиции професионален опит при спазване на регуляторните изисквания, като същевременно цели да поддържа баланс между опита, професионализма, познаване на дейността, както и независимост и обективност изразяване на мнения и вземане на решения .

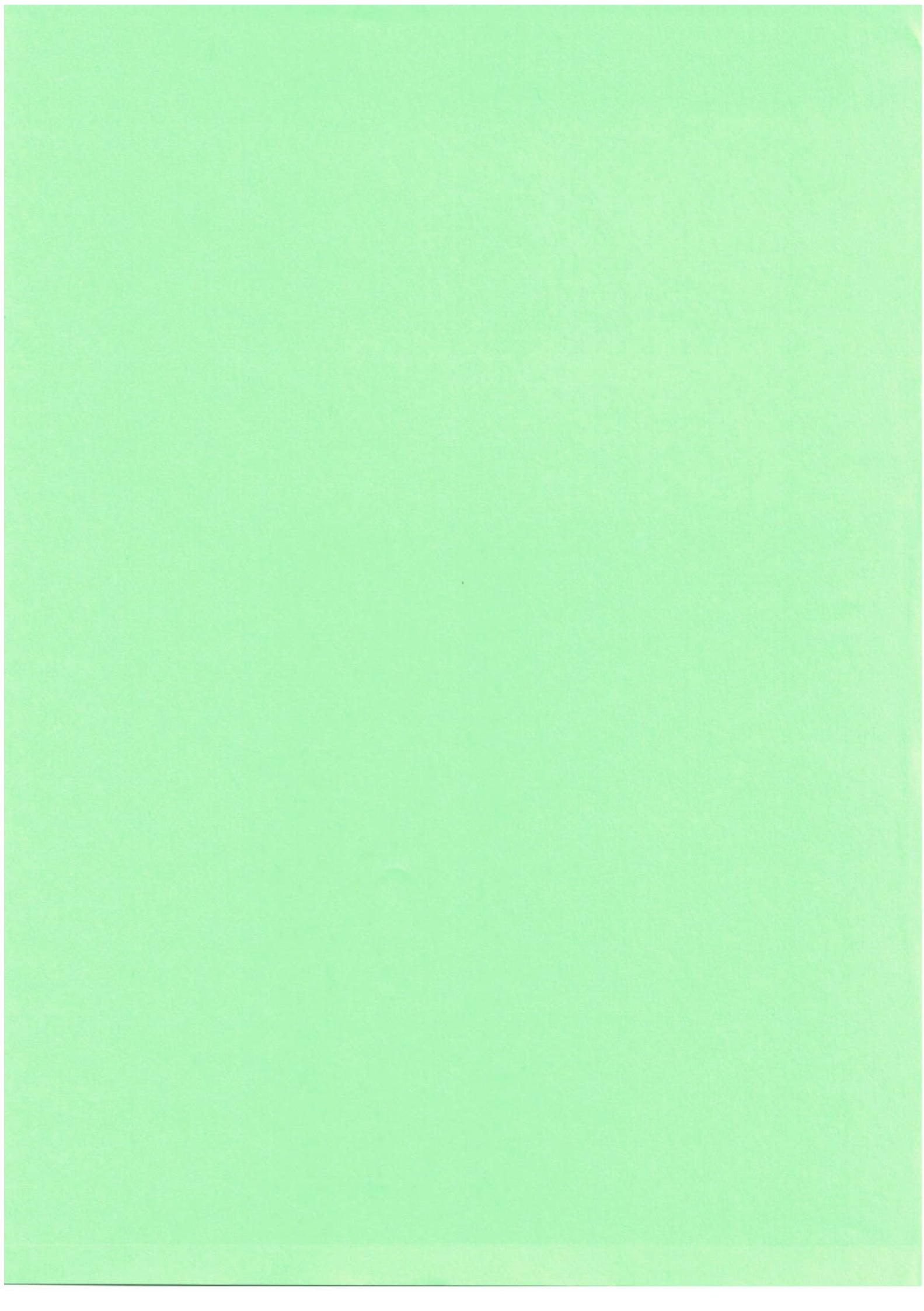
В допълнение, многообразието в Банката е свързано и с приемствеността между традициите в исторически аспект и бързото адаптиране към новите технологии в областта на финансовите услуги.

Димитър Вучев
Член на УС и
Изпълнителен директор

София, 19 май 2022 г.

Анна Бонева
Член на УС и
Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на Токуда Банк АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Токуда Банк АД („Банката“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2021 година и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповествяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2021 година и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разглеждани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанietо на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
-------------------------	--

Обезценка за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти Оповестяванията на Банката по отношение на обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти са включени в Пояснително приложение 3.2.1.4. "Обезценка на финансови активи", Пояснително приложение 3.1.2. "Определяне на очаквани кредитни загуби от кредити и вземания от клиенти", Пояснително приложение 30.2., „Кредитен риск“ и Пояснително приложение 8 „Кредити и вземания от клиенти“ към финансовия отчет.

Представените кредити и вземания от клиенти представляват съществена част (53%) от общите активи на Банката към 31 декември 2021 година. Брутната балансова стойност на тези кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2021 година е 233,590 хиляди лева и съответният коректив за натрупани кредитни загуби за тях е 8,183 хиляди лева. Банката прилага модел за обезценка за очаквани кредитни загуби (OK3) на предоставени кредити и вземания от клиенти на индивидуална и портфейлна база, в съответствие с МСФО 9.

Прилагането на такъв модел за определянето на обезценката за кредитни загуби на предоставените кредити и вземания от клиенти е свързано с използването на високо ниво на сложност в изчисленията и допусканията, както и значителна степен на преценки от страна на ръководството на Банката по отношение на идентифицирането и размера на очакваните кредитни загуби. Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на OK3 са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за:

- определяне съществено влошаване на кредитното качество на експозициите, на наличие на нисък и/или значително увеличен кредитен риск, и resp. на експозиции с обективни доказателства за настъпила обезценка – за разпределението на отделните кредитни експозиции по фази (Фаза 1: Експозиции без значително увеличение на кредитния риск; Фаза 2: Експозиции със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за

В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:

- Проучващи запитвания, обхождане и получаване на актуално разбиране за процеса за мониторинг и обезценка за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти в Банката, вкл. и допълнителни процедури поради специфичните социални и икономически обстоятелства, и въведени мораториумни мерки наложени от пандемичната обстановка КОВИД-19. Ние се фокусирахме върху прилаганата от Банката методология, вътрешната политика и използвания модел за обезценка, както и за направени промени през текущата година, свързани с тях. Проучващи запитвания към експертите на Банката, отговорни за моделирането и управлението на кредитния риск.
- Преглед и оценяване на вътрешните процедури и ключови контроли на ниво организация по отношение на политиката и модела за обезценка, включително документация на модела, както и мониторинг и честотата на актуализиране и обоснованост на прилаганите параметри.
- Получаване на актуално разбиране, оценяване на дизайна и приложението, и тестване на оперативната ефективност на определени ключови контроли, уместни за одита, на процеса по наблюдение, класификация по фази и определяне размера на обезценката за кредитни загуби на портфейлите от предоставени кредити и

- обезценка и Фаза 3: Експозиции с налични обективни доказателства за обезценка;**
- определяне на компонентите „*вероятност за неизпълнение*“ (PD), „*загуба при неизпълнение*“ (LGD) и „*експозиция при неизпълнение*“ (EAD). По-високата степен на приближение, преценки и оценъчна несигурност са присъщи на изчисленията на очакваните кредитни загуби на кредити и аванси на колективна (портфейлна) основа при Фаза 1 и Фаза 2, която е в зависимост от това, доколко Банката разполага с достатъчна подкрепяща историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за PD и LGD в модела за обезценка;
 - обхватът, точността и пълнотата на входящите данни и изчислителната логика, тъй като Банката прилага модели, основаващи се на входящи параметри, с произход от вътрешни и външни източници;
 - включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ;
 - предположенията и преценките, прилагани от ръководството при прегледа на индивидуално значими кредитно-обезценени експозиции във Фаза 3, свързани с набора от вероятностни сценарии за сумите и времевото разпределение на бъдещи парични потоци и крайните резултати, и за бъдещата реализуемост на и събирамост на парични потоци от обезпеченията;
 - определяне влиянието на социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса КОВИД-19, включително мораториумни мерки и други събития през 2020 и 2021 години, по отношение на прилаганите в модела предположения, преценки, параметри и очаквани парични потоци в резултат на тях.
- В тази връзка, през 2021 година Банката е адресирала несигурностите от пандемията чрез преразглеждане на определени допускания за вероятността за влошаване/загуба, включително и разграничаване и оценки на случаите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на самите кредитополучатели от тези, произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.
- вземания от клиенти. Ние включихме нашите експерти по информационни технологии (ИТ) в извършването на тестване и оценяването и на общите ИТ контроли на вътрешната информационна система на Банката, използвана в процеса по мониторинг на предоставени кредити и вземания от клиенти и определяне на очакваните кредитни загуби.
- Оценяване на последователността в прилагането и продължаващата уместност на методологията, конкретните модели за идентификация на кредитни загуби и изчисление на обезценката, както и ключовите предположения и преценки, използвани в тях, в съответствие с изискванията на МСФО 9 и в контекста на спецификите на кредитните портфейли на Банката и наличието на вътрешна историческа информация, както и на данни за бъдещото развитие на параметрите. Също така бе направен анализ за разумност и оценка на:
 - адекватността на критериите за установяване на значително увеличен кредитен риск;
 - уместността на направеното разпределение на експозициите по фази, съгласно определените от Банката класификационни критерии;
 - изчисленията на показателите за PD „*вероятност за неизпълнение*“ и LGD „*загуба при неизпълнение*“ чрез проверка на използваните допускания и изходни данни;
 - подхода на включване на прогнозна информация в моделите, и
 - отразяването на социално-икономическите ефекти от развитието на пандемията КОВИД-19.
 - Анализ на уместността на получените резултати като промени в отчетените обезценки в контекста на нашето разбиране за развитието на кредитните портфейли на Банката и качеството на наличните данни. Ние тествахме и математическата точност на определени формули, използвани за изчисление на обезценка при моделите.
 - Анализ на кредитния портфейл на Банката и други аналитични процедури относно неговата структура, състав и тенденции на развитие, вкл. на взаимовръзките на тенденциите на отчетените разходи по загуби от обезценка спрямо тенденциите в развитието на кредитния портфейл.

Поради значимостта на посочените по-горе обстоятелства: а) съществеността на предоставените кредити и вземания от клиенти като отчетен обект за финансовия отчет на Банката, както и б) сложността, значителните преценки и допускания, и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на очакваните кредитни загуби, заложени в модела за обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти на индивидуална и портфейлна база, съгласно изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

- Извършване на детайлни тестове и анализ, на основата на рисково базирана извадка от кредити от всички фази, за оценка на адекватността на начислените обезценки за кредитни загуби. За съответните експозиции в извадката, са направени следните одиторски процедури:
 - анализ на финансовото състояние и резултати на кредитополучателите, и инспекция на информацията и документите по обслужването на кредитите;
 - преглед на оценителските доклади на обезпеченията по съответните експозиции, като за определени обезпечения ние използваме наши експерти по оценки за консултиране относно приложените допускания и методи при оценките на реализираната стойност;
 - анализ и оценка на основните допускания и преценки, направени от ръководството на Банката при изчислението на специфичните провизии за кредитни загуби по индивидуалните експозиции във Фаза 3.
 - Тестване и преизчисления на математическата точност на определените суми на очакваните кредитни загуби на отделни позиции, вкл. спрямо определени промени на дадени параметри.
- Извършване на одиторски процедури за последващи събития, насочени към развитието на предоставени кредити и вземания от клиенти от посочената в предходния параграф извадка след отчетната дата, за да оценим последователността на предположенията, използвани от Банката за очакваните бъдещи парични потоци.
- Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Банката към финансовия отчет, свързани с обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и вземания от клиенти.

Ми -

Люб

Приблизителни оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка на тези активи

Информация за приблизителните оценки на справедливата стойност на нефинансови активи, използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка, е оповестена в Пояснително приложение 9 „*Нетекущи активи, държани за продажба*“, Пояснително приложение 11 „*Инвестиционни имоти*“, Пояснително приложение 13 „*Други активи*“ и Пояснително приложение 30.5. „*Справедлива стойност*“ към финансовия отчет.

Към 31 декември 2021 година Банката отчита нетекущи активи, държани за продажба в размер на 1,070 хиляди лева, инвестиционни имоти в размер на 15,611 хиляди лева и други активи, придобити от необслужвани кредити в размер на 16,517 хиляди лева, които се състоят основно от недвижими имоти, придобити срещу дълг от обезпечения.

Счетоводната политика на Банката за последващо оценяване на инвестиционните имоти след тяхното признаване е по модел на справедлива стойност, съгласно МСС 40. Също така, отчитайки чувствителността и спецификата на пазара на недвижими имоти на годишна база, Банката има политика за извършване на редовни годишни прегледи и оценки на справедливата стойност на нетекущите активи, държани за продажба и на другите активи, придобити от необслужвани кредити, за целите на техния тест за обезценка (на база тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба), както и на справедливата стойност на инвестиционни имоти - за целите на тяхното последващо оценяване.

Определянето на справедливата стойност се базира на оценки, изгответи от вътрешно назначени от Банката оценители и/или от ангажирани от нея външни независими оценители на недвижими имоти. При изчисленията на тези оценки се използват множество входящи данни, предположения и модели, като определената по тях справедлива стойност се класифицира в ниво 3 на йерархията за справедлива стойност съгласно МСФО 13. Предположенията, използвани при определяне на справедливата стойност за определени имоти към 31 декември 2021 година, допълнително са обект и на значителна несигурност, свързана с ефектите от пандемията от КОВИД-19.

Поради обстоятелството, че за приблизителните оценки на справедлива стойност на нефинансовите активи (инвестиционни имоти, нетекущи активи държани за продажба и други активи) на Банката, е присъща по-значителна степен на несигурност, свързана с използванието на входящи данни и

В тази област, нашите одиторски процедури наред с други такива, включиха:

- Оценка на обективността, независимостта и компетентността на външните оценители, ангажирани от Банката.
- За извадка от нефинансови активи, които са предмет на преглед и тест за обезценка или последващо оценяване по справедлива стойност, извършване на анализ и оценяване на приложените основни входящи данни относно недвижимите имоти, като включихме и наши вътрешни експерти по оценки в прегледа и анализа на използваните оценъчни методи, информация и ключови предположения при извършване на оценките, включително и с оглед отразяване на ефектите от социалните и икономически последици на кризата, свързана с развитието на пандемията от КОВИД-19, където е приложимо.
- За извадка от недвижими имоти, извършване на анализ от нашите вътрешни експерти по оценки дали оценената справедлива стойност е последователна спрямо интервали на сравними пазарни цени за подобни активи.
- Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Банката към финансовия отчет на приблизителните оценки на справедливата стойност на нефинансови активи (инвестиционни имоти, нетекущи активи държани за продажба и други активи), използвани за целите на оценяване по справедлива стойност или преглед за обезценка.

предположенията за целите на оценяване по справедлива стойност и/или за преглед за обезценка, което може да има съществен ефект както върху балансовата стойност на нефинансовите активи, така и върху изчислението на капиталовата адекватност на Банката към 31 декември 2021 година, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността и декларация за корпоративно управление, изгответи от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит,

М-5

София

извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуджение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломиряните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломиряните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публично предлагане на ценни книжа, приложими в България

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 (чл.11) на Комисията за финансов надзор

Извявление във връзка с чл. 11 от Наредба № 58/2018 г. на Комисията за финансов надзор за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на финансовия отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба №58 на КФН по отношение на дейността на Банката в ролята й на инвестиционен посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД и АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Банката от Общото събрание на акционерите, проведено на 27 септември 2021 година, за период от една година.
- Одигтът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 на Банката представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от АФА ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката на 19 май 2022 година, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

*Одиторско дружество
АФА ООД:*

Валя Йорданова
Управител,
Регистриран одитор, отговорен за одита
одита

ул. Оборище 38
1504 гр. София, България

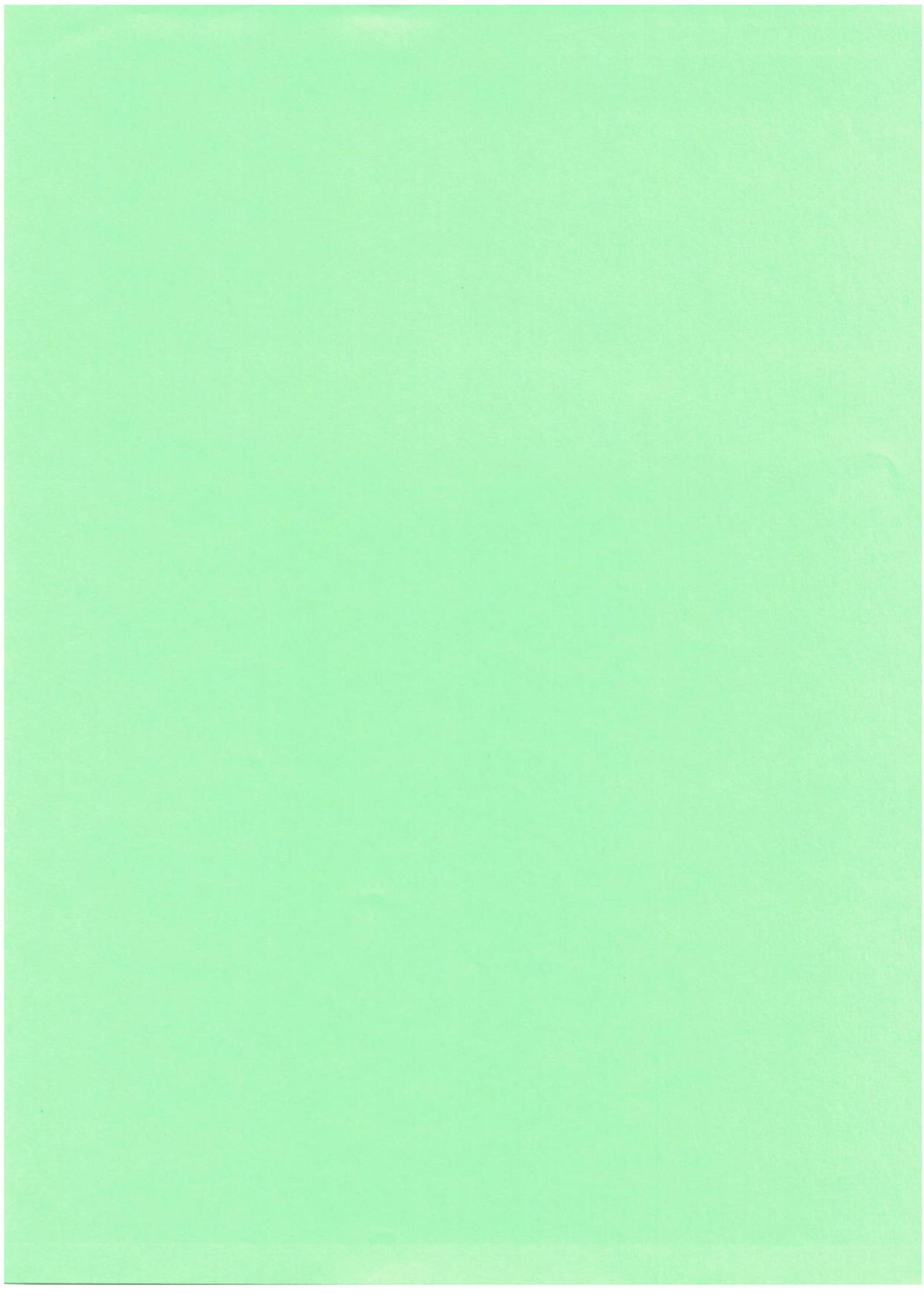
*Одиторско дружество
АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД:*

Севдалина Паскалевая
Управител
Регистриран одитор, отговорен за
одита

Надежда I, бл.173 вх. Б
1220 гр. София, България

19 май 2022 година

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2021 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Приложения	31.12.2021	31.12.2020
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от Централната банка	4	73,010	49,461
Кредити и вземания от банки	5	47,450	31,190
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	6	2,953	9,529
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	7	41,395	38,753
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	7	293	293
Кредити и вземания от клиенти	8	225,407	225,197
Нетекущи активи държани за продажба	9	1,070	2,605
Инвестиционни имоти	11	15,611	15,476
Имоти, оборудване и активи с право на ползване	10	3,593	3,908
Нематериални активи	10	712	824
Активи по отсрочени данъци	12	153	92
Други активи	13	17,275	19,471
Общо активи		428,922	396,799
ПАСИВИ			
Депозити от банки	14	65	45
Депозити от клиенти	15	381,710	351,063
Други пасиви	17	3,719	3,452
Подчинен дълг	16	1,959	-
Общо пасиви		387,453	354,560
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал	18	68,000	68,000
Резерви	18	3,302	3,580
Натрупани загуби		(29,833)	(29,341)
Общо собствен капитал		41,469	42,239
Общо пасиви и собствен капитал		428,922	396,799

Пояснителните приложения от 1 до 33 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 67 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 19 май 2022 година от:

Анна Цанкова-Бонева
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Димитър Вучев
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
 Финансов директор

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Приложения	2021	2020
Приходи от лихви		9,548	10,197
Разходи за лихви		(1,099)	(1,099)
Нетен доход от лихви	19	8,449	9,098
Приходи от такси и комисионни		4,052	3,913
Разходи за такси и комисионни		(291)	(277)
Нетен доход от такси и комисионни	20	3,761	3,636
Нетен доход от търговски операции	21	387	360
Друг оперативен доход	22	1,614	449
Оперативен доход преди загуби от обезценки и провизии		14,211	13,543
Нетни загуби от обезценки и провизии	23	(2,055)	(726)
Разходи за персонала	24	(6,387)	(6,333)
Разходи за амортизации	10	(1,460)	(1,640)
Други административно-оперативни разходи	25	(4,861)	(5,051)
Административно - оперативни разходи		(12,708)	(13,024)
Загуба преди данъци		(552)	(207)
Икономия от данък върху печалбата	26	60	56
ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА		(492)	(151)
ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД			
Компоненти, които подлежат на рекласификация в печалбата или загубата			
Нетна загуба от преоценка на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД		(268)	(326)
Рекласификация на преоценка на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД, реализирана през годината		(5)	-
Компоненти, които не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата			
Последващи оценки на пасиви по пенсионни планове с дефинирани доходи		(5)	(1)
Друг всеобхватен доход за годината		(278)	(327)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		(770)	(478)

Пояснителните приложения от 1 до 33 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 67 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 19 май 2022 година от:

Анна Цанкова-Бонева
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Димитър Вучев
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
 Финансов директор

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

					Резерв от стойност пред ДВД		Общо
		Основен акционерен капитал	Законови и други резерви	Финансови активи по справедлива стойност пред ДВД		Натрупани загуби	
Сaldo към 1 януари 2020 година		68,000		1,805		(28,037)	42,717
Разпределение на печалбата за резерви		-	1,153	-		(1,153)	-
Нетна загуба за годината		-	-	(1)		(151)	(151)
Друг всебхватен доход за годината		-	-	(326)		-	(327)
Общ всебхватен доход за годината		-	(1)	(326)		(151)	(478)
Сaldo към 31 декември 2020 година		68,000	2,957	623	(29,341)	42,239	
Нетна загуба за годината		-	-	-		(492)	(492)
Друг всебхватен доход за годината		-	(5)	(273)		-	(278)
Общ всебхватен доход за годината		-	(5)	(273)		(492)	(770)
Сaldo към 31 декември 2021 година	18	68,000	2,952	350	(29,833)	41,469	

Пояснителните приложения от 1 до 33 са неразделна част от годинния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 67 е одобрен за издаване от Управлятелния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 19 май 2022 година от:

Анна Цанкова-Бонева
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Димитър Вучев
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
 Финансов директор

АФА ОД
 19/05/2022

ТОКУДА БАНК АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 за годината, завършваща на 31 декември 2021 година

(всички суми са посочени в хиляди лева)

	Приложения	2021	2020
Парични потоци от оперативна дейност			
Загуба преди данъци		(552)	(207)
<i>Корекции от непарични операции</i>			
Амортизация		1,460	1,640
Обезценки и провизии за загуби		2,055	726
Нетен лихвен доход		(8,449)	(9,098)
Приходи от дивиденти		(27)	(13)
Загуба от отписване на имоти и оборудване и нематериални активи		-	23
Печалба от продажба на инвестиционни имоти		(8)	-
Други непарични суми, отчетени в печалбата и загубата		(122)	129
		(5,643)	(6,800)
Получени приходи от лихви		8,167	8,980
Платени разходи за лихви		(1,123)	(2,104)
Получени приходи от дивиденти		27	13
<i>Парични потоци от оперативна дейност преди промените в оперативните активи и пасиви</i>			
		1,428	89
Намаление на финансовите активи по ССПЗ		6,607	27,905
Увеличение на финансови активи по справедлива стойност през ДВД		(3,226)	(12,185)
Намаление/(увеличение) на кредити и вземания от клиенти		545	(16,578)
Намаление на нетекущи активи, държани за продажба		1,535	69
Намаление на други активи		1,051	824
Увеличение/(намаление) на депозитите от банки		20	(68)
Увеличение на депозитите от клиенти		30,680	5,790
Увеличение/(намаление) на други пасиви		500	(311)
		37,712	5,446
Нетни парични потоци от оперативна дейност			
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Плащания за придобиване на имоти и оборудване		(414)	(112)
Постъпления от продажба на имоти и оборудване		1	-
Плащания за придобиване на инвестиционни имоти		-	(2,725)
Постъпления от продажба на инвестиционни имоти		205	-
Плащания за придобиване на нематериални активи		(136)	(344)
		(344)	(3,181)
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност			
Парични потоци от финансова дейност			
Плащания по договори за лизинг	17	(943)	(1,059)
Получен подчинен дълг	16	1,956	-
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансова дейност			
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти			
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		39,809	1,295
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	28	80,651	79,356
		120,460	80,651

Пояснителните приложения от 1 до 33 са неразделна част от годишния финансов отчет.

Годишният финансов отчет на страници от 1 до 67 е одобрен за издаване от Управителния съвет на Токуда Банк АД и е подписан на 19 май 2022 година от:

Анна Цанкова-Бонева
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Димитър Вучев
 Член на УС
 Изпълнителен директор

Светлин Тодоров
 Финансов директор

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БАНКАТА

1.1. Учредяване

Токуда Банк АД („Банката“), ЕИК 813155318 е създадена в България на 27 декември 1994 г. като акционерно дружество. Адресът на управление на Банката е: ул. "Георг Вашингтон" № 21, гр. София.

1.2. Собственост

Към 31 декември 2021 г. емитираният капитал на Банката е 68,000,000 (шестдесет и осем милиона) лева, състоящ се от 6,800,000 (шест милиона и осемстотин хиляди) броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност 10 (десет) лева за една акция.

Към 31 декември 2021 г. основният акционер на Банката е Tokushukai Incorporated, притежаващ 99.94% от капитала на Банката.

1.3. Предмет на дейност

Банката притежава лиценз за банкова дейност, издаден от Българска народна банка (БНБ, Централната банка) и може да осъществява всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Дейността на Банката през 2021 г. и 2020 г. основно е свързана с осигуряването на банкови услуги по отпускане на заеми на частни фирми, привличане на депозити от клиенти, обслужване на разплащания на клиенти в страната и в чужбина, сделки с ценни книжа и други финансови услуги в България.

1.4. Структура и управление

Структурата на управление на Банката е двустепенна и се състои от Управителен и Надзорен съвет.

Към 31 декември 2021 г. ръководството на Банката, в лицето на Управителния съвет (УС) се състои от четирима членове, а именно: Димитър Вучев, Анна Цанкова-Бонева, Тодорина Докторова и Савка Йондова. Всички членове на УС са и изпълнителни директори.

Към 31 декември 2021 г. лицата, натоварени с общо управление на Банката, в лицето на Надзорния съвет (НС) са: Артър Стърн – председател на НС, Томас Майкъл Хигинс - член на НС и Крис Матлан - член на НС.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава и съдебната регистрация на Банката, тя се представлява винаги заедно от двама от изпълнителните директори.

В Банката функционира одитен комитет, който наблюдава работата на външните ѝ одитори, дейността на вътрешния одит, управлението на риска и счетоводната дейност и финансовата отчетност. Одитният Комитет има следния състав: Венета Илиева - председател, Румяна Асенова – член, Виолета Милушева - член.

Банката осъществява дейността си през 2021 г. чрез Централи и 20 офиса и изнесени работни места (2020 г.: 22). Към 31 декември 2021 г. в Банката работят 211 служители (2020 г.: 219).

1.5. Правна среда

Дейността на Банката се регулира от Закона за кредитните институции и подзаконовите актове, свързани с него, като БНБ осъществява надзор и контролира спазването на банковото законодателство.

1.6. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на банката, за периода 2018 – 2021 г. са представени в таблицата по – долу:

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Показател	2017	2018	2019	2020	2021
БВП в млн. лева *	102,308	109,695	120,395	119,951	132,744
Реален растеж на БВП *	3.5%	3.1%	4.0%	-4.4%	4.2%
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	1.8%	2.3%	3.1%	0.0%	6.6%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73	1.66	1.75	1.72	1.68
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.65	1.72	1.76	1.59	1.72
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Безработица (в края на годината) **	7.1%	6.1%	5.9%	6.7%	4.8%
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB-	BBB-	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa2	Baa2	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB

* Прогноза на БНБ за 2021 г., изготвена към 10 март 2022 г. източник: БНБ

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.1. Общи положения

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен за общо предназначение и е за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на Банката е българският лев.

Данните във финансовия отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.2. Счетоводна конвенция

Финансовият отчет на Токуда банк АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (CMCC), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянияния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (KMCC), които ефективно са в сила на 1 януари 2021 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (MCC).

За текущата финансова година Банката е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (CMCC) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2021 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на Банката, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.06.2020 г., приети от ЕК). С тези промени се въвежда практическа целесъобразна мярка, на база, на която всеки лизингополучател може да избере да не преценява дали дадена отстъпка (облекчение) по лизинг, възникнала само като пряка последица от пандемията COVID-19, е изменение на лизинговия договор. Тази мярка се допуска за прилагане и когато са изпълнени едновременно следните условия: а) с промяната в лизинговите плащания се променя възнаграждението за лизинга, като промененото възнаграждение по същество не

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

надхвърля възнаграждението за лизинга, непосредствено предхождащо промяната; б) всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г. (с последваща промяна на стандарта от 01.04.2021 г. се удължи срокът до 30 юни 2022 г.); както и в) останалите условия на лизинга не се променят съществено. Лизингополучателят, който прилага практическата целесъобразна мярка, отчита всяка промяна в плащанията по лизинга по същия начин, по който тя би се отчела при прилагането на МСФО 16, ако не представлява изменение на лизинговия договор. Тя не е валидна за лизингодателите. По-ранно прилагане е разрешено.

- Промени в МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оповестяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг вързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). Промените в стандартите, свързани с Фаза 2 от реформата на базовите лихвени проценти предоставят основно две практически облекчения: а) при определяне и оценка на промени в договорени парични потоци от финансови активи и пасиви и лизингови задължения – като промените в базовите лихвени проценти се отчетат чрез актуализиране на ефективния лихвен процент; и б) при отчитането на хеджиращи отношения – като се позволи промяна (преразглеждане) в определянето на хеджиращото отношение и на оценката на хеджирания обект на база парични потоци, поради и в резултат на заместването на прилаганите базови лихвени проценти с други алтернативи. Измененията се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.
- Промени в МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.04.2021 г., приети от ЕК). С тези промени се: а) позволява практическата целесъобразна мярка за COVID-19, свързана с отстъпки в наема, да се приложи от лизингополучателя за отстъпки в наема, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (вместо само плащания дължими на или преди 30 юни 2021); б) изисква прилагането на промяната да се отрази от лизингополучателя ретроспективно, като ефектите се признаят кумулативно като корекция на началното сaldo на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо) в началото на годишния отчетен период, през който лизингополучателят прилага за първи път промяната; и в) уточнява, че лизингополучателят не е задължен да оповестява информацията, която се изисква от МСС 8, параграф 28 (е), за отчетния период, през който лизингополучателят е приложил промяната за първи път. По-ранно прилагане е разрешено (включително за финансови отчети, които все още не са одобрени за издаване към датата на публикуване на промяната).

За промените в стандарта, посочен по-долу, ръководството е определило, че той няма ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на банката поради това, че той се отнася само за предприятия от застрахователния сектор:

- Промени в МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г., приети от ЕК). Промените дават право на предприятия, извършващи предимно застрахователна дейност да отложат датата на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2021 г. на 1 януари 2023 г., вместо това тези предприятия могат да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Целта на изменението е да се хармонизира датата на влизане в сила на МСФО 9 с новия МСФО 17. Такива предприятия за годишни периоди, започващи преди 1 януари 2023 г. имат право, но не и задължение да запазят съответната счетоводна политика, прилагана от асоциираното или от съвместното предприятие, когато използват метода на собствения капитал.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2021 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Банката. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Банката за следващи периоди, а именно:

- Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно”, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятието трябва да оповестяват отделно сумите на

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.

- Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) прям разход на труд и прям разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не се изрично фактурируем към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.
- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в МСФО 1 е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагашо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превалутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в МСФО 9 е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в "10 процентния тест" за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финанс пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в илюстративен пример 13 към МСФО 16 е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобреие на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво обръкане относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придръжава стандартата, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в МСС 41 е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК). Промените: а) налагат оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) обясняват как предприятията могат да идентифицират съществена информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена, поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на друга съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че ако предприятието оповестява несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до прикриване на съществена информация за счетоводните политики. По-ранно прилагане е разрешено.
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

приети от ЕК). Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно.

- Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК). Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“. Според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който включва несигурност по отношение на оценяването им; в) пояснение, че промяна в приблизителна оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не представлява корекция на грешка; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия периоди и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено.
- МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не е приет от ЕК). Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив „право на ползване“ и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на изменението предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасив (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятието признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното сaldo на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на активите и пасивите на Банката от горепосочените стандарти.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2021 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Банката:

- Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната й актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат ретроспективно.
- МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори, покриващ всички релевантни счетоводни и отчетни аспекти.
- Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., не са приети от ЕК). Измененията са свързани с първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 –

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

сравнителна информация. С тях се добавя опция за преход отнасяща се до сравнителна информация за финансови активи при първоначално прилагане на МСФО 17 с цел намаляване на счетоводни несъответствия, възникващи между финансови активи и задължения по застрахователни договори в сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9. Прилагането на промените е по избор и се отнася само до представянето на сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17.

- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортираните активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СМСС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

2.3. База за оценяване

Годишният финансов отчет на Банката е изготвен на база историческата цена с изключение на финансовите активи за търгуване, финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и инвестиционните имоти, които са оценени по справедлива стойност.

2.4. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Банката е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие. В резултат от операциите на Банката са налице и натрупани загуби, които могат да породят съмнение относно възможностите да продължи дейността си като действащо предприятие, респективно доколко тя би могла напълно да реализира своите активи поне по тяхната балансова стойност и да уреди изцяло своите пасиви по тяхната балансова стойност. Независимо от това обстоятелство, ръководството, както всяка година, е анализирало и направило оценка за развитието и съответно, възможностите и способността на Банката да продължи да функционира в нормалните си обеми и структура и в бъдеще. В тази връзка то е предприело и действия за укрепване на нейните позиции чрез оптимизиране на банковите продукти и услуги и тяхната рентабилност, подобряване структурата и качеството на активите и разходите, с което да се създадат условия за генериране на бъдещи доходи, стабилизиране на доходността и компенсиране на натрупаните загуби. Целите, на които се базират и стратегическите планове за развитието на Банката са:

- подобряване на структурата на активите и пасивите чрез:
 - годишен ръст на кредитния портфейл с устойчиви темпове;
 - намаляване на дела на необслужваните кредити до нива средни и по-ниски от тези на банковата система;
 - намаляване дела на придобитите активи;
 - контролиран размер на клиентските депозити с цел намаляване на разходите за ресурс при запазване на стабилно финансиране;
- постепенно увеличаване на средната доходност от работещия портфейл;
- ограничаване на разходите за обезценка на кредитите и вземания от клиенти посредством подобряване на качеството на новоотпуснатите кредити;
- ръст в приходите от такси и комисионни;
- стриктен контрол на оперативните разходи;
- оптимизиране на офисната мрежа;
- активен маркетинг на продуктите на Банката;
- подобряване на качеството и ефективността на обслужване чрез повишаване квалификацията на служителите.

На база гореописаното ръководството е оценило и заключило, че към 31 декември 2021 г. Банката продължава да има потенциал и условия да изпълнява дейността си като действащо предприятие. Допълнително, тя е обект и на текущо наблюдение и регулация от БНБ по отношение на всички нейни лицензирани дейности, финансов статус и стабилитет.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1. Приблизителни счетоводни оценки

Изготвянето на финансов отчет, съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството на Банката да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетните стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите и на оповестяването на условни вземания и задължения. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати на Банката е възможно да се различават от тях..

Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за настоящия финансов отчет са следните:

3.1.1. *Определяне на очаквани кредитни загуби за финансови активи с нисък кредитен риск*

За инструменти с нисък кредитен риск се приемат такива, за които рисъкът от неизпълнение е нисък, способността на контрагента да изпълнява договорните си задължения в краткосрочен план е стабилна, негативни промени в дългосрочен план на икономическите условия е малко вероятно да променят способността за изплащане на задълженията. За краткосрочните вземания от банки и дълговите инструменти, отчитани по справедлива стойност в ДВД (те са основно държавни ценни книжа), Банката приема, че вероятността от настъпване на неизпълнение е малко вероятна, поради което определя за тях 12 месечни кредитни загуби. В случай, че в последващи отчетни периоди критериите за нисък кредитен риск престанат да бъдат изпълнени, Банката извършва анализ по отношение на промяната в кредитния риск спрямо първоначалното признаване, за да прецени необходимостта от определяне на коректив за загуби за целия срок на инструмента. Определянето на инструментите като такива с нисък кредитен риск изисква преценка. При формирането на тази преценка, Банката използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. (Приложение 30.2).

3.1.2. *Определяне на очаквани кредитни загуби от кредити и вземания от клиенти*

При определяне на очакваните кредитни загуби от кредити и вземания от клиенти Банката прилага общия подход на МСФО 9 на база вътрешно разработени политики, правила, модели и техники за изчисление. Банката класифицира финансовите си активи в три рискови фази в зависимост от промените в кредитния рисък след първоначалното признаване на актива и съответно оценява очакваните кредитни загуби на база 12-месечната вероятност от неизпълнение, ако няма промяна на кредитното качество (Фаза1) и на база на вероятността от неизпълнение за целия срок на инструмента (Фаза2 и Фаза3), при наличие на значително увеличение на кредитния рисък. При определяне доколко значително е увеличен кредитният рисък спрямо първоначалното признаване на актива Банката използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, вкл. и мораторните условия и мерки, и ефектите при засегнатите отрасли и дължници от пандемията COVID 19.

Загубата при неизпълнение е преценка за вредите, които би претърпяла Банката при настъпване на събитие по неизпълнение и се базира на разликата между договорните парични потоци и паричните потоци, които Банката очаква реално да получи, включително от обезпечения и други кредитни улеснения. Съществена преценка е необходима при определянето на времето и размера на очакваните парични потоци, включително при определяне на стойността на обезпечението – период на реализация, разходи за реализация и очакван диапазон на продажна цена. Ръководството използва преценки, базирани на исторически опит от загуби за активи, на които е присъщ кредитен рисък и обективни обстоятелства за обезценка. Този процес изисква допусканятия, свързани с очакваните бъдещи парични потоци, стойност на обезпеченията, очакван период на реализация на обезпечението, очаквана стойност на изменение на цените на недвижимите имоти през периода на продажба, отбив в зависимост от типа на имота.

При определяне размера на очакваните кредитни загуби Банката използва прогнозна информация относно очакваните промени в бъдеще на определени икономически условия и показатели и предположения как промените в тези показатели биха повлияли върху вероятността от неизпълнение. Банката е разработила вътрешни модели за определяне на вероятността от неизпълнение по кредити, базирани основно на историческа информация, за период за който такава е налична. Оценката за корелацията между историческите проценти на допуснато неизпълнение и прогнозните икономически показатели представлява съществена

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

приблизителна оценка. Приложение 30.2 описва процеса, прилаган от Банката за управление на кредитния риск и определяне на очакваните кредитни загуби за кредити и вземания от клиенти.

3.1.3. Определяне на справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние, не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на математически модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности (Приложение 30.5).

3.1.4. Признаване на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Банката е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Банката да генерира в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби. В резултат на този анализ то е взело решение да не признава активи по отсрочени данъци, с изключение на данъчните активи описани в Приложение 12.

3.1.5. Класификация и оценка на придобитите активи от обезпечения

Придобитите активи, които преди придобиването са обезпечавали предоставени кредити са класифицирани от Банката като нетекущи активи, държани за продажба, инвестиционни имоти или други активи, придобити от обезпечения. При първоначалното придобиване на тези активи, ръководството на Банката прави преценка относно тяхната класификация на база намеренията и възможностите за тяхното бъдещо ползване и/или реализация. Ръководството преразглежда ежегодно към датата на изготвяне на годишния финансов отчет своите допускания и преценки на база съществуващите обстоятелства и при необходимост активите се прекласифицират. Според приетата счетоводна политика на Банката, активите които са класифицирани като нетекущи активи, държани за продажба или като други активи, придобити от обезпечения се оценяват последващо по по-ниската от балансовата им стойност и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. За определяне на справедливата стойност на нетекущите активи, държани за продажба и другите активи, придобити от обезпечения, Банката ползва оценки от независими външни оценители. Придобитите активи, които са класифицирани като инвестиционни имоти се оценяват последващо по справедлива стойност, като за определянето ѝ Банката използва оценки на независими външни оценители, притежаващи подходяща професионална квалификация и необходимия опит за оценка на аналогични активи. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използванието входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специалисти по оценките на Банката, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения (Приложение 30.5).

3.1.6. Лизинг

Определяне дали даден договор съдържа лизинг или лизингови елементи

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, Банката преценява дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използването на същия актив за съответния по договора срок.

Банката като лизингодател

Банката е предоставила на лизинг част от инвестиционните си имоти и от активите, придобити от обезпечения. В качеството си на лизингодател, въз основа на условията на лизинговите договори, Банката е определила, че запазва всички съществени рискове и ползи от собствеността върху тези имоти и че срокът на лизинга не обхваща голяма част от икономическия живот на имота, поради което ги отчита счетоводно като оперативен лизинг.

Банката като лизингополучател

Банката е идентифицирала договорите за насти от нея офисни помещения като съдържащи елементи на лизинг. Банката получава всички икономически изгоди от ползването на помещенията и определя начина, времето, мястото и степента на експлоатация на офисите.

Определяне на срока на лизингови договори с опции за подновяване и прекратяване – като лизингополучател

Банката определя срока на лизинга като неотменимия период на лизинга, заедно с а) периодите, по отношение,

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурна, че Банката ще упражни тази опция и б) периодите, по отношение, на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурна, че Банката няма да упражни тази опция.

При определянето на срока на лизинговите договори, ръководството на Банката взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимули за упражняване на опция за удължаване или за не упражняване на опция за прекратяване като значителни подобрения на основния актив, разходи, свързани с прекратяване на лизинговия договор като разходи за договаряне, преместване и определяне на друг актив, съответстващи на нуждите на Банката, значението на основния актив за дейността на дружеството. Опциите за удължаване (или периодите, след опцията за прекратяване) се включват в срока на лизинга само, ако е достатъчно сигурно да бъдат удължени (или да не бъдат прекратени). Оценката на опциите се преразглежда, ако настъпи съществено събитие или съществена промяна в обстоятелствата, които да са под дискрецията на Банката и същевременно да окажат влияние върху оценката.

След датата на стартиране на лизинга Банката прави повторна оценка на срока на договора, при настъпване на важно събитие или съществено изменение в обстоятелствата, което е под нейния контрол и засяга това доколкото е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни опция, която не е била отразена при определяне на срока или няма да упражни опция, която преди това е била отразена при определяне на срока на договора.

Опциите за прекратяване на договора са включени като част от срока на лизинга, когато Банката притежава разумна степен на сигурност, че няма да упражнява тези опции.

Определяне на диференциален лихвен процент на договори за лизинг, в които Банката е лизингополучател
В случаите, в които Банката е лизингополучател и не може непосредствено от договорите да определи лихвения процент, необходим й за дисконтиране на задълженията по лизинг, тя използва диференциалния лихвен процент, който би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Преглед за индикатори за обезценка на активите „право на ползване“

Към датата на всеки отчет ръководството на Банката извършва преглед за обезценка на активите с право на ползване. Ако са налице индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

Банката е направила преглед и е установила, че няма налице индикатори за обезценка към 31 декември 2021 г.

3.2. Финансови инструменти

3.2.1. Финансови активи

3.2.1.1. Признаване на финансови активи

Обичайно Банката признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на „датата на търгуване“ – датата, на която се е обвързала да закупи съответните финансови активи. Това включва сделките по регулирана рамка – покупки и продажби на финансови активи, които предполагат уреждането на сделката и прехвърлянето на активите да става по общоприет начин, установен законово или като конвенция на съответния пазар. Кредитите и вземанията от клиенти се признават при прехвърляне на средствата по сметката на клиента. Съответно, Банката признава задължение към клиенти при постъпване на средства в Банката.

3.2.1.2. Първоначална оценка на финансови активи

Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата и загубата. Търговски и други вземания се оценяват по тяхната фактурна стойност (цена на сделката).

Когато справедливата стойност на финансовите инструменти при първоначалното признаване се различава от цената на сделката (операцията), тогава Банката признава разликата в текущата печалба или загуба при следните условия:

- ако справедливата стойност е определена чрез оценъчна техника базирана на данни, които са наблюдавани за пазарните участници, разликата се признава още в ден 1 в текущата печалба или загуба;

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

и

- ако справедливата стойност е определена чрез оценъчна техника, базирана на данни, които не са наблюдавани, разликата не се признава в текущата печалба или загуба до момента, докато данните станат наблюдавани или финансовият инструмент бъде изписан.

3.2.1.3. Класификация и последваща оценка на финансови активи

В зависимост от начина на последващо отчитане, Банката класифицира финансовите си активи в една от следните категории:

- финансови активи по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата (CCP3/P3);
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (CCDWD/DWD) с или без прекласификация в печалбата или загубата

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Банката за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив (SPGL/SPPI).

При управлението на финансовите си активи Банката прилага следните бизнес модели:

- **Бизнес модел с цел събиране на договорни парични потоци** – в рамките на този бизнес модел, Банката държи съответните финансови инструменти до падеж с цел събиране на паричните потоци, определени в сключения договор с издателя на финансовия инструмент /дължника/. Финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел, не са предмет на продажба, освен в единични случаи по изрично решение на ръководството на Банката. Бизнес моделът не се променя при реализиране на продажби на финансови активи или наличие на очаквания за продажби в бъдеще;
- **Бизнес модел с цел събиране на договорните парични потоци и продажба на финансовите активи** – в рамките на този бизнес модел, Банката държи съответните финансови инструменти с цел събиране на договорните парични потоци, но и с цел продажба на финансовите активи. В сравнение с бизнес модела, чиято цел държане на финансовите активи за събиране на договорни парични потоци, при този бизнес модел се наблюдава по-голяма честота и по-висока стойност на продажбите. Продажбите на финансови активи не са спорадични, а представляват основен фактор за постигане на целта на бизнес модела, но в същото време за тях няма определен prag за честота или стойност на продажбите.
- **Бизнес модел с цел продажба** – в рамките на този бизнес модел, Банката държи съответните финансови инструменти с цел търгуване; въпреки, че за срока на държане, Банката може да получава договорни плащания от различен характер от съответните финансови инструменти, крайната цел е постигане на положителен финансов резултат от разлики в цените на финансовите активи.

Установяването (тестването) на характеристиките и условията на договорните парични потоци (SPGL/SPPI) е вторият фактор при определяне класификацията на всеки финансов инструмент. Този процес представлява проверка на набор от избрани характеристики по отношение на очакваните договорени парични потоци по сделката, които имат ключово значение за финансовия инструмент. Целта е да се установят активите, за които договорните парични потоци съдържат единствено плащания по главница и лихва (SPGL/SPPI тест).

За целите на този тест главницата се определя като справедливата стойност на инструмента на датата на първоначалното му признаване и която може да се променя през периода на живота на инструмента. Също така най-същественият елемент на лихвата, който се изследва при тества е отчетеното в нея възнаграждение на стойността на парите във времето и кредитният рисков. При оценките по реда на тества SPPI Банката прави редица допускания и преценки и взема предвид серия от фактори, особено променливостта на паричните потоци и рисковете на съответната експозиция.

Процесът по установяване на характеристиките на договорните парични потоци включва:

- определяне и групирание на съотносимите към съответния бизнес модел финансови активи;
- определяне на подпортфейли от инструменти, обхванати от стандартизирана продукти, за които наличната информация и/или прегледа на продуктовите документации еднозначно показва съответствие с SPPI теста;
- за хомогенни портфейли SPPI тества се базира на преглед на приложимите условия по вътрешни правила, общи условия и договори и/или извършване на експертна оценка;
- в останалите случаи SPPI тества се извършва чрез индивидуален преглед на характеристиките на ниво отделен договор.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Банката е определила следната периодичност за установяване и тестване на характеристиките на договорените паричните потоци:

- при въвеждане на нови стандартизиранi банкови продукти на ниво продуктова документация;
- при възникване на нов инструмент и/или продукт в случаите на специфични и отличаващи се условия от стандартно заложените във вътрешни правила, тарифа, общи условия и договори.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е събиране на договорните парични потоци.
- Съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

В тази категория Банката отчита парични средства и вземания от Централната банка, кредити и вземания от банки и от клиенти и други оперативни вземания. Амортизираната стойност е първоначалната стойност на инструмента, коригирана с погашенията по главницата и с натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падеж при използването на метода на ефективния лихвен процент и намалена с коректив за начисленi очаквани кредитни загуби. Лихвеният доход се измерва и признава на база метода на ефективната лихва и се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на позицията „приходи от лихви“. При определяне на очакваните бъдещи парични потоци Банката взема предвид всички договорени условия по сделката, в това число премии, такси и други възнаграждения дължими от контрагента, които влияят пряко върху доходността от сделката и са неразделна част от ефективния лихвен процент.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД/ДВД)

В тази категория Банката отчита дългови и капиталови ценни книжа.

Банката класифицира и последващо оценява дългови ценни книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и следните две условия:

- активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци и продажбата на финансовите активи
- съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

По отношение на дълговите ценни книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Нереализираните печалби и загуби, произтичащи от промени в справедливата стойност се признават директно в отделен компонент на собствения капитал в отчета за промените в собствения капитал („резерв от финансови активи по справедлива стойност през ДВД“) и другия всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в предходни периоди в собствения капитал, се прекласифицира в печалбата или загубата за годината.

Банката може да избере да класифицира неотменимо дадени капиталови ценни книжа като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент. Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се прекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато правото върху плащането бъде установено. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Банката е избрала да класифицира в тази категория инвестициите си в капиталови инструменти, които има намерение да задържи дългосрочно.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата (ССПЗ).

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите, също се класифицират като държани

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

за търгуване, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.2.1.4. Обезценка на финансови активи

Банката признава коректив за загуби от обезценка на финансови активи, като прилага т.н. модел на „очакваните кредитни загуби“ (OK3), т.е. коректив за загуба се признава, независимо от това дали е настъпило конкретно събитие на загуба. Моделът се прилага при първоначалното признаване по отношение на всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, включително вземания по договори за лизинг, кредитни ангажименти и финансови гаранции.

OK3 се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Банката очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

Когато след първоначалното признаване на актива не е настъпило съществено увеличение на кредитния рисков, корективът за загуби се базира на очакваните кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение възможни през следващите 12 месеца (12-месечни OK3). За експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния рисков от първоначалното признаване, коректив за загуба се признава по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (OK3 за целия срок на инструмента).

Изменението в коректива за загуби се отчита като резултат от обезценка в печалбата или загубата за периода. Когато в последващи периоди кредитното качество на финансовия актив се подобри, така че повече не е налице значително увеличение на кредитния рисков спрямо първоначалното признаване на актива, корективът се оценява отново на база на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

Допълнителна информация относно допусканятията за определянето на OK3 е представена в Приложения 30.2 и 3.1

3.2.1.5. Прекласификация на финансови активи

При определени обстоятелства е възможно недеривативни финансови активи, отчитани по справедлива стойност да бъдат прекласифицирани като отчитани по амортизирана стойност и обратно. Такава прекласификация се допуска единствено и само при промяна на бизнес модела, в който се управляват съответните активи. Промяната на бизнес модела се определя от ръководството на Банката, в резултата на настъпили външни или вътрешни промени, които са съществени по отношение на оперативната дейност. Промяна може да настъпи и при реорганизация на дейността, вследствие на променени цели на бизнес модела. Промени в първоначалната класификация на финансовите активи се очаква да настъпи в относително редки и ограничени случаи.

Новото отчитане се прилага за бъдещи периоди, след датата на прекласификация, когато е бил променен бизнес моделът, без да се преизчисляват резултатите за предходни отчетни периоди. За дата на прекласификация се счита първият ден от първия отчетен период, следващ промяната на бизнес модела, в резултат на който е възникнала прекласификацията.

3.2.1.6. Отписване на финансови активи

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Банката, когато: а) договорните права за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли; или б) договорните права са прехвърлени от Банката или тя ги държи, но е поела задължение да прехвърли получените от нея парични

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

потоци на трето лице без съществена забава (така нар. "pass-through" споразумение). Даден трансфер се счита, че води до отписване когато: а) Банката е прехвърлила по същество съществената част от рисковете и ползите от актива на получателя, или б) тя нито е прехвърлила, нито е задържала съществена част от рисковете и ползите, но е прехвърлила контрола върху актива. Приема се, че Банката е прехвърлила контрола само ако получателят има практическата възможност да се разпорежда свободно и без всякакви ограничения и продава актива на трети несвързани лица.

Ако Банката продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив или е запазила контрола, тя продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние до степента, до която тя е въвлечена в инструмента, но признава и съответното асоциирано задължение (пасив) за получените средства. И двете, и активът и пасивът, се оценяват на база и метод, които да отразяват по най-адекватен начин правата и задълженията, които са останали за Банката. Ако продължаващото участие е под формата на гаранция върху прехвърления актив, то се оценява съгласно политиката за финансови гаранции, а ако е под формата на пут или кол опции – по тяхната справедлива стойност.

3.2.1.7. Модифициране поради съществена промяна в сроковете и условията

Банката модифицира финансия актив, когато сроковете и условията са предговорени до степен, при която може да се твърди, че на практика се касае за нов актив, а разликата се отчита като печалба или загуба от отписване, доколкото загубата от обезценка не е вече записана. Новосъздадените активи се класифицират като Фаза1 за целите на изчисление на очаквана кредитна загуба (ECL). Когато модифицирането на финансов актив води до отписване на съществуващия финансов актив и последващо признаване на модифицирания финансов актив, модифицирания актив се счита за нов.

При оценката дали да се отпише даден актив, Банката отчита и следните допълнителни фактори: промяна във валутата на кредита, промяна в контрагента, дали промяната е такава, че инструментът вече няма да отговаря на критериите в SPPI теста (плащания по главница и лихва).

3.2.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Финансовите пасиви на Банката включват: задължения към банки и клиенти по привлечени депозити и други текущи задължения.

Банката класифицира своите задължения, дълговите инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови пасиви, или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти. Банката определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви, притежавани от Банката са класифицирани като финансови пасиви, последващо оценявани по амортизирана стойност.

Разликите, възникващи от промени в собствения кредитен риск за финансови инструменти, определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата се отчитат в резерв от финансови активи, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без последващо рекласифициране в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход.

Първоначално финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва.

Разходите за лихви се отчитат текущо в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) систематично за периода на инструмента.

Финансовите пасиви се отписват когато задължението по тях се уреди, отмени или насрещната страна загуби правото си на упражняване.

3.2.3. Нетиране на финансови активи и финансови пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират и нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние на Банката само в случаите, когато е налице законно основание признатите суми да се нетират, както и когато съществува намерението те да бъдат уредени на нетна база или реализирането на активите и уреждането на пасивите да бъде извършено едновременно.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3.2.4. Финансови гаранции и неусвоени ангажименти

Условните задължения са задължения възникнали в резултат на минали събития, съществуването на които може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от Банката или не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси за погасяване на задължението. Банката предоставя в хода на обичайната си дейност банкови гаранции с характер на заместител на кредит, гаранции за добро изпълнение, тръжни, митнически гаранции, акредитиви на своите клиенти. Тя ги третира като условни ангажименти до настъпване на събитие, което води до възникване на реално задължение за нея да направи плащане към контрагент на нейния клиент, в чиято полза е издадена съответната гаранция. Такова събитие е предявяване към Банката за плащане на поетия ангажимент.

Финансовите гаранции се признават първоначално по справедлива стойност, която представлява получената такса (премия). Последващо, задължението на Банката по всяка финансова гаранция се измерва по по-високата сума от двете: а) първоначално признатата стойност минус амортизираната част от нея, признатата в печалбата или загубата и б) обезценката за очаквани кредитни загуби.

Нетният ефект от изменението на приблизителната оценка на очакваните кредитни загуби по предоставени финансови гаранции, акредитиви и неусвоени ангажименти се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Таксата, събирана за издавани банкови гаранции се амортизира на линейна база за периода на гаранциите и се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към статията “приходи от такси и комисионни”.

Неусвоените кредитни ангажименти (улеснения) и акредитивите са ангажименти, при които за поет период от време, Банката се е задължила да осигури на своя клиент кредит по предварително договорени условия. Подобно както е при финансовите гаранции, провизиране по тях са прави когато е налице неотменим обременяващ договор за кредит в размер на обезценката за очаквани кредитни загуби.

Номиналната стойност на финансовите гаранции, неусвоените кредитни ангажименти (където кредитът е договорен на пазарни условия) и акредитивите не се признават в отчета за финансовото състояние. Тази стойност, заедно с признатите загуби се оповестява в приложението към финансовия отчет (Приложение 30.2).

3.2.5. Вземания и задължения по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Банката сключва сделки с ценни книжа за тяхната временна продажба с клауза за обратно изкупуване на бъдеща дата по определена цена.

Вземанията и задълженията по споразумения с клауза за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която представлява пласираните/привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа, заедно с начислените до момента вземания/задължения за лихви по тях.

Продадените ценни книжа с клауза за обратно изкупуване не се отписват от отчета за финансовото състояние на Банката. Разликата между цената на продажбата и цената на обратното изкупуване се третира като лихва и се начислява пропорционално за срока на сделката.

3.3. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти са представени обекти, за които Банката има намерение да реализира доходи от наеми или капиталови печалби от нарастване на стойността им или и двете.

Инвестиционните имоти се признават като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота да бъдат получени от Банката и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обично от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Банката.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като разход за периода. Подобрения, направени след датата на първоначално признаване се включват в стойността на инвестиционния имот, доколкото отговарят на критериите за признаване на актив.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Банката използва модела на справедливата стойност за представяне на инвестиционните имоти.

Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "инвестиционните имоти" се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Банката очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него.

3.4.

Лизинг

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, Банката прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Банката като лизингополучател

Прехвърляне на контрол върху използването на актива е налице, когато Банката в качеството ѝ на клиент едновременно получава:

- правото да ръководи използването на определения актив – да определя по какъв начин и с каква цел да използва актива през срока на ползването му
- правото да получи по същество пряко или не пряко всички икономически ползи от употребата на актива през срока на ползването му – чрез използване, държане или преотдаване на лизинг на актива

На началната дата на лизинговия договор, Банката признава актив с право на ползване и пасив в размер на задължението по лизинга. Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване. Цената на придобиване обхваща:

- размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;
- лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;
- първоначалните преки разходи; и
- оценка на разходите, които Банката ще направи за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на обекта.

След началната дата Банката прилага последваща оценка, прилагайки модела на цената на придобиване, като оценява актива с право на ползване по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка, и коригирана в съответствие с спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга в резултат на последващи модификации.

Банката амортизира актива с право на ползване за по-краткият период от полезните живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, тя го амортизира за полезните му живот.

Активите с право на ползване се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите с право на ползване е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата).

Активите с право на ползване са представят към статията „Имоти, оборудване и активи с право на ползване“ в отчета за финансовото състояние, а тяхната амортизация и загубите от обезценка – в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като разходи за амортизация.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

На началната дата Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор. Ако този процент може да бъде непосредствено определен се използва диференциалния лихвен процент. За диференциалния лихвен процент Банката използва ефективния процент по лихвоносните привлечени средства за предходната календарна година. За 2021 г. диференциалният лихвен процент е в размер на 0.29% (2020 г.: 0.37%). Лизинговите задължения последващо се оценяват по метода на ефективната лихва. Балансовата стойност на задължението се преоценява, за да отрази всяка промяна по лизинга или по фиксираните плащания.

Банката определя срока на лизинговия договор като неотменим период на лизинга, заедно със: периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тази опция; както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тази опция. Основа за оценка на срока на лизинга е срока на лизинга, заложен в договора и приетите стратегии, планове и намерения във връзка с всеки конкретен актив. Банката коригира срок на лизингов договор (независимо дали има опция за подновяване или не), при наличие на достатъчно сигурни обстоятелства и очаквания, които обуславят промяната на срока, заложен в договора за лизинг. Банката анализира всички фактори, които потвърждават възможността за подновяването или прекратяването на договора. Преглед за срока на лизинга се прави в края на всяка календарна година за всички лизингови договори или при промяна в неотменимия период на лизинга.

Банката е избрала да прилага изключението, което се предвижда в стандарта, да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинга по отношение на краткосрочни лизингови договори както и лизингови договори, основният актив по които е на стойност по малка от 5,000 долара. Банката признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор или на друга систематична база. Активите, спрямо които е приложено горното изключение със срок до 12 месеца и/или на стойност по-малка от 5,000 долара представляват офис оборудване, наем на места за паркиране на автомобили, наем на площи за поставяне на ATM терминалите на Банката и др.

Банката като лизингодател

Банката като лизингодател класифицира всички от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг. Приходите от наем от оперативните лизинги се признават от Банката на линейна база за периода на лизинговия договор. Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в отчета за финансовото състояние на Банката.

Финансов лизинг

При отдаването на активи на финансов лизинг Банката признава и представя активите, държани по силата на договор за финансов лизинг, в своя отчет за финансовото състояние под формата на лизингово вземане, чиято стойност е равна на настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Приходът от лизинг се признава за периода на лизинга, използвайки метода на нетните инвестиции (преди данъчно облагане), което отразява постоянен периодичен процент на възвращаемост. Вземания по споразумения за финансиране в договори за участие във финансов лизинг са включени в статията „Кредити и вземания от клиенти“ в отчета за финансовото състояние.

3.5. Имоти и оборудване и активи с право на ползване и нематериални активи

Имотите (земя и сгради) и оборудването са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена и всички преки разходи за придобиването им.

Нематериалните активи се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Банката е определила стойностен праг от 300 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Амортизацията на сградите и оборудването и нематериалните активи се начислява по линейния метод в

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

течение на очаквания полезен живот на съответните активи, при прилагането на следните годишни норми:

Стгради	2%
Оборудване	20%
Компютри	20%
Транспортни средства – автомобили	15%
Стопански инвентар	15%
Програмни продукти	15%
Подобрения на наети сгради	съобразно срока на договора, но не по-висок от 33.3%

Определеният срок на годност се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира проспективно.

Имотите и оборудването и нематериалните активи подлежат на периодична проверка за обезценка при наличие на индикатори за обезценка. В случаите, когато отчетната стойност на актива е по-висока от очакваната му възстановима стойност, активът се обезценява и Банката признава загуба от обезценка.

Имотите и оборудването и нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат – при прехвърляне на контрола към получателя на актива.

Печалбите или загубите от продажба на дълготрайни активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата, определени по реда на МСФО 15, и балансовата стойност на актива в отчета за финансовото състояние към датата на продажбата. Печалбите и загубите от продажба се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Активите с право на ползване се представят заедно с имоти и оборудване в отчета за финансовото състояние като прилаганата счетоводна политика е оповестена в Приложение 3.4.

Банката ползва линеен метод на амортизация на активите с право на ползване за срока на лизинговия договор. Прилаганата амортизационна норма е съгласно срока на договора.

3.6. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база принципа на начисляване за всички лихвоносни финансови инструменти.

Приходите от лихви включват: лихви по дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, лихви по предоставени депозити в други банки, лихви от финансови активи, държани за търгуване, лихви по предоставени кредити и вземания от клиенти, включително такси и комисионни по предоставени кредити и вземания от клиенти (включително такива платени към посредници във връзка с отпускането на кредита), които са неразделна част от ефективния доход на финансия инструмент.

Разходите за лихви включват: лихви по депозити от клиенти, както и лихви по финансови активи (текущи сметки в други банки) с отрицателна доходност.

В съответствие с МСФО 9 при признаването на приходите и разходите за лихви се използва методът на ефективния лихвен процент за всички финансови инструменти по амортизирана и по справедлива стойност.

Методът на ефективния лихвен процент представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбиви) за очаквания живот на финансия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

Лихвеният приход за финансови активи по амортизирана стойност се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансия актив, с изключение на активите във Фаза3, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната (нетна балансова) стойност на финансовият

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

актив.

3.7. Такси и комисионни

Приходи от такси и комисионни за извършване на банкови и небанкови услуги (основно по разплащателни операции в лева и чуждестранна валута и по откриване на акредитиви и издаване на банкови гаранции) се признават за периода или към момента на изпълнението съобразно условията за прехвърляне на контрола върху услугата.

Приходите от такси и комисионни по банкови гаранции се признават на системна база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата.

Разходите за такси и комисионни свързани с обслужването на ностро сметки и други сметки при банки се признават обичайно към момента на извършването/консумирането от на услугата, за която се отнасят, освен ако не се консумират за определен период – тогава се признават за периода на систематична база.

3.8. Операции в чуждестранна валута

Сделки, осъществени в чуждестранни валути, са трансформирани в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на годината са преоценени в левова равностойност по заключителните обменни курсове на БНБ.

От 1999 г. българският лев е обвързан с еврото, официална валута на Европейския съюз, в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на парични средства и еквиваленти, кредити и вземания, инвестиции в ценни книжа, задължения по депозити и други задължения и от сделки с чуждестранна валута, са отчетени в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента, в който са възникнали.

3.9. Доходи на персонала

Доходите на персонала представляват всички форми на възнаграждение, предоставени от Банката в замяна на положения труд.

Краткосрочните доходи на персонала включват:

- основно възнаграждение за отработено време;
- възнаграждение над основното възнаграждение, определено според прилаганите системи за заплащане на труда;
- допълнително възнаграждение за продължителна работа, извънреден труд и вътрешно заместване;
- други специфични допълнителни възнаграждения, уговорени с индивидуалния трудов договор;
- социални осигуровки и надбавки, включително за платен отпуск по болест, майчинство и др.;
- платен годишен отпуск и други компенсируеми отпуски.

Към датата на всеки финансов отчет Банката прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда дружествата в страната са задължени при прекратяване на трудовите правоотношения със служител, който е достигнал пенсионна възраст да му изплащат единократна сума за обезщетение от 2 до 6 работни заплати в зависимост от трудовия му стаж в Банката.

Съгласно МСС 19 Доходи на персонала, Банката признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран акционер на базата на кредитния метод на прогнозните единици (Приложение 17). Сумата, отчетена в отчета за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на дългосрочните задължения на Банката за обезщетения при пенсиониране.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3.10. Данъци върху печалбата

Банката начислява текущи данъци върху печалбата съгласно българското данъчно законодателство. Данъкът върху печалбата се изчислява на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от Закона за корпоративно подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за България за 2021 г. е 10% (2020 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на Банката към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочени данъци се признават като икономия или разход и се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват в или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Република България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Към 31 декември 2021 г. отсрочените данъци върху печалбата на Банката са оценени при ставка, валидна и за 2021 г., която е в размер на 10% (31 декември 2020 г.: 10%).

3.11. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Някои от активите и пасивите на Банката се оценяват и представят на повтаряща се база и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са:

- за целите на оценката и представянето по справедлива стойност във финансовия отчет: финансови активи – ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата, нефинансови активи – инвестиционни имоти;
- за целите на оповестяването по справедлива стойност във финансовия отчет: финансови активи и пасиви – отчитани по амортизирана стойност: вземания от банки, кредити и вземания от клиенти, депозити от банки и депозити от клиенти; нефинансови активи – активи държани за продажба.

Също така Банката определя справедлива стойност и на получаваните от нея обезпечения.

Справедливата стойност представлява цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях. При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

В Банката са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви.

Банката прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдавана информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдавана информация. Тя използва и трите допустими подхода, пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени, пазарни аналоги и дисконтирани парични потоци.

При наличие на активен пазар, Банката използва директни котирани (некоригирани) цени за определяне на справедливата стойност на съответния финансов инструмент.

В случаите, когато пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Банката установява справедливата стойност, използвайки определена техника за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорошни преви сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), справка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, дисконтирани парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Банката оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка разумно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на рисък и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Банката проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент или основани на други налични явни пазарни данни. Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за отчитане на кредитния риск на Банката и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според Банката трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

Определянето на справедливата стойност на нефинансови активи се прилага периодично (ежегодно). При определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти Банката използва експертизата на външни независими лицензирани оценители. Изборът на оценители се прави на база следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания, репутация и пазарен статус. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използванието входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и съответните отговорни лица на Банката. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от ръководството на Банката.

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Йерархията на справедливата стойност не дава приоритет на използваните техники за оценяване, а се основава на характера на входящите данни, използвани при прилагането на тези техники. Изборът на техника за оценка, който да се прилага, отчита продажните цени на пазара (т.е. основния (или най-изгодния) пазар) за актива или пасива и използванието входящи данни за оценка, които са в съответствие с естеството на оценявания обект.

Приложение 30.5 и Приложение 11 представлят информация за справедливата стойност съответно на финансовите активи и пасиви, инвестиционните имоти и активите, държани за продажба.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

3.12. Провизии и условни задължения

Провизии се признават, когато Банката има настоящи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и е вероятно, че уреждането на тези задължения е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на отчета за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосочен.

3.13. Активи придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения, които Банката няма намерение да използва в обичайната си банкова дейност и които не са инвестиционни имоти или не се държат за продажба, са представени в статията „Други активи“. Тези активи представляват обезпечения, които Банката е придобила от кредитополучатели, изпаднали в неплатежоспособност. Политиката на Банката е да продава придобитите обезпечения, когато намери достатъчно изгоден пазар за тях.

Активите, придобити от обезпечения се оценяват първоначално по цена на придобиване, включваща разходите по сделката. Последващо те се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност или нетната им продажна цена.

Активи, придобити от обезпечения, които отговарят на изискванията на МСФО 5 или МСС 40 се отчитат съответно като „нетекущи активи, държани за продажба“ (Приложение 3.14) и съответно - „инвестиционни имоти“ (Приложение 3.3).

3.14. Нетекущи активи държани за продажба

Нетекущите активи, държани за продажба представляват недвижими имоти и други нетекущи активи, които Банката има намерение да реализира чрез продажба, а не чрез употреба. Активи се класифицират в тази категория, ако са изпълнени следните критерии:

- Активът е във вид за незабавна продажба
- Продажбата е много вероятна, включително:
 - ръководството е приело план за продажба на актива;
 - предприети са активни действия за идентифициране на купувач и реализиране на плана за продажба;
 - активът е активно предлаган на пазара на цена, която е близка до неговата текуща пазарна стойност;
 - продажбата се очаква да се осъществи до една година след класифицирането на актива като държан за продажба.

Периодът за изпълнение на продажба от една година може да се удължи, но само при определени обстоятелства, ако забавянето е причинено от събития и обстоятелства извън контрола на Банката и достатъчно доказателства са налични, че Банката продължава да се придържа към плана за продажба и взема мерки, за да отговори на събитията причинили забавянето.

Като нетекущи активи държани за продажба Банката класифицира активи, придобити от реализация на обезпечения по необслужвани кредити. Първоначално активите се признават по цена на придобиване, която е обично цената от публичната продан, включително преките разходи по придобиването. След първоначалното им признаване тези активи се признават по по-ниската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация.

3.15. Акционерен капитал и резерви

Банката е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Банката. Акционерите отговарят за задълженията на Банката до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Акционерният капитал представлява неподлежаща на разпределение капитал на Банката и е представен по номиналната стойност на издадените акции.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Банката е задължена да формира Фонд Резервен (законов резерв), съгласно изискванията на Търговския закон от разпределение на печалбата (Приложение 18.2).

Резервът от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката.

Резервът от финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватен доход, когато финансовите активи се продадат или при наличие на трайни и продължителни обезценки. Преоценъчният резерв на капиталовите инструменти при тяхното отписване не се прекласифицира към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватен доход.

3.16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до 3 месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения.

3.17. Сравнителна информация

Банката представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. С цел постигане на по-добро и по-точно представяне на паричните операции на Банката е направена рекласификация в сравнителните данни на отчета за паричните потоци в размер на 2,725 хил. лв. от раздел "Нетни парични потоци от оперативна дейност" към раздел "Парични потоци използвани в инвестиционна дейност".

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ВЗЕМАНИЯ ОТ ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	31.12.2021	31.12.2020
Парични средства в брой	9,684	10,328
Вземания от Централната банка	63,332	39,135
	<hr/>	<hr/>
Коректив за кредитни загуби	73,016	49,463
	(6)	(2)
Общо	73,010	49,461

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. сметките в Централната банка включват задължителни минимални резерви на стойност съответно 31,436 хил. лв. и 27,602 хил. лв., резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сътърмънт в реално време - RINGS, в съответствие с разпоредбите на Централната банка, на стойност съответно 304 хил. лв. и 146 хил. лв. Няма ограничения, наложени от Централната банка за използване на минималните резерви. Тези резерви се определят на база на сумата на депозитите, привлечени от Банката.

Движението на коректива за очаквани кредитни загуби на вземанията от Централната банка е както следва:

	2021	2020
Сaldo на 1 януари	2	9
Увеличение на обезценката за очаквани кредитни загуби	4	-
Намаление (възстановяване) на обезценката за очаквани кредитни загуби	-	(7)
Сaldo на 31 декември	6	2

5. КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ

Кредитите и вземанията от банки са както следва:

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

	31.12.2021	31.12.2020
Разплащателни сметки в местни банки	347	480
Разплащателни сметки в чуждестранни банки	1,699	5,562
Предоставени депозити при местни банки	20,017	10,802
Предоставени депозити при чуждестранни банки	25,389	14,349
	<hr/>	<hr/>
	47,452	31,193
Коректив за кредитни загуби	(2)	(3)
Общо	47,450	31,190

Предоставените депозити на банки към 31 декември 2021 г. и 2020 г. са с падеж по-малък от три месеца.

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. кредитите и вземанията от банки са класифицирани във Фаза 1. Очакваните кредитни загуби са калкулирани на индивидуална основа.

Движението на коректива за очаквани кредитни загуби на кредитите и вземанията от банки е както следва:

	2021	2020
Сaldo на 1 януари	3	3
Увеличение на обезценката за очаквани кредитни загуби	2	-
Възстановяване на обезценката за очаквани кредитни загуби	(3)	-
Сaldo на 31 декември	2	3

6. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Дългови инструменти по справедлива стойност през ПЗ</i>		
Български държавни ценни книжа	-	2,996
Чуждестранни държавни ценни книжа	2,704	6,375
	<hr/>	<hr/>
Сaldo на 31 декември	2,704	9,371
<i>Капиталови инструменти по справедлива стойност през ПЗ</i>		
Акции и дялове на местни предприятия	249	158
	<hr/>	<hr/>
Сaldo на 31 декември	249	158
Общо	2,953	9,529

Финансовите активи по ССПЗ са портфейли от ценни книжа, предназначени за търгуване.

7. ДЪЛГОВИ И КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД</i>		
Български държавни ценни книжа	31,041	19,238
Чуждестранни държавни ценни книжа	10,354	17,563
Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти	-	1,952
	<hr/>	<hr/>
Сaldo на 31 декември	41,395	38,753
<i>Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД</i>		
Акции и дялове на местни предприятия	293	293
	<hr/>	<hr/>
Сaldo на 31 декември	293	293
Общо	41,688	39,046

Движението в справедливата стойност на ценните книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

доход е както следва:

	2021	2020
Сaldo към 1 януари	39,046	27,234
Увеличение (покупки)	33,135	33,275
Намаление (продажби и/или падежиране)	(30,368)	(20,112)
Нетен ефект от преоценки до справедлива стойност	(268)	(327)
Изменение в начислените лихви	143	(1,024)
Сaldo към 31 декември	41,688	39,046

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са класифицирани във Фаза 1. Очакваните кредитни загуби са определени на индивидуална основа (Приложение 30.2).

Движението на обезценката на дълговите ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	2021	2020
Сaldo към 1 януари	15	37
Увеличение на обезценката за кредитни загуби по дългови ценни книжа, признато в друг всеобхватен доход	30	-
Възстановяване на обезценката за кредитни загуби по дългови ценни книжа, признато в друг всеобхватен доход	(8)	(22)
Сaldo към 31 декември	37	15

Към 31 декември 2021 г. държавни ценни книжа с балансова стойност 10,812 хил. лв. са заложени при БНБ като обезпечение за привлеченияте от Банката бюджетни средства (31 декември 2020 г.: 6,622 хил. лв.).

8. КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ ОТ КЛИЕНТИ

8.1. Анализ по видове клиенти

	31.12.2021	31.12.2020
Частни фирми	168,259	174,991
Домакинства и физически лица	54,744	49,663
Бюджет	1,324	1,501
Финансови предприятия	3,655	2,612
Финансов лизинг	5,608	5,693
Коректив за кредитни загуби	233,590	234,460
Общо	(8,183)	(9,263)
	225,407	225,197

8.2. Анализ по отрасли

Информация за разпределението на кредити и вземания от клиенти съгласно вътрешната класификация на

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Банката е както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
Търговия	33,979	31,032
Промишленост	28,321	36,337
Строителство	27,518	35,064
Туристически услуги	22,796	21,451
Потребителски кредити	17,747	18,799
Селско стопанство	16,375	14,042
Операции с недвижими имоти	6,774	4,320
Здравеопазване	5,880	6,043
Информационни и комуникационни услуги	4,993	5,559
Финанси	3,655	2,612
Транспорт	1,843	1,833
Бюджет	1,324	1,501
Други отрасли	62,385	55,867
	233,590	234,460
Коректив за кредитни загуби	(8,183)	(9,263)
Общо	225,407	225,197

8.3. Движение на коректива за кредитни загуби и разпределение по портфели и фази

	2021	2020
	Кредити и вземания	Кредити и вземания
Сaldo към 1 януари	9,263	10,375
Начислена обезценка	1,745	1,538
Увеличение на коректива за обезценка от непризнати лихви на кредити във Фаза 3	109	44
Възстановена обезценка	(1,045)	(1,019)
Отписана обезценка	(1,889)	(1,675)
Сaldo към 31 декември	8,183	9,263

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Разпределението на кредити и вземания от клиенти по начин на обезценка и фази е както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
Индивидуално обезценени		
Брутна стойност	5,512	384
Коректив за кредитни загуби	-	(216)
Фаза2	5,512	168
Брутна стойност	21,745	23,535
Коректив за кредитни загуби	(5,344)	(6,183)
Фаза3	16,401	17,352
Индивидуално обезценени	21,913	17,520
Колективно обезценени		
Брутна стойност	150,416	166,074
Коректив за кредитни загуби	(89)	(73)
Фаза1	150,327	166,001
Брутна стойност	49,682	37,368
Коректив за кредитни загуби	(311)	(209)
Фаза2	49,371	37,159
Брутна стойност	6,235	7,099
Коректив за кредитни загуби	(2,439)	(2,582)
Фаза3	3,796	4,517
Колективно обезценени	203,494	207,677
Общо	225,407	225,197

8.4. Анализ на вземанията по договори за финансов лизинг

Вземанията от финансов лизинг са както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
До 1 година	555	377
От 1 до 5 години	2,497	2,524
Над 5 години	4,457	4,888
Брутни инвестиции във финансов лизинг, вземания	7,509	7,789
Минус: Нереализиран финансов приход	(1,901)	(2,096)
Нетни инвестиции във финансов лизинг	5,608	5,693

Нетните инвестиции във финансов лизинг са както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
До 1 година	316	135
От 1 до 5 години	1,532	1,498
Над 5 години	3,760	4,060
Коректив за кредитни загуби	5,608	5,693

9. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

	2021	2020
Сaldo в началото на годината	2,605	2,674
Продадени през годината	(1,535)	(69)
Сaldo към 31 декември	1,070	2,605

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Оценките по справедлива стойност на нетекущите активи, държани за продажба са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Оценките са изгответи при използване на определените от МСФО 13 и Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или оферти цени на сходни имоти. Допълнителна информация за входящите данни при определянето на справедливата им стойност и видовете нетекущи активи, държани за продажба е представена в Приложение 30.5.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

10. ИМОТИ, ОБОРУДВАНЕ, АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Имоти, оборудване и активи с право на ползване

	<i>Активи с право на ползване (стради)</i>	<i>Активи с право на ползване (стради)</i>	<i>Офис оборудване</i>	<i>Транспортни средства</i>	<i>Стопански инвентар</i>	<i>Други активи</i>	<i>Придобиване на ДМА</i>	<i>Аванс за придобиване на ДМА</i>	<i>Общо имоти, оборудване и активи с право на ползване</i>
Отчетна стойност									
1 януари 2020	751	4,098	2,692	733	571	557	-	-	9,402
Придобити	-	904	111	-	1	-	-	-	1,016
Отписани		(257)	(58)	-	(4)	(74)	-	-	(393)
Продадени		-	-	-	-	-	-	-	(16)
31 декември 2020	751	4,745	2,745	733	568	483	-	-	10,025
Придобити									
Отписани	-	(8)	(235)	-	(11)	14	-	-	337
Продадени		-	-	(16)	-	-	-	-	(234)
31 декември 2021	751	5,229	2,573	717	571	483	-	-	10,661
Натрупана амортизация									
1 януари 2020	(228)	(1,078)	(2,130)	(733)	(423)	(430)	-	-	(5,022)
Начислена за годината	(15)	(1,044)	(279)	-	(38)	(61)	-	-	(1,437)
Отписана		217	57	-	4	64	-	-	342
31 декември 2020	(243)	(1,905)	(2,352)	(733)	(457)	(427)	-	-	(6,117)
Начислена за годината									
Отписана	(15)	(945)	(187)	-	(34)	(31)	-	-	(1,212)
31 декември 2021	(258)	(2,850)	(2,305)	(717)	(480)	(458)	-	-	261
Нетна балансова стойност									
31 декември 2020	508	2,840	393	-	111	56	-	-	3,908
31 декември 2021	493	2,379	268	-	91	25	337	-	3,593

Към 31 декември 2021 г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи с отчетна стойност в размер на 3,273 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 2,950 хил. лв.), които са напълно амортизириани, но продължават да се използват в дейността на Банката.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Към 31 декември 2021 г. активите с право на ползване са свързани с лизингови договори за ползване на офисни помещения.

Нематериални активи

	Лицензи	Софтуер	Аванси за придобиване на НА	Общо нематериални активи
Отчетна стойност				
1 януари 2020	588	1,238	-	1,826
Придобити	-	246	98	344
Отписани	(74)	(100)	-	(174)
31 декември 2020	514	1,384	98	1,996
Придобити	-	88	48	136
Трансфер	-	98	(98)	-
31 декември 2021	514	1,570	48	2,132
Натрупана амортизация				
1 януари 2020	(333)	(798)	-	(1,131)
Начислена за годината	(77)	(126)	-	(203)
Отписана	74	88	-	162
31 декември 2020	(336)	(836)	-	(1,172)
Начислена за годината	(77)	(171)	-	(248)
Отписана	-	-	-	-
31 декември 2021	(413)	(1,007)	-	(1,420)
Нетна балансова стойност				
31 декември 2020	178	548	98	824
31 декември 2021	101	563	48	712

Към 31 декември 2021 г. в състава на нематериални активи са включени активи с отчетна стойност в размер на 29 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 29 хил. лв.), които са напълно амортизирали, но продължават да се използват в дейността на Банката.

11. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	2021	2020
Сaldo в началото на годината	15,476	12,751
Активи, придобити от необслужвани кредити	-	2,725
Продадени през годината	(197)	-
Нетна преоценка до справедлива стойност	332	-
Сaldo към 31 декември	15,611	15,476

Оценките по справедлива стойност на инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Оценките са изгответи при използване на определените от МСФО 13 и Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или оферти цени на сходни имоти (Приложение 30.5).

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2021 г. се състоят от хотелски комплекси, УПИ и търговски обекти. Определена част от инвестиционните имоти са отдадени под наем за период от една година с опция за удължаване за нов период и прекратяване с едномесечно предизвестие. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. са в размер на 399 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 244 хил. лв.) и са включени в „Приходи от наем“ в Приложение 22.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

12. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти:

	31.12.2021	Ефект в печалбата и загубата 2021	31.12.2021	Ефект в ДВД 2021	31.12.2020	Ефект в печалбата и загубата 2020	31.12.2019
Отсрочени данъчни активи:							
Разлики между счетоводна и данъчна амортизация	102	48	-		54	54	-
Дългосрочни доходи на персонала	33	3	1		29	1	28
Неизползван отпуск от персонала	18	9	-		9	1	8
Общо отсрочени данъчни активи	153	60	1		92	56	36

Отсрочените данъчни активи към 31 декември 2021 г. и 2020 г. са изчислени като е използвана данъчна ставка в размер на 10%, определена съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане и приложима за периодите на реализиране на временните разлики.

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Банката да генерира достатъчна данъчна печалба.

Към 31 декември Банката не отчита отсрочени данъчни активи в размер на 277 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 306 хил. лв.) върху натрупана данъчна загуба в размер на 2,773 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 3,062 хил. лв.) и в размер на 493 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 468 хил. лв.) за други временни разлики в размер на 4,934 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 4,684 хил. лв.) доколкото съществува несигурност по отношение на бъдещите облагаеми печалби, срещу които ще може да бъдат приспаднати.

13. ДРУГИ АКТИВИ

	31.12.2021	31.12.2020
Активи, придобити срещу дълг от необслужвани кредити	16,517	18,710
Разходи за бъдещи периоди	309	284
Предоставени гаранционни депозити	63	63
ДДС за възстановяване	-	5
Авансови плащания	39	3
Други активи	347	406
Общо	17,275	19,471

Активи, придобити от необслужвани кредити

Оценките по справедлива стойност на активите, придобити от необслужвани кредити са категоризирани като справедливи стойности за целите на оповестяване на Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Оценките са изгответи при използване на определените от МСФО 13 и Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти. Допълнителна информация за входящите данни при определянето на справедливата им стойност и видовете активи, придобити от необслужвани кредити е представена в Приложение 30.5.

14. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

Получените депозити от банки в размер на 65 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 45 хил. лв.) са с падеж до три месеца.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

15. ДЕПОЗИТИ ОТ КЛИЕНТИ

	31.12.2021	31.12.2020
Сметки на физически лица		
- Депозити на виждане и спестовни депозити	110,917	93,738
- Срочни депозити	170,833	161,260
Бюджетни сметки		
- Депозити на виждане	10,603	8,854
Сметки на корпоративни клиенти		
- Депозити на виждане	63,434	54,259
- Срочни депозити	23,966	32,627
Сметки на други небанкови финансово институции		
- Депозити на виждане	1,757	125
- Срочни депозити	200	200
	381,710	351,063

Към 31 декември 2021 г. от общата сума на депозитите от клиенти 2.56% (31 декември 2020 г.: 5.91%) представляват средства на основния акционер и на свързани с него лица.

В депозитите от клиенти са включени блокирани от Банката средства на клиенти: за обезпечение на кредити и на издадени банкови гаранции в размер на 1,588 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 1,537 хил. лв.), както и сметки при по-специални условия: набирателни сметки в размер на 2,671 хил. лв. (31 декември 2020 г.: 2,196 хил. лв.).

16. ПОДЧИНЕН ДЪЛГ

Към 31.12.2021 г. салдото на подчинения заем включва 1,956 хил. лв. главница и 3 хил. лв. текущо начислена лихва.

През септември 2021 г. Банката е сключила договор за предоставяне на подчинен заем от основния акционер Токушукай Инкорпорейтид. Договорът има за цел да подпомогне растежа на бизнеса и да оптимизира структурата на задълженията. Размерът на предоставения подчинен заем е 1,000 хил. евро (1,956 хил. лв.) и следва да бъде платен изцяло от Банката през януари 2032 г. Лихвата е фиксирана в размер на 5%.

През февруари 2022 г. БНБ е предоставила разрешение заемът да бъде включен в капитала от втори ред.

17. ДРУГИ ПАСИВИ

	31.12.2021	31.12.2020
Задължения по договори за лизинг	2,390	2,850
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	328	290
Банкови преводи в изпълнение	238	23
Начисления за неизползван платен отпуск	182	88
Последващи оценки по финансово гаранции и ангажименти по кредити	23	19
Други задължения	558	182
	3,719	3,452

Банкови преводи

Банковите преводи в изпълнение представляват задължения за преводи във валута, наредени от клиенти в последния ден, съответно на 2021 г. и 2020 г., с валор за изпълнение на превода до два дни. Тези преводи са изпълнени до втория работен ден съответно на 2022 г. и 2021 г.

Задължения към персонала

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Банката е задължена

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2021 ГОДИНА***всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго*

да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай, че работникът или служителят е работил в Банката през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на 6 брутни месечни заплати. Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. Банката е начислила съответно 328 хил. лв. и 290 хил. лв. дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране, като за определянето на сегашната стойност на задълженията са ползвани услугите на сертифициран акционер.

Основните предположения, които са използвани от лицензирания акционер при определянето на настоящата стойност на задълженията се основават на следните допускания:

- Актуална таблица за съмртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението на България на Националния статистически институт;
- Статистическа информация за вероятност за инвалидизиране;
- Темп на текучество – 0.2346;
- Финансови допускания, ръст на заплатите от 1.5% в сравнение с предходната година;
- Процент на дисконтиране – поради дългосрочния характер на задължението е приложена 2.91% годишна норма на дисконтиране.

Задължения по лизинг

Промяната на задълженията по договорите за лизинг е представено в таблицата по-долу:

	2021	2020
Сaldo към 1 януари	2,850	3,027
Начислена лихва	11	13
Плащания по главници	(943)	(1,059)
Плащания по лихва	(11)	(13)
Продължени	525	904
Прекратени	(42)	(22)
Сaldo към 31 декември	2,390	2,850

Матуритетният анализ на задълженията по договорите за лизинг е представен в Приложение 30.3.

18. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ**18.1. Акционерен капитал**

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. акционерният капитал на Банката е изцяло внесен и е разпределен в поименни акции с право на глас, както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
Брой акции	6,800,000	6,800,000
Номинал на една акция в лева	10	10
Основен капитал (хил. лв.)	68,000	68,000

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. акционерната структура на Банката е, както следва:

	31.12.2021	%	31.12.2020	%
Токушукай Инкорпорейтид	6,796,250	99.94	6,796,250	99.94
Гама Холдинг Груп АД	3,750	0.06	3,750	0.06
Общо акции	6,800,000	100	6,800,000	100

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

18.2. Резерви

Резервите на Банката са представени обобщено в таблицата по-долу:

	31.12.2021	31.12.2020
Законови резерви (Фонд резервен)	2,967	2,967
Резерв от финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	350	623
Актоерски загуби от последващи оценки на пасиви по пенсионни планове с дефинирани доходи	(15)	(10)
	3,302	3,580

Законови резерви (Фонд Резервен)

Съгласно българското законодателството Банката е длъжна да заделя от печалбата си средства за фонд „Резервен”, докато размерът на заделените средства достигне 1/10 или по-голяма част от капитала, определен от устава.

Средствата на фонд „Резервен” могат да се използват само за покриване на загуби от текущата или предходни години, а когато надхвърлят 1/10 или определената от устава по-голяма част от капитала, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване на капитала. Също така съгласно Закона за кредитните институции банките не могат да изплащат дивиденти преди да са акумулирали изисквания по закон или устав минимален размер на резервите им или при условие, че с изплащането на дивидентите ще се наруши спазването на регуляторните съотношения за обща капиталова адекватност.

Резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от ефектите при последваща оценка на ценните книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. При отписване на дълговите ценни книжа, формираният резерв се прекласифицира през отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (през печалбата или загубата за годината). При отписване на капиталовите ценни книжа, формираният резерв не се прекласифицира през отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (през печалбата или загубата за годината).

19. ПРИХОДИ ОТ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	2021	2020
Приходи от лихви		
Лихви от кредити и вземания от банки	23	103
Лихви от кредити и вземания от клиенти	9,162	9,643
Лихви от дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	240	367
Лихви от финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	123	84
	9,548	10,197
Разходи за лихви		
Лихви по депозити в т.ч.:		
Граждани	757	952
Корпоративни клиенти	744	932
Бюджет	13	18
-	-	2
Лихви по текущи сметки в други банки и други активи	314	134
Лихви по задължения по лизинг	11	13
Лихви по подчинен дълг	17	-
	1,099	1,099
Нетен доход от лихви	8,449	9,098

През 2021 г. Банката е начислила приходи от лихви по кредити и вземания от клиенти класифицирани във Фаза 3 в размер на 840 хил. лв. (2020: 1,401 хил. лв.).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

20. ПРИХОДИ ОТ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	2021	2020
Приходи от такси и комисионни		
Такси и комисионни по парични преводи	1,303	1,185
Такси по обслужване на сметки	989	979
Такси и комисионни по предоставени кредити	819	862
Такси по обслужване на карти	390	344
Комисионни по операции с касови наличности	480	449
Такси по обслужване на гаранции	62	83
Други	9	11
	4,052	3,913
Разходи за такси и комисионни		
Такси по обслужване на карти	218	188
Такси по откриване и обслужване на сметки	33	33
Такси и комисионни по преводи	5	5
Такси и комисионни по застраховки	3	4
Други	32	47
	291	277
Нетен доход от такси и комисионни	3,761	3,636

21. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГОВСКИ ОПЕРАЦИИ

	2021	2020
Загуба от преоценка на финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	(16)	(17)
Печалба от курсови разлики по валутни операции	403	377
	387	360

22. ДРУГ ОПЕРАТИВЕН ДОХОД

	2021	2020
Приходи от наем	523	375
Печалба/(загуба) от нетекущи активи държани за продажба	521	(31)
Нетната печалба от оценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	332	-
Приходи по съдебни кредити	105	-
Дивиденти	27	13
Печалба от продажба на имоти и оборудване	1	-
Нетна (загуба)/печалба от валутна преоценка	(1)	25
Нетна загуба от отписани активи, различни от тези държани за продажба	(1)	(22)
Други оперативни приходи (нетно)	107	89
	1,614	449

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

23. ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ ОТ ОБЕЗЦЕНКИ И ПРОВИЗИИ

	2021	2020
Начислена обезценка на кредити и вземания от клиенти	700	519
Ефекти от модификация на кредити и вземания от клиенти	182	174
Начислена/(възстановена) обезценка на дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	22	(22)
Начислена/(възстановена) обезценка на вземания от Централната банка	4	(7)
Последващи оценки по договори за финансови гаранции и ангажименти по кредити	4	3
Възстановена обезценка на кредити и вземания от банки	(1)	-
Начислена обезценка на нефинансови активи	1,144	59
	2,055	726

24. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2021	2020
Разходи за заплати	5,424	5,359
Разходи за социално осигурителни фондове	617	628
Разходи за здравноосигурителни вноски	225	225
Разходи за допълнително задължително пенсионно осигуряване	121	121
	6,387	6,333

25. ДРУГИ АДМИНИСТРАТИВНО-ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

	2021	2020
Получени външни услуги	1,316	1,281
Вноски във Фонд за гарантиране на влоговете в банките	786	894
Лицензи и поддръжка ИТ	664	721
Непризнати разходи за ДДС	649	648
Режийни разноски	323	295
Такси за покриване на административните разходи на БНБ	287	-
Канцеларски материали	118	120
Разходи за наем	14	15
Съдебни дела	11	116
Вноски във Фонд за преструктуриране на банките	-	269
Други разходи	693	692
	4,861	5,051

Разходите за задължителен съвместен одит на годишния финансов отчет за 2021 г. са в размер на 84 хил. лв. (2020 г.: 63 хил. лв.). Разходите за други услуги, предоставени от регистрираните одитори за 2021 г. са в размер на 10 хил. лв. (2020 г.: 8 хил. лв.).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

26. ИКОНОМИЯ ОТ ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Основните компоненти на икономията от данък за периодите завършващи на 31 декември са:

	2021	2020
Икономия от отсрочен данък	60	56
Общо икономия от данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	60	56
Връзка между загубата преди данъци и икономията от данък:		
Загуба преди данъци върху печалбата	(552)	(207)
Данък съгласно приложимата данъчна ставка от 10% за 2021 г. (10% за 2020 г.)	55	21
Ефект от непризнати суми по данъчна декларация свързани с:		
увеличения	(236)	(118)
намаления	213	151
Приспадната данъчна загуба	28	2
Общо икономия от данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	60	56

27. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата, които са свързани с Банката и вида на тяхната свързаност са както следва:

Свързани лица	Вид на свързаност	Период на свързаност
ТОКУШУКАЙ ИНКОРПОРЕЙТИД	Основен акционер	2020 г. и 2021 г.
ГЛОБАЛ - ПРАЙМ ООД	Дружества под общ контрол	2020 г. и 2021 г.
ФОНДАЦИЯ АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2020 г. и 2021 г.
КРЕДИТЛАНД ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2021 г.

Ключовият ръководен персонал е оповестен в Приложение 1.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември към 2020 г. Банката има вземания и задължения от/към свързани лица както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
Свързани лица и салда		
Основен акционер		
Получени депозити	6,427	17,541
Подчинен срочен дълг	1,956	-
Дружества под общ контрол		
Получени депозити	2,215	2,660
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал		
Получени депозити	1,125	558
Ключов ръководен персонал		
Отпуснати кредити	24	32
Получени депозити	236	268

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2021 ГОДИНА***всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго*

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2021 г. и 2020 г. от сделки със свързани лица са, както следва:

	2021	2020
Свързани лица и видове сделки		
Основен акционер		
Приходи от такси и комисионни	2	1
Разходи за лихви	19	3
Дружества под общ контрол		
Приходи от такси и комисионни	2	1
Разходи за лихви	2	3
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал		
Разходи за лихви	3	1
Ключов ръководен персонал		
Приходи от такси и комисионни	1	2
Приходи от лихви	1	2

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, начислени и изплатени през 2021 г., са на обща стойност 72 хил. лв. (2020 г.: 72 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, изплатени през 2021 г. са на обща стойност 479 хил. лв. (2020 г.: 431 хил. лв.).

28. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци включват:

	31.12.2021	31.12.2020
Вземания от Централната банка (Приложение 4)	63,326	39,133
Предоставени депозити на банки с оригинален падеж до три месеца (Приложение 5)	45,404	25,151
Парични средства в брой (Приложение 4)	9,684	10,328
Разплащателни сметки в чуждестранни банки (Приложение 5)	1,699	5,560
Разплащателни сметки в местни банки (Приложение 5)	347	479
Общо парични средства и парични еквиваленти в отчета за паричните потоци	120,460	80,651

29. ПОЕТИ УСЛОВНИ И НЕОТМЕНЯЕМИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Поетите от Банката условни и неотменяеми ангажименти се състоят от издадени гаранции и неусвоени средства по договорени кредити.

	31.12.2021	31.12.2020
Гаранции	3,460	3,016
Неусвоени кредитни ангажименти	41,286	29,659
	44,746	32,675

Към 31 декември 2021 г. са начислени провизии за кредитни загуби по договори за финансови гаранции и кредитни ангажименти в размер на 23 хил. лв. (31 декември 2020: 19 хил. лв.). Начислените провизии за кредитни загуби в отчета за всеобхватния доход за 2021 и 2020 г. са оповестени в Приложение 23.

30. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове рисък, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска е по изчерпателен и категоричен начин да се представят и анализират видовете рисък, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Основните видове финансови рискове, на които е изложена Банката са кредитен, ликвиден и пазарен, който включва лихвен, валутен и ценови рисък.

30.1. Финансови активи и пасиви

Таблиците по-долу показват балансовата и справедливата стойност на финансовите активи и пасиви:

	Балансова стойност	Справедлива стойност
Финансови активи		
Парични средства и вземания от Централната банка		
Кредити и вземания от банки	73,010	73,010
Кредити и вземания от клиенти	47,450	47,450
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	225,407	228,622
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	2,953	2,953
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	41,395	41,395
Общо активи	293	293
	390,508	393,723
Финансови пасиви		
Депозити от банки	65	65
Депозити от клиенти	381,710	351,260
Задължения по договори за лизинг	2,850	2,850
Подчинен дълг	1,959	1,959
Други финансови пасиви	23	23
Общо пасиви	386,607	356,157

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2020

	Балансова стойност	Справедлива стойност
Финансови активи		
Парични средства и вземания от Централната банка	49,461	49,461
Кредити и вземания от банки	31,190	31,190
Кредити и вземания от клиенти	225,197	228,622
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	9,529	9,529
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	38,753	38,753
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	293
Общо активи	354,423	357,848
Финансови пасиви		
Депозити от банки	45	45
Депозити от клиенти	351,063	351,260
Задължения по договори за лизинг	2,850	2,850
Други финансови пасиви	23	23
Общо пасиви	353,981	354,178

30.2. Кредитен рисък

Кредитният рисък представлява вероятността от загуба поради невъзможност на контрагента да посрещне задълженията си в срок. Банката структурира кредитния рисък като определя лимити за кредитния рисък като максимална експозиция към един дължник, към група свързани лица и съответни бизнес сектори. За намаляване на кредитния рисък, съгласно приетите Вътрешни кредитни правила, се изискват съответни обезпечения и гаранции.

Вземайки предвид значителната несигурност и икономическата конюнктура, породена от пандемията COVID-19 през 2020 Банката се присъедини към утвърдения от БНБ и Асоциацията на Банките в България (АББ) частен мораториум на плащанията и е започнала да прилага облекчения по кредитите, отговарящи на критериите съгласно Редът за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения по редовни експозиции на своите клиенти – кредитополучатели, засегнати от мерките във връзка с пандемията от COVID-19 и други мерки, целящи ефективно управление на кредитния портфейл и оценка на кредитния рисък в условията на пандемията (Приложение 1.6). Мерки по частния мораториум бяха приложени и през 2021 г. Както и през 2020 г., промените в кредитния рисък на ниво индустрии, портфейли и конкретни дължници са били обект на текущо наблюдение и фокус за ръководството през цялата 2021 г. , като при оценката на риска на дължниците е прилаган конкретно насочен индивидуален подход.

Паричните средства и вземанията от Централната банки в размер на 73,010 хил. лв. и 49,461 хил. лв. съответно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. не носят кредитен рисък за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Кредити и вземания от банки в размер на 47,450 хил. лв. и 31,190 хил. лв. съответно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. представляват предимно депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Банката управлява кредитния рисък, свързан с предоставени кредити и вземания от банки като залага лимити на експозиция на ниво контрагент.

Контрагентният рисък се разглежда на следните нива:

- суверенен рисък - невъзможност или нежелание на правителството на една държава да плати своите задължения;
- държавен рисък - рисъкът от неблагоприятни промени в обществено-политическата и/или икономическа обстановка в определена държава вследствие на които Банката би поела допълнителни политически и крос-бордин рискове, като например мораториум на плащанията или невъзможност за конвертиране на една валута в друга;
- банков рисък – рисъкът от влошаване на финансовото състояние на определена банка или небанкова финансова институция-контрагент, включително изпадане в неплатежоспособност, вследствие на което Банката би поела допълнителни рискове или би понесла загуби;
- преди сейлмент рисък – рисъкът от влошаване на финансовото състояние на определена банка-контрагент, включително изпадане в неплатежоспособност, вследствие на което не е в състояние да посрещне договорното си задължение преди датата на сейлмент. Този рисък съществува при търговия

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

- с ценни книги, дългови инструменти, FX и деривативи;
- сейлмент риск – рискът, който възниква на датата на сейлмента и се свежда до невъзможност за посрещане на договорното задължение.

Степента на контрагентен риск се определя въз основа на следните рейтинги:

- официален рейтинг – краткосрочният рейтинг, съобразен с дългосрочния рейтинг на определена държава или банка, изготвен от следните рейтингови агенции – Moody's, Tompson Bank Watch, Standard & Poors, Fitch;
- служебен рейтинг – оценката на определена банка, изготвена от страна на Токуда Банк АД при липса на рейтинг, изготвен от агенция, посочена по-горе;
- вътрешен рейтинг – рейтинг на дадена банка, определен от Токуда Банк АД, съобразно „Скала за вътрешен рейтинг на банки-контрагенти“. Вътрешният рейтинг се извежда въз основа на официален рейтинг или служебен рейтинг и пряко кореспондира с определен „глобален банков лимит“. Вътрешният рейтинг на небанкова финансова институция се определя единствено при наличие на официални рейтинги на поне една от рейтинговите агенции, упоменати по-горе.

Въз основа на вътрешния рейтинг се определя глобален банков лимит, като той се определя като по-малкото от допустимия процент от капитала на Банката и допустимия процент от капитала на контрагента, като процентите са дефинирани по рейтингова скала.

Финансовите активи, държани за търгуване в размер на 2,953 хил. лв. и 9,529 хил. лв. съответно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., носят основно пазарен риск за Банката (Приложение 30.4). Максималната експозиция на кредитен риск по тези инструменти е тяхната балансова стойност.

Дълговите инструменти по справедлива стойност през ДВД са в размер на 41,395 хил. лв. към 31 декември 2021 г. и 38,753 хил. лв. към 31 декември 2020 г. Максималната експозиция на кредитен риск по тези инструменти е тяхната балансова стойност.

През 2021 г. не се наблюдава завишено ниво на кредитния рисков, свързан с кредити и вземания от банки и в портфеля от ценни книжа, включително в контекста на ефекти от кризисни ситуации поради пандемията COVID-19. Банката се е придържала и продължава да се придържа към установените начини за оценка на риска и класификация на финансовите активи и следи за периодични изменения в кредитните рейтинги на банките контрагенти и емитентите на ценни книжа, вкл. и като последици от пандемичната стопанска обстановка на регионално, държавно и индивидуално ниво. През 2021 г. Банката инвестира в по-ниско рискови и краткосрочни ЦК.

Поетите от Банката условни ангажименти се състоят от издадени гаранции и неусвоени средства по договорени кредити, чиято стойност е в размер на 44,746 хил. лв. към 31 декември 2021 г. и 32,675 хил. лв. към 31 декември 2020 г. (Приложение 29) представлява максималната кредитна експозиция на Банката.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с балансова стойност в размер на 225,407 хил. лв. и 225,197 хил. лв. съответно към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този рисков, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, съгласно Политиката за обезценка на финансови активи и условни задължения.

В Банката са изгответи и се прилагат указания и насоки, свързани с прилагане на пакет от мерки, подпомагащи спазване с финансовото въздействие и последици от пандемията COVID-19 по отношение на кредитната дейност. Целта е да се задържи качеството на кредитния портфейл и да се минимизират загубите за Банката, вкл. и чрез предоговаряне на условията по кредитни сделки на кредитополучатели с предпоставки за влошаване на тяхната платежоспособност поради пандемията. Определени са критерии за приемане на незабавни мерки спрямо конкретния дълъжник.

Приети са за следене ранни сигнали за повишен рисков, които да бъдат наблюдавани и отчитани при приемането на мерки по предоговаряне на кредити по мораториумите. Разпознаването и анализирането на ранните сигнали за повишен рисков е непрекъснат процес.

Ръководството е определило следните потенциално рискови сектори (Приложение 8.2), изискващи повищено внимание и индивидуален подход при оценка:

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2021 ГОДИНА***всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго*

- Други дейности обслужващи обществото и личността;
- Изкуство, печатни издания, медии и реклами на дейност;
- Лека преработваща промишленост;
- Операции с недвижимо и движимо имущество, наемодателна дейност и бизнес услуги;
- Строителство;
- Транспорт;
- Туристически услуги;
- Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили, лични вещи и стоки за домакинството;
- ФЛ и домакинства;
- Финансови, застрахователни и осигурителни услуги;
- Хуманно здравеопазване, спорт и социални дейности

С цел ограничаване на въздействието на пандемията от COVID-19 върху кредитната дейност през 2020 г. са направени промени във вътрешните документи и процеси. Същите са в сила и през 2021 г. Промените включват:

- Приети са следните вътрешни документи, регламентирани промени във вътрешните процеси, бизнес стратегията и оценката на риска, свързани с кредитната дейност:
 - „Указания и насоки свързани с необходимостта от прилагане на пакет от мерки, подпомагащи справяне с финансовото въздействие от COVID-19 по отношение на кредитната дейност“.
 - „Допълнителни указания на Токуда банк, относно мораториум върху погасяването на кредити на физически и юридически лица и конкретни мерки във връзка с одобрения от БНБ ред за отсрочване и уреждане на изискуемите задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприятието от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията от COVID-19 и последиците от тях“.
 - „Оперативен план за оценка на вероятността от неизпълнение на кредити, предговорени по „Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества-финансови институции във връзка с предприятието от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията от COVID-19 и последиците от тях“, приет от УС на АББ и утвърден от УС на БНБ на 10.12.2020 г.“.
 - „Допълнение към Методиката за изготвяне на Вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) на „Токуда Банк“ АД за отчитане на ефекта от пандемията от Covid-19 в капиталовите изисквания по Стълб II“.
- Регламентирани са процесите и условията на предоговаряне на кредити по утвърдените от БНБ мораториуми за плащане, оценката на вероятността на неизпълнение и мониторинга по същите кредити.
- Приети са за следене ранни сигнали за повишен риск, които да бъдат наблюдавани и отчитани при предприемането на мерки по предоговаряне на кредити по мораториумите.
- Ограничения и промени в условията по нови кредити, прилагани на база индивидуална оценка на Банката за всяко отделно кредитно предложение.

Броят на експозициите, по които са приложени облекчения по мораториума са както следва:

31 декември 2021

Тип на клиента	Брой	Обслужвани			Необслужвани		
		Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	
Корпоративни клиенти	66	51,269	51,180	19	5,578	4,990	
Физически лица	54	3,347	3,286	7	209	155	
Общо	120	54,616	54,466	26	5,787	5,145	

31 декември 2020

Тип на клиента	Брой	Обслужвани			Необслужвани		
		Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	
Корпоративни клиенти	72	52,704	52,702	8	2,740	2,740	
Физически лица	61	3,802	3,574	1	21	-	
Общо	133	56,506	56,276	9	2,761	2,740	

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Компетентният орган на Банката за наблюдение, оценка и класифициране на финансовите активи и условните задължения и установяване на загуби от обезценка и провизии е Комитетът за анализ, класификация и провизиране (КАКП), който осъществява своята дейност по ред и правила, приети от УС.

Измерването и управлението на кредитният рисков е от основно значение за Банката. Традиционно кредитният портфейл заема най-голям дял от общите активи на Банката.

Органи за управление на кредитния рисков на Банката са УС, Кредитният съвет и Комитетът за анализ, класификация и провизиране. Структурата и дейността на тези органи са регламентирани с правила за работата им. Оперативните задължения на звената и длъжностните лица в Банката по управление на кредитния рисков са регламентирани във вътрешно-дружествените документи.

УС на Банката определя параметрите и лимитите за извършване на сделки и операции, свързани с кредитен рисков. Докладите и анализите до УС се изготвят от управление „Мониторинг и управление на риска“ (МУР) към края на всяко тримесечие.

Управлението и контролът на кредитния рисков се осъществяват на ниво:

- кредитна сделка:
 - при формиране на кредитната експозиция;
 - след формирането на кредитна експозиция.
- кредитен портфейл.

Управлението и контролът на кредитния рисков имат непрекъснат характер и се проявяват чрез система от процедури и мерки, включваща разпределението на отговорностите между структурните звена в Централното управление и офисите на Банката.

Контролът на кредитния процес на ниво кредитна сделка включва:

- оценка (рейтинг) на кредитоспособността на клиента, вкл. по отношение на финансово състояние, бизнес рисков и обезпечение;
- оценка на банковия кредитен рисков, вкл. дял на предложената експозиция към общия кредитен портфейл и капиталовата база и др.

Контролът на кредитния процес на ниво кредитен портфейл включва:

- оценка на качеството на кредитния портфейл на база кофициенти, отразяващи:
 - дял на кредитите, отчетени в групи, различни от „Редовен“, към общия размер на кредитния портфейл;
 - норма на провизиране;
 - дял на заделените обезценки по експозиции към общия обем заделени обезценки по кредитния портфейл.
- предложение за лимити, отразяващи провежданата кредитна политика:
 - лимити по отрасли;
 - максимална експозиция към кредитополучател и група свързани лица.

Вътрешна структура и звена, ангажирани с управлението на кредитния рисков

Управление „Корпоративно банкиране“ (КБ) и „Кредитиране на дребно“ (БД) в Централното управление на Банката, както и кредитните специалисти в офисите на Банката, в които има тази позиция:

- идентифицират, координират и отговарят за взаимоотношенията на Банката с клиенти по кредитни сделки, както и за привличане на нови клиенти;
- набират необходимата информация и изготвят фирмен, пазарен и финансов анализ и кредитни предложения до Кредитен съвет;
- администрират, наблюдават и управляват кредитния портфейл, включително събирамостта на кредитите;
- прилагат, координират, отговарят за и отчитат резултатите от кредитната дейност на Банката в съответствие с утвърдената кредитна политика.

Отделите за управление на кредитния рисков в МУР в Централното управление на Банката отговарят за превантивния контрол върху структурирани сделки, степента на обезпеченост, изпълнението на действащите лимити, като анализират и представят писмено становище относно поемания кредитен рисков и допустимостта наисканията за кредит по кредитни предложения, съгласно процедури, регламентирани в „Политика, правила

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

и процедури за кредитната дейност в „Токуда Банк“ АД“.

Управление „Кредитна администрация“ (КА) в Централното управление на Банката:

- преглежда, съгласува и контролира кредитната документация и съответствието ѝ с решението на компетентните органи по кредитните сделки;
- поддържа регистър на обезпеченията и на свързаните лица;
- наблюдава и контролира изпълнението на условията, предвидени в договорите за кредит и анексите към тях;
- контролира процеса по актуализация на оценките на обезпеченията, както и тяхната валидност;
- контролира процеса по актуализация (подновяване) на застраховките на обезпеченията.

Отдел „Съдебни вземания“ в Централното управление на Банката наблюдава и контролира съвместно с други звена кредити в забава над 90 дни или при настъпване на което и да е друго събитие, пораждащо основание за предсрочна изискуемост и осъществява процеса по събиране на всички изискуеми вземания по кредити с принудително събиране.

Управление „Правно“ в Централното управление на Банката анализира и дава становище относно правните рискове пред кредитна сделка, както и по отношение на предлаганото по нея обезпечение и участват в съгласуването и изготвянето на договори за кредит и в процеса по учредяване на обезпеченията.

Кредитният съвет е колективен орган към УС, чиято основна задача е управление на кредитния процес. В своята работа се ръководи от разпоредбите на Закона за кредитните институции и другите нормативни актове, уреждащи кредитните взаимоотношения, кредитната политика на Банката, вътрешно-дружествените документи и правилата за организацията на дейността му. Кредитният съвет разглежда и взима решения по предложения за предоставяне на нови експозиции и промени по съществуващи експозиции (вкл. предоваряне, преструктуриране, предсрочна изискуемост, принудително изпълнение и др.) в размер до 10% от Капиталовата база на Банката и предлага за разглеждане кредитни предложения за експозиции с размер над 10% от капиталовата база.

КАКП в качеството си на компетентния орган на Банката за наблюдение, оценка и класифициране на финансовите активи и условните задължения и за установяване на загубите от обезценка и провизиите взема решенията за класификация и определяне на загубите от обезценка на финансовите активи и за определянето на провизиите по условните задължения. В своята работа КАКП се ръководи от разпоредбите на Закона за кредитните институции, от действащото законодателство в страната, както и от вътрешно-дружествените документи на Банката.

Методологията за определяне на провизиите за обезценка реализира класификацията съгласно правилата зададени в Регламенти 2014/680 и 2015/1278. Ръководството разглежда експозициите като необслужвани и обслужвани.

Необслужвана експозиция е тази, при която са налице значими нарушения в обслужването ѝ или има данни, че финансовото състояние на дължника е влошено до степен, че текущите и очакваните му постъпления не са достатъчни за цялостно изплащане на неговите задължения към Банката и към другите му кредитори, както и когато Банката очаква да понесе загуба. Необслужвана е и експозиция, по която без реализиране на обезпечението е малко вероятно дължникът да изплати изцяло своите кредитни задължения, независимо от наличието на просрочена сума или броя на дните на просрочието, с изключение на експозиции, при които със сключването на договора за кредит реализацията на обезпечението е заложена в погасителния план. Допълнително, експозиция се класифицира като „необслужвана“ когато отговаря и на едно от следните условия:

- наstrupани са просрочени плащания по главницата или по лихвите със забава повече от 90 дни;
- във финансовото състояние на дължника има значимо влошаване, което може да застраши погасяването на задълженията;
- дължникът е обявен в несъстоятелност или е в процес на ликвидация и съществува риск да останат неудовлетворени кредитори;
- вземането, отразено като балансова позиция, е предмет на съдебно производство или е присъдено от съда на Банката, но не е събрано;
- други критерии съгласно предвиденото в чл. 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Обслужвана експозиция е експозиция, която не може да бъде класифицирана като необслужвана.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Преструктурирана експозиция е експозиция, по отношение на която са приложени мерки за преструктуриране. Мерките за преструктуриране се състоят от отстъпки към дължник, който е изпаднал във финансово затруднение при изпълнение на своите финансови ангажименти. Експозиция не се третира като преструктурирана, когато за дължника няма индикации да е във финансово затруднение при изпълнение на своите финансови ангажименти. Изменението в условията на договора, с което са направени отстъпки към дължник, който е изпаднал във финансово затруднение при изпълнение на своите финансови ангажименти, може да включва, но не се ограничава непременно до намаление на лихвения процент, главницата, начислената лихва или разсрочване на датите на изплащане на главница и/или лихви.

Политика и процес по обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти

Значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване

Към всяка отчетна дата Банката оценява дали кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. При оценката Банката отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, като за целта Банката сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата със същия риск към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване.

Обективни доказателства за значително увеличен кредитен риск на финансовия инструмент след първоначалното признаване:

- количествени критерии: просрочие на дължими плащания по кредита от над 30 дни, значително увеличение на вероятността от настъпване на неизпълнение през следващите 12 месеца – към отчетната дата
- качествени критерии: промяна на риск групата на експозицията към клиента от „Редовен“ в „Под наблюдение“, „Необслужван“ или „Загуба“, която не се дължи на прекласификация на експозиции на свързани с клиента трети лица към Банката; данни от попълнен въпросник за оценка на качеството на кредитите (въпросниците изследват наличието на увеличен кредитен риск или на кредитна обезценка от датата на отпускане на кредита, като оценката се извършва на база система от въпроси за финансовото състояние, ликвидността, правното състояние и др., всеки от които участва в крайния резултат с определено тегло); друга разумна и аргументирана информация.

Кредитна обезценка след първоначално признаване:

Финансовият актив е с кредитна обезценка след първоначално признаване при настъпване на комбинация от събития, които може да включват значително финансово затруднение на дължника, което води до невъзможност за погасяване на пълния размер на дълга.

Обективни доказателства за кредитна обезценка на финансовия актив са:

- количествени критерии: просрочие на дължими плащания по кредита от над 90 дни.
- качествени критерии: промяна на риск групата на експозицията към клиента на „Необслужван“ или „Загуба“ по причини, различни от прекласификация на експозиции на свързани с клиента трети лица към Банката или присъждане на статус на кредита „Съдебен“ или „Присъден“; разумна и аргументирана информация, данни от попълнен въпросник за оценка на качеството на кредитите.

Финансови активи, закупени или първоначално създадени с голям отбив, който отразява понесени кредитни загуби, се категоризират като Закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка (наричани за краткото по-долу „POCI“ - Purchased or originated credit impaired) и се причисляват към категорията на финансовите активи с кредитна обезценка

Фази на отчитане на кредитните експозиции

В зависимост от наличието на значително увеличен кредитен риск след първоначално признаване и на кредитна обезценка след първоначално признаване, кредитните експозиции се отчитат в следните фази:

- Фаза 1 – по експозицията не се наблюдава значително увеличен кредитен риск след първоначалното признаване
- Фаза 2 – налице е значително увеличен кредитен риск след първоначално признаване
- Фаза 3 – налице е кредитна обезценка

Фазата на отчитане на кредитните експозиции се определя към всяка отчетна дата на база на оценката за наличие на значително увеличение в кредитния риск след първоначално признаване и на кредитна обезценка.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Определяне на очакваните кредитни загуби на кредитните експозиции

Индивидуално и колективно оценявани за обезценка кредитни експозиции

Индивидуално оценявани кредитни експозиции за обезценка са всички значими експозиции (експозиции над 500 хил. лв.) във Фаза 3 и други експозиции по преценка на Банката. Колективно оценявани кредитни експозиции за обезценка са всички кредитни експозиции, които не са индивидуално оценявани за обезценка. При определяне на ОКЗ на кредитните експозиции, Банката използва различни подходи, в зависимост от това дали кредитната експозиция е индивидуално оценявана за обезценка или колективно.

Определяне ОКЗ за колективно оценявани експозиции за обезценка

Използваните подходи за определяне на ОКЗ отчитат историческото поведение на кредитните експозиции и очакваното бъдещо развитие на отделни макро-икономически, пазарни, нормативни и др. фактори, оказващи влияние върху възможността на кредитополучателите да обслужват задълженията си по кредитните експозиции. ОКЗ се определя на ниво кредит и се изчислява по формулата $ECL = EAD \times PD \times LGD$ където:

- EAD (exposure at default) = текуща балансова експозиция + CCF x неизползвана част от разполагаемия лимит, където CCF – кредитен конверсионен фактор; EAD за задбалансови ангажименти = CCF x задбалансов ангажимент;
- PD (probability of default) – приложимата за кредита вероятност от настъпване на неизпълнение, изчислена по модела за изчисление на вероятностите за настъпване на неизпълнение. За кредити във Фаза 1 се ползва вероятност от настъпване на неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредити във Фаза 2 и Фаза 3 се ползва вероятност от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия актив;
- LGD (loss given default) – загуба при настъпване на случай на неизпълнение – представлява разликата между кредитната експозиция и общия размер на NRV (дефинирано по-долу) на наличните обезпечения по кредита (в случай, че $NRV > 0$) и размера на кредитната експозиция; в случай, че NRV на обезпеченията надвишава кредитната експозиция, $LGD = 0$;
- NRV (Net Realizable Value) – нетна възстановима стойност на обезпечението към съответната отчетна дата; определя се като сборът от пазарните стойности на обезпеченията по кредита, изчислени при ползването на стандартни допускания за (i) очаквани промени на стойността във времето, (ii) очакван срок за реализация и (iii) очаквани разходи по реализацията.

Стойностите на параметрите, допусканията и правилата за изчисление са дефинирани детайлно в Политиката за класификация, провизиране и обезценка на финансови активи и условни задължения.

Определяне на ОКЗ за индивидуално оценявани експозиции за обезценка

Очакваната кредитна загуба се определя на ниво кредит. Кредитната експозиция се оценява за обезценка чрез сравнение на брутната стойност на експозицията с нетната настояща стойност от прогнозните парични потоци от дейността, продажба на обезпечението или други източници. Очакваните парични потоци имат прогнозен характер и при анализа се разглеждат най-малко два основни сценария: (i) сценарий, при който експозицията се обслужва редовно съгласно действащия погасителен план и (ii) сценарий, в който експозицията се погасява от реализация на обезпечението. Очакваните парични потоци от реализация на обезпечението се определят на индивидуална база за съответната експозиция. Нетната настояща стойност на паричните потоци от различните сценарии се претегля с различна тежест за достигане на обобщен резултат, който се сравнява с брутната стойност на кредита. ОКЗ представлява разликата между брутната стойност на кредита и претеглената нетна настояща стойност на очакваните парични потоци по различните сценарии.

С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлни процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения приемливи за Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Банката е приела и следи за спазването на лимити за кредитна експозиция по отрасли. Тези лимити целят ограничаване концентрацията на кредитния портфейл, което би довело до завишена кредитен риск.

С цел отчитане на влиянието на пандемията от COVID-19 върху кредитния портфейл, Банката прилага следните промени в модела за определяне на ОКЗ:

- Прилага се увеличено PD на кредити във Фаза 1 и 2 към кредитополучатели, опериращи в определените от Банката рискови отрасли по COVID-19.
- Увеличени са сроковете за реализация на обезпечения, използвани в LGD за всички кредити на колективно оценяване за обезценка.
- Приложени са удължени срокове на реализация на обезпеченията в съответните сценарии за определяне на ОКЗ по кредити на индивидуално оценяване за обезценка, които са на управление в

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

„Корпоративно банкиране“.

- Извършва се периодичен преглед за необходимост от допълнителна актуализация на модела, на рисковите отрасли по COVID-19, както и на развитието на пазара на недвижими имоти в условията на пандемията, вкл. за изкръстализиране на по-ясни негативни тенденции в равнището на техните пазарни цени.

Качество на вземания от Централната банка

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към Централната банка съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват движението на амортизираната стойност на експозициите преди коректива за очаквани кредитни загуби и коректива за очаквани кредитни загуби през отчетния период.

	2021		2020	
	Фаза 1		Фаза 1	
	Брутна амортизирана стойност	Коректив за очаквани кредитни загуби	Брутна амортизирана стойност	Коректив за очаквани кредитни загуби
Стойност на 1 януари	39,135	(9)	43,632	(9)
Нововъзникнали експозиции	1,743,896	(1)	1,286,921	-
Изплатени експозиции	(1,719,699)	4	(1,291,418)	7
Стойност на 31 декември	63,332	(6)	39,135	(2)

Качество на кредити и вземания от банки

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към банки съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват движението на амортизираната стойност на експозициите преди коректива за очаквани кредитни загуби и коректива за очаквани кредитни загуби през отчетния период.

	2021		2020	
	Фаза 1		Фаза 1	
	Брутна амортизирана стойност	Коректив за очаквани кредитни загуби	Брутна амортизирана стойност	Коректив за очаквани кредитни загуби
Стойност на 1 януари	31,193	(3)	26,166	(3)
Нововъзникнали експозиции	397,772	(2)	378,709	(2)
Изплатени експозиции	(381,513)	3	(373,682)	2
Стойност на 31 декември	47,452	(2)	31,193	(3)

Качество на дългови и капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към дългови и капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват движението на справедливата стойност на експозициите и очакваните кредитни загуби през отчетния период.

	2021		2020	
	Фаза 1		Фаза 1	
	Справедлива стойност	Очаквана кредитна загуба	Справедлива стойност	Очаквана кредитна загуба
Стойност на 1 януари	39,046	(15)	27,234	(37)
Нововъзникнали експозиции	33,135	(30)	33,275	-
Изплатени експозиции	(30,368)	8	(20,112)	22
Нетно изменение в справедливата стойност	(268)	-	(327)	-
Изменение в начислени лихви	143	-	(1,024)	-
Стойност на 31 декември	41,688	(37)	39,046	(15)

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Качество на кредити и вземания от клиенти

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към клиенти съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват движението на амортизираната стойност на експозициите преди коректива за очаквани кредитни загуби и коректива за очаквани кредитни загуби през отчетния период.

Промяна в брутната амортизирана стойност

Стойност на 1 януари 2021

Нововъзникнали експозиции

Изплатени експозиции

Преминаване към Фаза1

Преминаване към Фаза2

Преминаване към Фаза3

Отписани суми

Стойност на 31 декември 2021

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2021
Стойност на 1 януари 2021	166,074	37,752	30,634	234,460
Нововъзникнали експозиции	46,530	5224	719	52,473
Изплатени експозиции	(45,041)	(4,238)	(2,175)	(51,454)
Преминаване към Фаза1	4,845	(4,817)	(28)	-
Преминаване към Фаза2	(21,697)	21,757	(60)	-
Преминаване към Фаза3	(295)	(484)	779	-
Отписани суми			(1,889)	(1,889)
Стойност на 31 декември 2021	150,416	55,194	27,980	233,590

Промяна на коректива за обезценка

Стойност на 1 януари 2021

Начислена обезценка

Възстановена обезценка

Увеличение на коректива за обезценка от неприизнати

лихви на кредити във Фаза 3

Преминаване към Фаза1

Преминаване към Фаза2

Преминаване към Фаза3

Отписани суми

Стойност на 31 декември 2021

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2021
Стойност на 1 януари 2021	73	425	8,765	9,263
Начислена обезценка	59	236	1,449	1,744
Възстановена обезценка	(42)	(341)	(663)	(1,046)
Увеличение на коректива за обезценка от неприизнати	-	-	111	111
лихви на кредити във Фаза 3				
Преминаване към Фаза1	1	(1)	-	-
Преминаване към Фаза2	(2)	4	(2)	-
Преминаване към Фаза3	-	(12)	12	-
Отписани суми	-	-	(1,889)	(1,889)
Стойност на 31 декември 2021	89	311	7,783	8,183

Промяна в брутната амортизирана стойност

Стойност на 1 януари 2020

Нововъзникнали експозиции

Изплатени експозиции

Преминаване към Фаза1

Преминаване към Фаза2

Преминаване към Фаза3

Отписани суми

Стойност на 31 декември 2020

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2020
Стойност на 1 януари 2020	161,377	25,576	31,451	218,404
Нововъзникнали експозиции	42,177	6,162	218	48,557
Изплатени експозиции	(25,735)	(2,566)	(2,525)	(30,826)
Преминаване към Фаза1	1,394	(1,312)	(82)	-
Преминаване към Фаза2	(12,609)	12,859	(250)	-
Преминаване към Фаза3	(530)	(2,967)	3,497	-
Отписани суми	-	-	(1,675)	(1,675)
Стойност на 31 декември 2020	166,074	37,752	30,634	234,460

Промяна на коректива за обезценка

Стойност на 1 януари 2020

Начислена обезценка

Възстановена обезценка

Увеличение на коректива за обезценка от неприизнати

лихви на кредити във Фаза 3

Преминаване към Фаза1

Преминаване към Фаза2

Преминаване към Фаза3

Отписани суми

Стойност на 31 декември 2020

	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2020
Стойност на 1 януари 2020	44	80	10,251	10,375
Начислена обезценка	55	396	1,087	1,538
Възстановена обезценка	(26)	(69)	(924)	(1,019)
Увеличение на коректива за обезценка от неприизнати	-	-	44	44
лихви на кредити във Фаза 3				
Преминаване към Фаза1	1	(1)	-	-
Преминаване към Фаза2	(1)	20	(19)	-
Преминаване към Фаза3	-	(1)	1	-
Отписани суми	-	-	(1,675)	(1,675)
Стойност на 31 декември 2020	73	425	8,765	9,263

Промяната в размера на поетите ангажименти и договори за финансови гаранции и промяната в провизиите е представена в таблиците по-долу.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
 всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

<u>Промяна в размера на поетите ангажименти и договори за финансови гаранции</u>	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2021
Стойност на 1 януари 2021	30,058	2,335	282	32,675
Нововъзникнали експозиции	30,391	290	-	30,681
Изплатени експозиции	(17,657)	(748)	(205)	(18,610)
Преминаване към Фаза1	27	(27)	-	-
Преминаване към Фаза2	(125)	125	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021	42,694	1,975	77	44,746
<u>Промяна в провизията за преоценка</u>	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2021
Стойност на 1 януари 2021	11	8	-	19
Начислена	5	3	-	8
Възстановена	(1)	(3)	-	(4)
Преминаване към Фаза1	-	-	-	-
Преминаване към Фаза2	-	-	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2021	15	8	-	23
<u>Промяна в размера на поетите ангажименти и договори за финансови гаранции</u>	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2020
Стойност на 1 януари 2020	26,910	2,823	10	29,743
Нововъзникнали експозиции	14,947	197	282	15,426
Изплатени експозиции	(11,131)	(1,353)	(10)	(12,494)
Преминаване към Фаза1	201	(201)	-	-
Преминаване към Фаза2	(869)	869	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	30,058	2,335	282	32,675
<u>Промяна в провизията за преоценка</u>	Фаза1	Фаза2	Фаза3	2020
Стойност на 1 януари 2020	6	4	6	16
Начислена	6	7	-	13
Възстановена	(1)	(3)	(6)	(10)
Преминаване към Фаза1	-	-	-	-
Преминаване към Фаза2	-	-	-	-
Преминаване към Фаза3	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	11	8	-	19

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Класификацията на кредити и вземания от клиенти е както следва:

31 декември 2021	По предоставени кредити и вземания от клиенти			Неусвоен ангажимент			По предоставени гаранции		
	Размер	дял в %	Обезценка	Размер	Размер	дял в %	Провизии за кредитни загуби		
							Провизии за кредитни загуби	Провизии за кредитни загуби	Провизии за кредитни загуби
Обслужвани	205,610	88.02	400	41,209	3,460	100.00			23
Необслужвани	27,980	11.98	7,783	77	-	-			-
Общо	233,590	100.00	8,183	41,286	3,460	100.00			23
31 декември 2020	По предоставени кредити и вземания от клиенти			Неусвоен ангажимент			По предоставени гаранции		
	Размер	дял в %	Обезценка	Размер	Размер	дял в %	Провизии за кредитни загуби		
							Провизии за кредитни загуби	Провизии за кредитни загуби	Провизии за кредитни загуби
Обслужвани	203,671	86.87	494	29,377	3,016	100.00			19
Необслужвани	30,789	13.13	8,769	282	-	-			-
Общо	234,460	100.00	9,263	29,659	3,016	100.00			19
31.12.2021					31.12.2020				
		Необезценени	Обезценени			Необезценени	Обезценени		
Без просрочие		128,703	55,868	Без просрочие		122,357	68,302	Без просрочие	
Просрочия до 30 дни		17,351	1,636	Просрочия до 30 дни		14,386	3,170	Просрочия до 30 дни	
Просрочия от 31 до 60 дни		5,434	2,623	Просрочия от 31 до 60 дни		802	164	Просрочия от 31 до 60 дни	
Просрочия от 61 до 90 дни		213	76	Просрочия от 61 до 90 дни		659	200	Просрочия от 61 до 90 дни	
Просрочия от 91 до 180 дни		380	215	Просрочия от 91 до 180 дни		743	187	Просрочия от 91 до 180 дни	
Просрочия над 180 дни		3,164	17,927	Просрочия над 180 дни		3,811	19,679	Просрочия над 180 дни	
Отчетна стойност		155,245	78,345	Отчетна стойност		142,758	91,702	Отчетна стойност	
Коректив за загуби от обезценка		-	(8,183)	Коректив за загуби от обезценка		-	(9,263)	Коректив за загуби от обезценка	
Балансова стойност		155,245	70,162	Балансова стойност		142,758	82,439	Балансова стойност	

Обезценените експозиции включват тези, по които Банката е отчела обезценка.

В следната таблица е представен портфейлът на Банката на база приети по вид обезпечения:

	2021	2020
Обезпечени с парични средства и ДЦК	758	782
Обезпечени с ипотека	198,967	196,602
Залог на машини и съоръжения	6,896	6,916
Залог на вземания	19,621	20,525
Други обезпечения	6,660	8,206
Необезпечени	688	1,429
 Обезценка	 (8,183)	 (9,263)
Общо	225,407	225,197

Банката приема жилищни имоти като обезпечение за *ипотечните кредити*, които предоставя на своите клиенти. Банката следи за обезпечеността на ипотечните кредити в Банкиране на дребно, използвайки съотношението заем към стойност (LTV), което се изчислява като съотношение на брутната сума на заема към пазарна стойност на обезпечението. Оценката на обезпечението се базира на (1) външна оценка от лицензиирани оценители от утвърден списък, който съгласно вътрешните правила на Банката подлежи на годишно преразглеждане и на (2) допълнителен преглед и корекции на стойността съгласно изгответо

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

техническо становище на експерти на Банката. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити обикновено се базира на първоначалната стойност на обезпечението, актуализирана въз основа на промени в индексите на цените на жилищата и съответно на периодична преоценка на обезпеченията съгласно действащите вътрешни правила за кредитна дейност. В допълнение, Банката изиска актуализация на стойностите на обезпеченията при всяко предоваряне, преструктуриране или започване на принудително изпълнение по индивидуални експозиции.

Таблициата по-долу показва експозициите от ипотечни кредити (тези с цел покупка на жилище и които имат обезпечение жилищен имот) по диапазони на LTV. Стойността, с която обезпеченията участват при изчислението на LTV е по-малката от пазарната и застрахователната им стойност

	31.12.2021	31.12.2020		
	Брутната амортизирана стойност	Коректив за загуби от обезценка	Брутната амортизирана стойност	Коректив за загуби от обезценка
LTV ratio/коффициент кредит стойност				
Под 50%	8,499	-	5,744	-
51-70%	7,926	(4)	6,223	-
71-90%	9,713	(2)	8,675	-
91-100%	926	(1)	782	(22)
Над 100%	1,893	(119)	1,560	(84)
Общо	28,957	(126)	22,984	(106)

В таблицата по-долу е представена информация за кредитните рейтинги при определяне на кредитното качеството на финансови активи на Банката. Банката използва като основен източник информация за кредитни рейтинги от рейтинговата агенция Fitch, а където такива не са налични е използван рейтинг на друга рейтингова агенция (S&P).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

	31.12.2021	31.12.2020
Вземания от Централната банка:		
рейтинг BBB	63,326	39,133
Общо вземания от Централната банка	63,326	39,133
Кредити и вземания от банки		
рейтинг А	25,389	14,348
рейтинг А-	1,699	5,560
рейтинг AA-	10,360	10,557
рейтинг BBB	7,662	196
рейтинг BBB-	2,339	10
рейтинг BB	-	31
рейтинг BB+	-	487
без рейтинг	1	1
Общо кредити и вземания от банки	47,450	31,190
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ		
рейтинг AA+	-	6,375
рейтинг BBB	-	2,996
без рейтинг	2,953	158
Общо финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	2,953	9,529
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД		
рейтинг А	-	1,952
рейтинг AA+	-	9,560
рейтинг AAA	10,354	-
рейтинг B+	-	2,064
рейтинг BBB	31,041	19,238
рейтинг BBB-	-	5,939
Общо дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	41,395	38,753
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД		
без рейтинг	293	293
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	293

Финансовите активи, държани за търгуване без рейтинг представляват основно корпоративни облигации и акции на местни емитенти, за които няма кредитен рейтинг от рейтингова агенция. Инвестициите в ценни книжа с рейтинг по-нисък от BBB/положителна перспектива (основно дългови ценни книжа на централни правителства) са предмет на изрично одобрение от Комитета за управление на активите и пасивите.

Концентрация на кредитен риск

Значителен процент от кредитния портфейл на Банката е концентриран в ограничен брой кредитополучатели. Независимо от регуляторните ограничения за големи експозиции, съществува риск дейността на Банката, финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ да бъдат негативно повлияни при неизпълнение на задълженията от страна на някои от най-големите кредитополучатели. Информация за големите експозиции на Банката към клиенти, различни от банки (експозиции, които представляват 10% или повече от капиталовата база на Банката) по балансова стойност към 31 декември 2021 г. и 2020 г. е представена в таблицата по-долу:

	2021		2020	
	в хиляди лева	% от капиталова база	в хиляди лева	% от капиталова база
Най-голяма обща експозиция към клиентска група	11,667	28.34%	8,855	21.09%
Общ размер на петте най-големи експозиции	41,025	99.66%	36,523	86.99%
Обща сума на всички експозиции – над 10% от капитала	114,201	277.42%	96,489	229.81%

Концентрацията на кредитен риск по икономически сектори е оповестена в Приложение 8.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

30.3. Ликвиден рисък

Ликвидният рисък се поражда от несъответствието между падежа на активите и пасивите и възможна липса на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Дейността на Банката изисква устойчив паричен поток, който да замени съществуващите депозити при изтичането на срока им (падежа), както и да задоволи търсенията на клиентите за допълнителни кредити.

При управление на ликвидността Банката взема предвид и ангажиментите, свързани с неусвоената част на отпуснатите кредити и нивото на всички условни ангажименти.

За осигуряване спазване на политиката по ликвидността Банката предприема следните мерки:

- разработва правила и процедури за управление на ликвидността;
- дефинира адекватните ликвидни активи;
- изгражда информационна система за наблюдение на ликвидността на основата на падежна таблица;
- формира показатели за измерване на ликвидността;
- определя орган за регулиране на ликвидността и неговите отговорности и задачи;
- определя система за управление и контрол на ликвидния рисък;
- разработва сценарии за действие на Банката като в нормална обстановка – „действащо предприятие“, така и в период на „ликвидна криза“;
- регламентира задължителната информация за нуждите на текущото управление, както и за отчетността пред БНБ.

Основните параметри на политиката по ликвидността на Банката се приемат от Управителния съвет, като цялостната организация по нейното изпълнение се възлага на Комитета по управление на активите и пасивите, като той е основен орган за управление на ликвидността на Банката. Комитетът носи пряка отговорност за състоянието на ликвидността и за текущото ѝ управление на основата на решенията на Управителния съвет, както и за текущото управление на активите и пасивите. Комитетът заседава най-малко веднъж месечно, а при необходимост (при опасност от ликвидна криза) и ежедневно, с цел преодоляване на евентуални ликвидни затруднения.

Контролът и регулирането на ликвидността общо за Банката и по офиси се извършва централизирано от управление „Ликвидност и пазари“.

Следи се нивото на ликвидните средства и нивото на ликвидните средства за поддържане. На тази база се следи съотношението налични ликвидни средства/кредитни вложения и други вземания на Банката.

Банката поддържа голям обем високоликвидни активи под формата на парични средства в каса и в БНБ, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. паричните средства и парични салда при БНБ представляват съответно 17% и 12% от общите активи на Банката.

Като допълнителен инструмент за осигуряване на ликвидност, Банката използва предоставените средства на банки. В основната си част това са депозити в първокласни международни и български банки с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. кредитите и вземанията от банки представляват съответно 11% и 8% от общите активи на Банката.

Държавните ценни книжа, които Банката притежава и не е заложила като обезпечение към 31 декември 2021 г. и 2020 г. са съответно 8% и 9% от общите активи. Поддържайки 36% (2020 г.: 29%) от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежиращи финансови пасиви.

Брутният (недисконтиран) номинален изходящ паричен поток на финансовите пасиви на Банката е както

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

следва:

31 декември 2021	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Депозити от банки	65	-	-	-	-	65
Депозити от клиенти	212,805	34,332	69,098	64,490	1,795	382,520
Задължения по договори за лизинг	78	156	702	1,329	125	2,390
Подчинен дълг	-	-	-	-	2,951	2,951
Други финансови пасиви	238	-	-	-	-	238
Общо финансови пасиви	213,186	34,488	69,800	65,819	4,871	388,164

31 декември 2020	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Депозити от банки	45	-	-	-	-	45
Депозити от клиенти	199,364	24,205	63,040	63,810	1,736	352,155
Задължения по договори за лизинг	79	158	715	1,666	232	2,850
Други финансови пасиви	23	-	-	-	-	23
Общо финансови пасиви	199,511	24,363	63,755	65,476	1,968	355,073

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства по депозити на физически и юридически лица. Към 31 декември 2021 г. голяма част от тях – 150 (2020 г.: 444) са с остатъчен срок под 1 месец. Често клиентите предпочитат сключване на договор за депозит с единомесечен срок и предоговарянето му за продължителен период от време. Поради това единомесечните депозити практически са относително постоянен ресурс за Банката.

Не са индикирани негативни ефекти върху ликвидността на Банката като последица от пандемичната обстановка COVID-19.

30.4. Пазарен рисков

Пазарен е рисъкът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката и капитала. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения и оказват влияние върху рентабилността на Банката. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

Банката управлява притежаваните от нея финансови инструменти, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството на Банката посредством покупко-продажба на финансови инструменти или чрез откриване на компенсираща позиция за хеджиране на риска.

За минимизиране източниците на пазарен риск Банката е приела правила за инвестиции във финансови инструменти, както следва:

- Чуждестранни държавни ценни книжа – могат да бъдат закупувани само, ако имат кредитен рейтинг, не по-нисък от BBB/положителна перспектива на Standard&Poors или еквивалентна оценка за кредитоспособност, като максималното ниво на експозицията е лимитирано;
- Корпоративни облигации, емитирани от банки – при кредитен рейтинг на емитента, не по-нисък от BBB/положителна перспектива на Standard&Poors или еквивалентна оценка за кредитоспособност, като максималното ниво на експозицията е лимитирано;
- Корпоративни акции – лимитирана обща експозиция;
- Корпоративни облигации – могат да бъдат закупувани само, ако имат кредитен рейтинг, не по-нисък от BBB/положителна перспектива на Standard&Poors или еквивалентна оценка за кредитоспособност. В противен случай се прави прецизен анализ на количествени и качествени показатели, за да бъде максимално защитена тезата за тяхното закупуване. Максималното ниво на експозицията е лимитирано.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Отклонения от заложените лимити се допускат след изрично одобрение от страна на Комитета за управление на активите и пасивите.

Управлението на пазарните рискове включва:

- Определяне на съотношението на ценни книжа и активи на паричния пазар. Това съотношение е динамична величина и както съотношението банков/търговски портфейл се определя съобразно матуритетната структура на привлечените средства на Банката, входящите и изходящи парични потоци, нуждите от ликвидност, нивото на доход и целите на Банката;
- Анализ на съотношението риск/доход.

В съответствие с приетите цели и принципи Банката прилага следните подходи за управление на пазарния риск:

- VaR анализ, Анализ на дюрацията на финансовите инструменти и стандартизиран лихвен шокове за определяне и анализиране на ефекта от различни рискови фактори върху стойността и доходността на портфейла, за да се определи оптималното съотношение риск/доход;
- Банката анализира съотношението риск/доход, като при равен риск избира инвестициите с по-висок доход, а при равен доход – тези с по-нисък риск.

Комитетът по управление на активите и пасивите приема алтернативни сценарии за действия в обстановка на повишен пазарен риск, предизвикани в резултат на резки промени в условията на пазара, в рамките на предоставените лимити за отделните видове операции. Комитетът осъществява наблюдение и предлага вземането на мерки за отклоняване от обичайните лимити, с оглед преодоляването на такива ситуации.

За оценка на лихвената чувствителност на търговския портфейл Банката използва модифицираната дюрация на портфейла, изчислявана на дневна база.

За оценка на ефекта от потенциално възможни екстремни флуктуации на лихвените нива върху стойността на търговския портфейл Банката анализира ефекта от 100 базисни точки, като този ефект не трябва да надвишава 5% от капиталовата база, изчислена през последното тримесечие.

По смисъла на Наредба 7 на БНБ, Банката анализира ефекта на промяна на лихвите с 200 б.т. като очакван резултат върху капитала. Ефектът не трябва да надвишава 20% от капиталова база.

Не са индикирани допълнителни негативни ефекти върху пазарния риск за Банката като последица от пандемичната обстановка COVID-19.

30.4.1. Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по времеви диапазони, в зависимост от моментните на тяхната преоценка (за инструментите с плаващ лихвен процент) и падеж (за инструментите с фиксиран лихвен процент). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент. Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвенна доходност. Ръководството оценява експозицията на Банката към лихвен риск в банков портфейл и чувствителността ѝ към този риск, като умерена, с оглед обемите и структурата на бизнеса.

При управление на лихвения риск Банката прилага политика и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Посредством управлението на лихвения риск Банката се стреми към стабилизиране на спреда между лихвените приходи и лихвените разходи с цел осигуряване адекватна рентабилност и максимизирана стойност при приемлива степен на риск.

Управлението на лихвения риск в Банката се основава на оценката на размера и чувствителността на

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

експозицията към промени в пазарните лихвени проценти и вероятността за реализиране на тези промени. Банката е изградила система за измерване на лихвения риск, която покрива всички източници на лихвен риск и оценява ефекта от промените в лихвените проценти.

Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в български лева, обичайно се определят на база на движението на основния лихвен процент, определен от Централната банка. Лихвените проценти за активи и пасиви, деноминирани в евро, са базирани на котировките на Европейската централна банка.

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банката е изложена на риск от промени в основните лихвени индекси, служещи за определяне на лихвените проценти.

В зависимост от конкретните условия се използват следните подходи при управлението на лихвения риск, прилагайки метода на дисбаланс:

- Балансираност – осигуряване на паритет между лихвочувствителните активи и пасиви;
- Преструктуриране на портфейлите от активи и пасиви при възникването на циклични изменения на лихвените проценти;
- Определяне размера на лихвените проценти, както и техния вид (фиксирани или променливи) по активите и пасивите на Банката в зависимост от тенденциите на развитие на вътрешния и международни финансова пазари.

В своята дейност Банката се стреми към заемане на положителен дисбаланс по отношение на матуритета на активите и пасивите и балансирана позиция по отношение на лихвочувствителните активи и пасиви.

Лихвените активи и пасиви на Банката, категоризирани по дата на договорената промяна в лихвените проценти по периоди на промяна на лихвения процент е както следва:

31 декември 2021	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
<i>Лихвени активи</i>						
Кредити и вземания от банки	47,450	-	-	-	-	47,450
Кредити и вземания от клиенти	193,382	135	2,001	6,868	23,021	225,407
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	-	1,997	10,354	29,044	-	41,395
Общо лихвени активи	240,832	2,132	12,355	35,912	23,021	314,252
<i>Лихвени пасиви</i>						
Депозити от банки	65	-	-	-	-	65
Депозити от клиенти	212,805	34,321	68,952	63,886	1,746	381,710
Подчинен дълг	-	-	-	-	1,959	1,959
Задължения по договори за лизинг	78	156	702	1,329	125	2,390
Общо лихвени пасиви	212,948	34,477	69,654	65,215	3,830	386,124
Дисбаланс между лихвените активи и пасиви, нетно	27,884	(32,345)	(57,299)	(29,303)	19,191	(71,872)

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
 всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2020	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Лихвени активи						
Кредити и вземания от банки	31,190	-	-	-	-	31,190
Кредити и вземания от клиенти	195,887	5,517	1,819	2,696	19,278	225,197
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	-	13,175	11,263	14,315	-	38,753
Общо лихвени активи	227,077	18,692	13,082	17,011	19,278	295,140
Лихвени пасиви						
Депозити от банки	45	-	-	-	-	45
Депозити от клиенти	199,362	24,193	62,872	62,992	1,644	351,063
Задължения по договори за лизинг	79	158	715	1,666	232	2,850
Общо лихвени пасиви	199,486	24,351	63,587	64,658	1,876	353,958
Дисбаланс между лихвените активи и пасиви, нетно	27,591	(5,659)	(50,505)	(47,647)	17,402	(58,818)

Средните ефективни лихвени проценти по лихвоносните финансовите инструменти на Банката са, както следва:

	31.12.2021	31.12.2020
Лихвоносни активи		
Кредити и вземания от банки	(0.21)	0.08
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	2.86	0.52
Кредити и вземания от клиенти	3.97	4.33
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	0.72	1.37
Лихвоносни пасиви		
Депозити от банки	-	-
Депозити от клиенти	0.21	0.28
Задължения по договори за лизинг	0.46	0.52
Подчинен дълг	5.00	-

30.4.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутен борд. Откритата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката.

Валутният риск е риск от негативно влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Управлението на валутния риск се основава на лимити за открити позиции в конкретни валути и активно управление на открити позиции с цел намаляване на изложеността на Банката към този риск. Основната част от активите и пасивите на Банката са деноминирани в евро или левове, поради което неблагоприятна промяна на валутните курсове е несъществена. Банката цели да не държи открити позиции във валути, различни от евро.

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност е следната:

31 декември 2021	Лева	Евро	Долари на САЩ	Японски йени	Други	Общо
<i>Активи</i>						
Парични средства и вземания от Централната банка	64,616	6,676	648	99	971	73,010
Кредити и вземания от банки	124	21,462	24,648	12	1,204	47,450
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	249	-	2,704	-	-	2,953
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	26,646	4,395	10,354	-	-	41,395
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	-	-	293
Кредити и вземания от банки	174,091	50,795	521	-	-	225,407
Общо активи	266,019	83,328	38,875	111	2,175	390,508
<i>Пасиви</i>						
Депозити от банки	-	34	31	-	-	65
Депозити от клиенти	200,366	140,413	38,670	90	2,171	381,710
Подчинен дълг	-	1,959	-	-	-	1,959
Задължения по договори за лизинг	2,390	-	-	-	-	2,390
Други финансови пасиви	5	94	139	-	-	238
Общо пасиви	202,761	142,500	38,840	90	2,171	386,362
Нетна позиция	63,258	(59,172)	35	21	4	4,146
31 декември 2020	Лева	Евро	Долари на САЩ	Японски йени	Други	Общо
<i>Активи</i>						
Парични средства и вземания от Централната банка	37,379	9,725	1,880	268	209	49,461
Кредити и вземания от банки	325	11,124	15,323	3,269	1,149	31,190
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	3,153	-	6,376	-	-	9,529
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	16,982	12,211	9,560	-	-	38,753
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	-	-	293
Кредити и вземания от банки	165,662	59,381	154	-	-	225,197
Общо активи	223,794	92,441	33,293	3,537	1,358	354,423
<i>Пасиви</i>						
Депозити от банки	-	33	12	-	-	45
Депозити от клиенти	176,167	136,756	33,263	3,539	1,338	351,063
Задължения по договори за лизинг	2,850	-	-	-	-	2,850
Други финансови пасиви	1	3	18	-	1	23
Общо пасиви	179,018	136,792	33,293	3,539	1,339	353,981
Нетна позиция	44,776	(44,351)	-	(2)	19	442

30.4.3. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основният риск за Банката е намаление на пазарните цени на притежаваните от нея

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

финансови инструменти държани за търгуване да доведе до спад на нетната печалба. Както е описано в Приложения 6 и 7, основната част от инвестициите на Банката са в български държавни ценни книжа, които не носят съществен ценови риск.

30.4.4. Чувствителност към пазарен риск

В съответствие с приетите цели и принципи Банката прилага: VaR (Value-at-risk) анализ, Duration анализ и Стандартизиран лихвени шокове за определяне и анализиране на ефекта от различни рискови фактори върху стойността и доходността на портфейла, като по този начин цели да намери оптималното съотношение риск/доход.

Към 31 декември 2021 г. Банката е направила анализ на лихвената чувствителност на база на предположението за паралелно повишение на лихвената крива, приложено върху лихвения дисбаланс. Очакваният ефект при 200 б. т. е +/- 150 хил. лв. (2020: +/- 444 хил. лв.).

За оценка на ефекта от потенциално възможни екстремни флуктуации на лихвените нива Банката обичайно анализира ефекта от няколко стандартизиирани лихвени шокове за портфейла от ценни книжа за търгуване. Ценовата флуктуация при паралелно изместяване на кривата на доходността с 100 базисни точки не трябва да надвишава 5% от капиталовата база, изчислена през последното тримесечие. Към 31 декември 2021 г. съотношението е в размер на 0.05% от капиталовата база. (2020: 0.29%).

30.5. Справедлива стойност

Справедлива стойност на финансови инструменти

Банката определя справедливата стойност на финансовите си инструменти като се базира на налична пазарна информация или използва подходящи оценъчни техники, когато такава не е налична. Информация за балансовата и справедливата стойност на финансовите активи и пасиви е представена в Приложение 30.1

Следните таблици обобщават информация за финансовите активи, представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

31 декември 2021	Балансова стойност	Nivo 1 - котирана пазарна цена	Nivo 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Nivo 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	2,953	249	2,704	-
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	41,395	-	41,395	-
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	293
Общо	44,641	249	44,099	293
 31 декември 2020				
31 декември 2020	Балансова стойност	Nivo 1 - котирана пазарна цена	Nivo 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Nivo 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи по справедлива стойност през ПЗ	9,529	158	9,371	-
Дългови инструменти по справедлива стойност през ДВД	38,753	-	38,753	-
Капиталови инструменти по справедлива стойност през ДВД	293	-	-	293
Общо	48,575	158	48,124	293

ТОКУДА БАНК АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ****ЗА 2021 ГОДИНА**

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Таблициите по долу съдържат информация за определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които не са представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

31 декември 2021

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи				
Парични средства и вземания от Централната банка	9,684	63,326	-	73,010
Кредити и вземания от банки	-	47,450	-	47,450
Кредити и вземания от клиенти	-	-	228,813	228,813
Общо	9,684	110,776	228,813	349,273

Финансови пасиви

Депозити от банки	-	65	-	65
Депозити от клиенти	-	381,962	-	381,962
Подчинен дълг	-	-	1,959	1,959
Задължения по договори за лизинг	-	-	2,390	2,390
Други финансови пасиви	-	-	238	238
Общо	-	382,027	4,587	386,614

31 декември 2020

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи				
Парични средства и вземания от Централната банка	10,328	39,133	-	49,461
Кредити и вземания от банки	-	31,190	-	31,190
Кредити и вземания от клиенти	-	-	228,622	228,622
Общо	10,328	70,323	228,622	309,273

Финансови пасиви

Депозити от банки	-	45	-	45
Депозити от клиенти	-	351,260	-	351,260
Задължения по договори за лизинг	-	-	2,850	2,850
Други финансови пасиви	-	-	23	23
Общо	-	351,305	2,873	354,178

Справедливата стойност на предоставените кредити на клиенти с плаващ лихвен процент се приближава до балансовата им стойност. Справедливата стойност на кредити с фиксиран лихвен процент е определена на базата на текущите за Банката лихвени проценти.

Справедлива стойност на нефинансови активи

В таблициите по-долу е представена информация за основните оценителски методи и входящи данни при определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти (Приложение 11), активите придобити от необслужвани кредити (Приложение 13) и нетекущите активи държани за продажба (Приложение 9).

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА
 всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 декември 2021

	Метод на пазарни аналози - използвани офертни цени продажба (евро кв. м.)		Приходен метод - използвани офертни цени за наем (евро кв. м.)
<i>Видове инвестиционни имоти</i>			
ваканционен	8,918	260-562	-
търговски	4,384	117-1971	1-12
УПИ	159	35-36	-
промишлен	2,150	215-386	1-3
Общо	<u>15,611</u>		
<i>Нетекущи активи, държани за продажба</i>			
ваканционен	1,070	150-400	-
Общо	<u>1,070</u>		
<i>Активи, придобити от необслужвани кредити</i>			
ваканционен	2,354	215-1455	-
търговски	539	342-476	-
УПИ/ПИ	725	5-68	-
промишлени, административни и други	12,356	147-1236	1-6
жилищен	543	220-1294	-
	<u>16,517</u>		

31 декември 2020

	Метод на пазарни аналози - използвани офертни цени продажба (евро кв. м.)		Приходен метод - използвани офертни цени за наем (евро кв. м.)
<i>Видове инвестиционни имоти</i>			
ваканционен	8,870	286-580	-
търговски	4,301	177-1569	2-12
УПИ	158	35-36	-
промишлен	2,147	279-400	2-3
Общо	<u>15,476</u>		
<i>Нетекущи активи, държани за продажба</i>			
ваканционен	2,605	150-400	-
Общо	<u>2,605</u>		
<i>Активи, придобити от необслужвани кредити</i>			
ваканционен	2,355	164-626	-
търговски	800	211-487	-
УПИ/ПИ	986	5-68	-
промишлени, административни и други	14,027	120-1000	1-7
жилищен	542	220-1294	-
	<u>18,710</u>		

31. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТИВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС и за третите държави, в които Банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в Приложение 1, Токуда Банк АД осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

ТОКУДА БАНК АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

Банката няма дъщерни дружества и клонове, регистрирани извън Република България.

Обобщените количествени показатели, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	2021	2020
Общ оперативен доход	14,211	13,543
Загуба от дейността преди данъчно облагане	(552)	(207)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	60	56
Доходност на активите (%)	-0.12%	-0.04%
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	208	219
Получени държавни субсидии	-	-

Доходността на активите е изчислена на база средномесечните стойности на активите.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката следва да отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за финансов надзор (КФН). Банката е създала и прилага организация, правила и процедури за вътрешен контрол, свързани със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно изискванията на Наредба 38, чл. 28-31.

32. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Банката подлежи на регулация по отношение изпълнението на изискванията за капиталова адекватност, съгласно Директива 2013/36/EU относно достъпа до осъществяване на дейност от кредитните институции, Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници (пакет CRD IV), Закон за кредитните институции, Наредба № 2 на БНБ за лицензите, одобренията и разрешенията, издавани от Българската народна банка по Закона за кредитните институции и други приложими нормативни актове от българското законодателство. В България минимално необходимият внесен акционерен капитал при учредяването на банка не може да бъде по-малък от 10 miliona лева, като съществува допълнително изискване по всяко време собственият капитал (капиталовата база) на Банката да не спада под този определен минимум.

Регламент (ЕС) № 575/2013 (РКИ) определя съотношенията на капиталова адекватност като процент от общата рискова експозиция, както следва:

- Съотношение на базов собствен капитал от първи ред – 4.5%;
- Съотношение на капитал от първи ред – 6%, и
- Съотношение на общата капиталова адекватност – 8%.

Елементите на базовия собствен капитал от първи ред на банковата институция включват:

- капиталови инструменти, които отговарят на определени критерии;
- премийни резерви от емисии, свързани с посочените капиталови инструменти;
- неразпределена печалба;
- натрупан друг всеобхватен доход;
- други резерви;
- фонд за покриване на общи банкови рискове.

Елементите на допълнителния капитал от първи ред са:

- капиталови инструменти, когато са изпълнени определени условия на РКИ;
- премийни резерви от емисии във връзка с посочените по-горе инструменти.

Елементите и инструментите на капитала от втори ред са:

- капиталови инструменти, когато са изпълнени условията по РКИ;
- премийните резерви от емисии, свързани с посочените инструменти;
- за институциите, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции в съответствие определени условия — корекциите за общ кредитен риск, брутно от данъчни ефекти, в размер до 1,25% от рисково претеглените експозиции, изчислени в съответствие с определени условия от РКИ;

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

- г) за институциите, изчисляващи размера на рисково претеглените експозиции в съответствие с определени условия на РКИ — сумите с положителен знак, брутно от данъчни ефекти, получени в резултат на предвиденото изчисление, в размер до 0,6% от рисково претеглените експозиции,

С Директива 2013/36/ЕС (CRD IV) се въведе изискване за създаване на 5 нови капиталови буфера:

- Предпазен капиталов буфер (Capital conservation buffer),
- Специфичен за всяка банка антицикличен капиталов буфер (Bank-specific countercyclical capital buffer),
- Буфер за системен риск (Systemic risk buffer),
- Буфер за глобална системно значима институция - ГСЗИ (Buffer for global systemically important institutions - G-SII buffer)
- Буфер за друга системно значима институция - ДСЗИ (Buffer for other systemically important institutions - O-SII buffer).

Директива 2013/36/ЕС (CRD IV) в частта за капиталовите буфери е транспорнирана в българското законодателство чрез Наредба №8 на Българската народна банка. С нея се определят допълнителни капиталови буфери, които банките следва да поддържат над минималните капиталови изисквания. Приложимите за Токуда Банк АД действащи изисквания към 31 декември 2021 г. са::

- предпазен капиталов буфер, равняващ се на 2,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- антицикличен капиталов буфер – 0,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за системен риск – 3% от сумата на общата рискова експозиция на Банката.

Считано от 01.10.2022 г., с решение на Управителният съвет на БНБ антицикличният капиталов буфер приложим към местните кредитни рискови експозиции увеличава равнището си на 1. 0% и считано от 01.04.2023г. на 1.5% .

Банката следи и анализира месечно капиталовите си позиции и изготвя тримесечни отчети за надзорни цели, които представя на БНБ, съгласно нормативните изисквания. Политиката за управление на капитала се стреми да осигури адекватно покритие на рисковете, възникващи в обичайния процес на банковата дейност, както и рискове от възникване на непредвидени обстоятелства. Основен приоритет при управлението на капитала е спазването на регуляторните изисквания за капиталова адекватност и поддържането на достатъчен по размер капитал, който покрива поетите рискове и осигурява достатъчен капиталов буфер за непредвидени събития.

Банката поддържа капиталовата адекватност над нивото на регуляторните изисквания. Кофициентът на обща капиталова адекватност към 31 декември 2021 г. е в размер на 18.55% (31 декември 2020 г.: 18.63%).

Допълнителна информация е представена в таблицата по-долу.

	31.12.2021	31.12.2020
Собствен капитал	41,165	41,986
Базов собствен капитал от първи ред	41,165	41,986
Капиталови изисквания		
Размер на рисково претеглените експозиции за кредитен риск, кредитен риск от контрагента и риск от разсейване и свободни доставки	196,093	198,019
Общ размер на експозициите към позиционен, валутен и стоков риск	863	1,350
Общ размер на рисковите експозиции за операционен риск	24,925	25,988
Общ размер на рисковите експозиции	221,881	225,357

Съотношения на капиталовата адекватност и размери на капитала

Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	18.55%	18.63%
Излишък(+) / Недостиг(-) на базов собствен капитал от първи ред	31,180	31,845
Съотношение на капитала от първи ред	18.55%	18.63%
Излишък(+) / Недостиг(-) на капитала от първи ред	27,852	28,465
Съотношение на общата капиталова адекватност	18.55%	18.63%
Излишък(+) / Недостиг(-) на общия капитал	23,415	23,957

33. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

На 24 февруари 2022 г. започна военен конфликт между Русия и Украйна, който продължава и към датата на

ТОКУДА БАНК АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2021 ГОДИНА

всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

този финансов отчет Това води до сътресения на водещите финансови пазари, а проблемите с веригите на доставка, породени още от пандемията COVID-19, е възможно да се усложнят. На Руската федерация са наложени икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ и други държави. Съществуват очаквания за допълнително повишаване на цените на петрола, газа и други суровини, както и повищена инфлация на глобално ниво. Развитието и изходът на военния конфликт не могат да се предвидят на този етап и съответно е трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти върху глобалното икономическо и социално развитие.

Като основен риск за Банката е идентифицирано въздействието на промените в икономическата среда върху представянето и бизнес резултатите на клиентите в следващи периоди.

Ръководството оценява това събитие, настъпило след отчетната дата, като некоригиращо и съответно в настоящия финансов отчет не са правени корекции в стойността на активите, ако такива биха били необходими, вследствие на значително увеличение на кредитния рисков. На този етап на развитие на ситуацията и динамиката, с която тя се развива не може да се направи надеждна преценка и измерване на възможните ефекти и последствия от конфликта върху дейността, активите и икономическото развитие на Банката. Ръководството е предприело подходящи мерки за ограничаване на възможните последствия върху дейността на банката. Към 31 декември 2021 г. Банката няма вземания от клиенти от Русия и Украйна.

Както е оповестено в Приложение 16 през месец февруари 2022 г. БНБ предостави разрешение сключеният договор за предоставяне на подчинен заем в размер на 1,000 хил. евро (1, 956 хил. лв.) от основния акционер Токушукай Инкорпорейтид да бъде включен в капитала от втори ред.

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили други събития, които биха довели до допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Банката.